

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

TÜRKİYE'DE YEREL YÖNETİMLERDE BİLGİ TEKNOLOJİLERİNİN KULLANIMI

Cafer Tayyar OKKA

Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü

Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Anabilim Dalı

Danışman: Yrd. Doç. Dr Ali ERDİ

2008, 112 Sayfa

Jüri : Yrd. Doç Dr. Ali ERDİ

Prof. Dr. Cevat İNAL

S.Savaş DURDURAN

Bu çalışma Türkiye'de yerel yönetimlerin bilgi teknolojilerinin kullanımı ve Kent Bilgi Sistemine geçişte ne kadar hazır olduklarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Bu amaçla Türkiye'de 7 coğrafi bölgeden seçilen toplam 950 belediyede yazılım, donanım, otomasyon çalışmaları açısından incelenmiştir.

Elde edilen sonuçlara göre, belediyelerin % 90 civarında bilgisayar kullanmakta olup, imkanları ölçüsünde yazılım kullanmaktadır. Belediyeler bilgisayarları en çok gelir, tahsilat ve muhasebe işlerinde kullanmakta olup bu değer yaklaşık % 86 civarındadır. Belediyelerin e-belediye çalışmaları devam etmekte olup, internet siteleri e-reklam statüsünü zamanla kaybetmektedir. Otomasyon çalışmaları ise zamanla artmaktadır. Büyükşehirlerde bilgisayar kullanımı diğer küçük yerleşim yerlerine göre daha yoğun bir şekilde devam etmektedir. Kent Bilgi Sistemi çalışmaları yasal bir zorunluluk olmasına rağmen günümüzde birçok belediyenin bu çalışmalardan uzak kaldığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: yerel yönetimler, bilgi teknolojiler, e-belediye, kent bilgi sistemi

ABSTRACT

M.Sc Thesis

USE OF INFORMATION TECHNOLOGY BY THE LOCAL GOVERNMENT IN TURKEY

Cafer Tayyar OKKA

Selçuk University

Graduate School of Natural and Applied Sciences

Department of Geodesy and Photogrammetry Engineering

Supervisor : Asst.Prof.Dr Ali ERDİ

2008, 112 Page

Jury : Asst.Prof.Dr Ali ERDİ

Prof.Dr. Cevat İNAL

Asst. Prof. Dr. S.Savaş DURDURAN

Purpose of this study to determined use of information technology by the local government in and how they ready to transition for urban information system (UIS) in Turkey. For this purpose, make analysis from software, hardware and study of automation on 950 municipalities which have selected from 7 different geographical region. From software, hardware and study of automation.

From the result about %90 municipalities use computer and they use software as far as possible. Municipalities use computer for computations of income, revenue and accounting work, it takes about %86. E-government studies of municipalities continue, internet page lost their e-advertisement status with time, automation studies increase with time. Use of computer is more intensively continue from great municipalities than other small settling place. It is determine, today's too many municipalities are away from this urban information system's studies agains to legal obligation

Key Words : local government, information Technologies, e-government, urban information system

1- GİRİŞ

İnsanoğlu tarih öncesi çağlardan itibaren irili ufaklı topluluklar kurmuş, yaşamlarını gerek çevreden gelen tehlikelere karşı durmak, yiyecek bulmak gibi olaylar için bu topluluklarda gruplar halinde devam ettirmişlerdir. Bu gruplar birleşerek köyleri, ilçeleri ve kentleri oluşturmuştur. Sanayi devriminin başlaması ile de köylerde yaşayan bu grupların pek çoğu şehirlere göç etmeye başlamıştır. Bu göçler nedeniyle şehir hayatı ve yönetimi daha da zorlaşmış ancak kişilerin rahat yaşama istekleri ve yöneticilerden hizmet talepleri daha da artmıştır.

Sanayi devriminin devamında bilgi toplumu süreci başlamış ve sürecin içinde bilgi teknolojilerinden söz edilmeye başlanılmıştır. Sanayi devrimini tamamlayan gelişmiş ülkelerin katkılarıyla bilgi teknolojilerinde olan gelişmeler sayesinde bilgi toplumuna geçiş sürecinde hızlanmıştır.

Bilgi teknolojileri olarak günümüzde kullanılan araçlara bakılırsa; iletişim ve elektronik araçlar, büro ve işyeri araçları, ölçü ve kontrol araçları, bilgisayarlar vb. araçlardır. Sadece bilgisayar bilgi teknolojisi olarak değerlendirilmemelidir. Fakat bilgisayarların bilgi toplumuna geçiş sürecinin lokomotif aracı olduğu bilinmelidir. Bilgisayarlar, aldığı komutlara bağlı olarak yüklenen verileri yazılmış olan algoritmalara göre işleyerek problem veya problemleri çözen elektronik cihazlardır.

Bilgi, insanoğlunun hayattaki en önemli değerlerinden biridir. Bilgiyi doğru ve güncel olarak elinde bulunduran ve onu etkin bir şekilde kullanabilen birey ve toplumlar tarih boyunca daima insanlığa yol gösterici olmuşlardır. Bilgiye sahip olmak kadar onu etkin bir biçimde kullanmakta önemlidir. Aksi halde bilgi, problemin çözümünde yetersiz kalacaktır (Yomralıoğlu 1999).

Bilgi çağı olan günümüzde insanları, insan hayatını, kurumları ve kurumsal çalışmaları hızlı bir şekilde etkilemekte / etkilemeye devam etmektedir. Bu etkilenme ile de bireyler ve kurumlar faaliyetlerini günün değişen şartlarına uydurmak zorunda kalmaktadır. Bireylerin ve kurumların karşılaştıkları problemlerin çözümünde bilgi teknolojilerinin gelişmesinin paralelinde daha rahat ve hızlı sonuçlar almaya başlamışlardır.

İnsanlar sahip oldukları bilgileri bir sistem içerisinde değerlendirmelidirler. Bu sistem klasik yöntemler olabileceği gibi (arşiv, kataloglama vb.),mevcut günün şartlarına göre dijital ortamlarda veya bilgi teknolojilerinin geliştirdiği ürünlerle de olabilir. Yapılacak işin büyüklüğü fazla değilse maliyet, zaman gibi faktörler açısından arşivleme, dosyalama yöntemlerine başvurulabilir. Ancak yapılacak işin dökümanı fazla ise klasik yöntemlerden vazgeçmek yararımıza olacaktır. Bilgi teknolojilerinin sağladığı avantajların daha fazla olduğu açıkça ortaya çıkmaktadır. Bu avantajların farkına varan her kurum artık bilgi teknolojilerinden daha fazla yararlanmayı öncelikli hedefleri arasına koymuştur (Okka 2005).

İnsanlara hizmet amacıyla kurulmuş olan yerel yönetimlerde ellerinde bulundurdukları verileri belirli bir sistem içerisinde depolamaları gerekmektedir. Yerel yönetimler insanlara faydalı olabildikleri sürece başarılı kabul edilmektedirler. İşte yerel yönetimlerin verileri bir sistem içerisinde depolama istemi bilgi sistemleri ile gerçekleştirilebilir. Bilgi sistemi ise ; “Kurumların yönetsel fonksiyonlarının desteklenebilmesi için mevcutta eldeki verileri toplayan, depolayan, bu verileri analiz ederek yeni bilgilere ulaşılmasını sağlayan ve bu verileri dağıtan bir sistemdir” şeklinde tanımlanabilir.

Dünyada ve Türkiye’de yerel yönetimlerin bilgi teknolojilerin vatandaşlara yönelik kullanım yüzü ile ilgili yapılan araştırmada;

Palancioğlu(1996) tarafından yapılan yüksek lisans çalışmasında, teknolojinin kent yönetiminde kullanılmasının gerekliliğini ve yerel yönetimlerin doğru, güncel, eksiksiz ve kolay anlaşılabilir bir bilgi sistemine sahip olmasının zorunluluk olduğu vurgulanarak, kentte yer alan kurumlarında gereksinim duydukları verileri yeniden elde etme yerine Kent Bilgi Sistemi yoluyla daha kısa zamanda elde edebilecekleri vurgulanmıştır.

Norveç Yerel Yönetimler Birliği, ülke çapında yaygınlaştırdığı bilgisayar ağı ile çok sayıda belediye binasına ya da kamu kuruluşuna yerleştiren video terminalleri aracılığıyla, yerel yönetimleri ilgilendiren her türlü merkezi karar yada bilgilerin aktarılmasını ve güncelleştirilmesi sağlamaktadır (Durduran 2005).

ABD'nin California eyaletindeki Santa Monica kentinde geliştirilen sistemde, internet imkanı olanlar, yerel yönetimin bilgisayar sistemi ile bağlantı kurarak, kentsel hizmetlerle ilgili her türlü bilgiye ulaşabilmekte, bunun yanı sıra elektronik posta kutuları aracılığıyla meclis üyelerine ve yerel yöneticilere taleplerini, görüşlerini ve eleştirilerini iletebilmektedirler (Yomralıoğlu 2000).

ABD'nin Ohio eyaletindeki Cincinnati kentinde, kentin belirli merkezlerine yerleştiren bilgisayarlı kabinler aracılığıyla, kentlilere ve ziyaretçilere kent hizmetleriyle ilgili bilgiler verilmektedir (Tokman 1999).

Ülkemizde yerel yönetimlerce bilgisayar kullanımında çeşitli zorluklarla karşılaşmakta, pek çok belediyede bir yerel ağ kullanılmamakta, her birim kendi başına hareket etmektedir. Aynı veriyi kullanacak olan belediye birimleri birçok defa aynı objeye ait veriyi toplamakta ve diğer birimlerle paylaşmamaktadır.

Yapılan bu çalışmada, yerel yönetimlerden belediyelerde bilgisayar kullanımı, bilgi teknolojilerinde karşılaşılan sorunlar tespit edilmiştir. Bilgi teknolojileri

kullanan 950 belediye incelenerek Kent Bilgi Sistemleri (KBS) geçiş surecinde ülkemizin ne durumda olduğu açıklanacaktır.

2-TÜRKİYE'DE YEREL YÖNETİMLERİN GENEL YAPISI

Yerel Yönetim, yerel topluluk üyelerinin ortak ihtiyaçlarını karşılamak, ekonomik, sosyal ve kültürel zenginliğine ve refahına ilişkin yerel hizmetleri görmek üzere kurulan; bu hizmetleri, genel yetki ile, kendi sorumluluğu altında ve yerel topluluğun yararları doğrultusunda yerine getiren; hiçbir ayırım gözetmeden insanı yerel demokrasinin temeli kabul eden; işleyişinde açıklığı, şeffaflığı insan haklarını, çoğulcu ve katılımcı demokrasi ilkelerini yaşama geçiren, yetkilerin yerel topluluğa en yakın yönetim birimince kullanıldığı, kamu tüzel kişiliğine sahip, özerk ve demokratik bir yönetimdir(Yıldırım 1993).

2.1 Türkiye'de Yerel Yönetimlerin Gelişimi

Yerel yönetimin, ülkemizde Tanzimat ve Islahat hareketlerinin bir sonucu olduğu söylene de, yerel yönetimi bu reformların doğrudan amacı olarak görmek yanlış olacaktır; çünkü Tanzimat ve Islahat hareketlerinin amacı devleti çağdaş yönetim ilkelerine göre düzenlemek, yani devlet gücünün tek elde toplanmasını, tek elden etkin bir biçimde kullanılmasını sağlamaktır. Ancak bu “ modern merkeziyetçilik “ güçlendiği ölçüde, Osmanlı toplumunda modern anlamda yerel yönetimin çekirdeğinin oluştuğu görülmektedir (Ortaylı 1985).

Her ne kadar ülkemizde belediyeçilik faaliyetleri 19. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğunda başlamış görünse de aslında Osmanlı'nın daha önceki dönemlerinde de farklı şekillerde vardı. O dönemlerde şehirlerde yaşayan insanların ihtiyaç duydukları hizmetler kentte kolektif davranış kalıpları içerisinde loncalar, tarikatlar, medreseler ve cami gibi oluşumlarca karşılanmakta idi. Bu oluşumların yanında da halkın kentin temizlik, mahallenin bakımı gibi olaylara katıldıkları da bilinilmektedir.

Türkiye’de ilk belediye örgütü 1854 yılında İstanbul’da kurulmuştur. Osmanlı yönetimi, özellikle yabancıların yaşadığı ve modern liman kentinin karşılaştığı sorunların yoğunlaştığı bir bölgede, Galata ve Beyoğlu’nda modern belediye hizmetlerinin görülmesini sağlamak amacıyla ilk belediye örgütünü burada kurmuştur. İstanbul 14 belediye dairesine ayrılarak, yeni bir belediye örgütü modeli geliştirilmiş, ancak “ Altıncı Daire-i Belediye” (Ortaylı 1985) dışındaki bölgelerde hizmet götürecek etkin bir örgüt yapısı kurulamamıştır. Altıncı Daire-i Belediye, hizmetin yerine getirilmesi için masrafları karşılamak üzere gelir tahsil edebilen ilk Türk yerel yönetim kuruluşu olup bu konuda tekliğini uzun süre korumuştur (Uzun ve Kurt 2002).

İlk belediye örgütünün 1854 yılında kurulmasına rağmen yasal dayanağı bulunmamakta idi. Bu yasal dayanak ise belediye örgütü kurulduktan 22 sene sonra Kanun-i Esasi’nin 12. maddesi “Belediye Örgütünün Kuruluşu” ile 1876 yılında anayasal niteliğe haiz olmuştur.

Cumhuriyetin ilanı ile birlikte yerel yönetimlerin zor günler geçirmeye başladığı dönemlerden biridir. Ülkenin I.Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşları sonucu yakılıp yıkılması belediyelerin büyük bir imar ve altyapı gibi sorunlarla karşı karşıya bırakmıştır.

2.2 Günümüzde Yerel Yönetimler

Günümüzde ise yerel yönetimler 1982 anayasasının 123. maddesi ile kamu hizmetlerinin görülmesi açısından iki değişik yapıya sahiptirler. Bu yapılanmalardan birincisi “Merkezden Yönetim“ iken ikincisi “Yerinden Yönetim” ‘ dir. Anayasanın 126/2 maddesi gereğince “Merkezden Yönetim” ilkesinin sakıncalarını kaldırmak amacıyla “Yetki Genişliği” ilkesi kabul edilmiştir.

Anayasanın 123. ve 126 / 2 maddeleri ışığında Türkiye’de yönetim; ”Merkezi Yönetim”, “Yetki Genişliği Yönetimi” ve “Yerel Yönetimler” olarak üç’ e ayrılmaktadır (Şekil 2.1).

Şekil 2.1: Türkiye’de Yönetim İlkeleri

2.2.1 Merkezi yönetim ilkesi

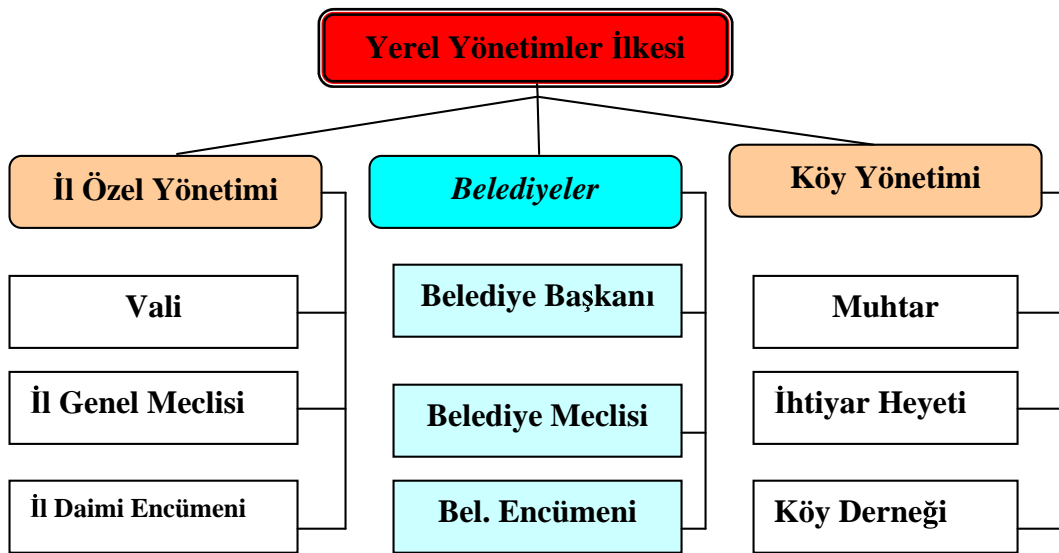
Merkezden yönetim, yönetsel hizmetlerin merkezde toplanması ve bu hizmetlerin merkez ve merkeze bağlı kurumlarca, yürütülmesi istenir. Karar almak ve alınan kararları uygulamak yetkisi merkezindedir. Anayasamıza göre merkezi yönetim örgütümüz *Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Bakanlıklardan* oluşmaktadır.

2.2.2.Yetki genişliği ilkesi

Merkezi yönetim ilkesinin sakıncalarını önlemek amacıyla yönetimin taşra kuruluşlarında görevli yüksek memurlarına belli konularda karar alma ve uygulama yetkisi tanınmıştır. Bu yönetim şekline Yetki Genişliği adı verilmektedir. Yönetim vali başkanlığında, *İl Hukuk İşleri Müdürü, Defterdar, Milli Eğitim, Bayındırlık, Çevre ve Orman, Sağlık, Tarım, Veteriner Müdürlüklerinden* oluşmaktadır.

2.2.3 Yerel yönetimler ilkesi

Yerleşme birimlerinin de kendine özgü özellik ve sorunları vardır. Zamanla yörelere göre değişen özellikteki sorunlarla uğraşmak üzere merkezi yönetimden ayrı olarak bir takım örgütlere de ihtiyaç duyulmuştur. Böylece yerel yönetim (mahalli idareler) fikri doğmuştur. Türkiye’de *İl Özel İdaresi*, *Belediyeler* ve *Köyler* yerel yönetim örgütleridir (Şekil 2.2) (Yıldız, 1995).

Şekil 2.2: Yerinden Yönetim İlkesi Teşkilat Şeması

2.2.3.1 İl özel yönetimi

Özel idarelerin varlığı Anayasa ile kabul edilmiş kamu tüzel kişiliğine haiz bir kurumdur. Özel İdarelerinin görevlerini, Vali ve İl Özel İdare Müdürünün aracılığıyla yürütülür. Valiler Bakanlar Kurulu Kararı ve Cumhurbaşkanın onayı ile atanırlar. Merkezi idarenin ildeki en büyük temsilcisidir. İlçelerdeki çalışmaları ise valiler kaymakamlar aracılığı ile yapabilirler. Bu durumda kaymakam il özel idare hizmetlerinin yürütülmesinden dolayı valiye karşı sorumludur. İl Özel idarelerinin görevleri alanları şöyledir.

- İmar,
- Bayındırlık,
- Sağlık ve Sosyal Yardım,
- Çevre Sağlığı ve Korunması,
- Eğitim ve Spor,
- Tarım, Ağaçlandırma, Orman Tesisi,
- Ekonomi, Ticaret
- Çeşitli Mevzuatlarla verilen Görevler.

İl Özel İdarelerinin üç organı vardır. Bunlar *Vali, İl Genel Meclisi ve İl Daimi Encümenidir.*

2.2.3.2. Köy yönetimi

442 sayılı Köy Kanunu'na göre ülkemizde nüfusu 2000 kişinin altında olan yerler köy olarak kabul edilmiştir. Köy yönetimi kamu tüzel kişiliğine haiz bir kurum olup üç organı vardır. Bunlar; *Köy Muhtarı, Köy İhtiyar Heyeti ve Köy Derneğidir.* Muhtar merkezi yönetimin köydeki temsilcisinin olması yanında köyün yürütme organıdır. Köy İhtiyar Kurulu ile Köy Derneği daha çok danışma ve karar alma organı olarak görev yapar

2.2.3.3. Belediye yönetimi

5272 sayılı Belediye Kanunu'na göre belediye, belde ve mahalle tanımı şöyle yapılmıştır;

Belediye: Belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişisini;

Belde: Belediyesi bulunan yerleşim yerini,

Mahalle: Belediye sınırları içerisinde yer alan, ortak ihtiyaç ve öncelikleri benzer özellikler gösteren ve sakinleri arasında komşuluk ilişkisi bulunan insanların yaşadığı idarî birim olarak tanımlanmaktadır.

23. 12. 2004 tarih ve 5272 sayılı Belediye Kanunu'na göre nüfusu 5000 kişiden fazla olan yerlerde belediye kurulabilir. İl ve İlçe merkezlerinde ise belediyenin kurulması zorunludur. Nüfusu 2000 kişinin altına düşen belediyelerde Danıştay'ın görüşü alınarak, İçişleri Bakanlığının önerisi üzerine müşterek kararname ile köye dönüştürülür.

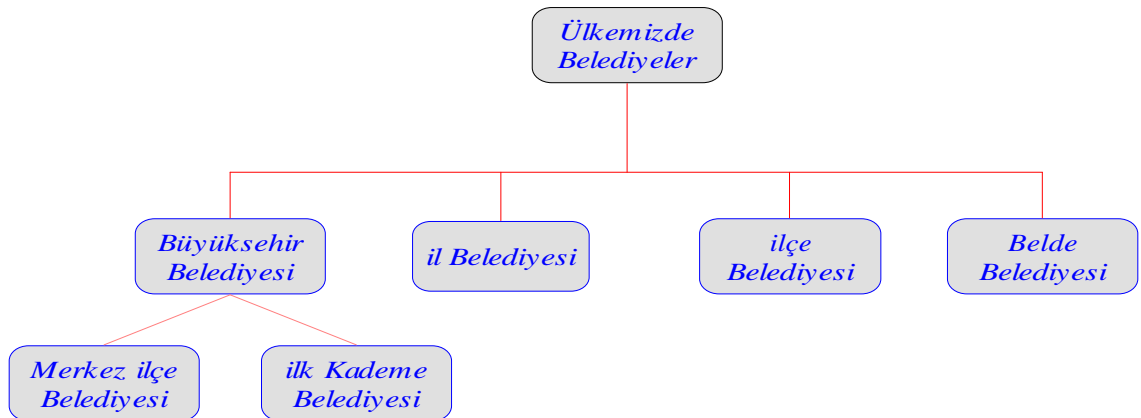
Ülkemizde ayrıca 10.07.2004 tarihinde kabul edilen 5216 sayılı yasa ile büyükşehir, merkez ilçe ve ilk kademe belediyeleri hakkında yeni düzenlemeler getirilmiştir. Bu yasaya göre aşağıdaki tanımlar verilmiştir.

Büyükşehir Belediyesi: En az üç ilçe veya ilk kademe belediyesini kapsayan, bu belediyeler arasında koordinasyonu sağlayan; kanunlarla verilen görev ve sorumlulukları yerine getiren, yetkileri kullanan; idarî ve malî özerkliğe sahip ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişisini,

İlçe belediyesi: Büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan ilçe belediyesini,

İlk kademe belediyesi: Büyükşehir belediye sınırları içinde ilçe kurulmaksızın oluşturulan ve büyükşehir ilçe belediyeleriyle aynı yetki, imtiyaz ve sorumluluklara sahip belediyeyi,

İfade eder (URL 1) (Şekil 2.3).

Şekil 2.3:Ülkemizdeki Belediyeler

Türkiye’de 2006 yılı Aralık ayı itibariyle 3225 tane belediye vardır. Bu belediyelerin dağılımı ise;

- 16 Büyükşehir Belediyesi,

- 90 büyük şehire bağlı ilçe belediyesi,

- 65 il belediyesi,

- 798 ilçe belediyesi,

-2256 belde belediyesi,

şeklindedir (YERELBİLGİ 2007).

Belde belediyelerinin bir kısmı Büyükşehir Belediye yasası nedeniyle ilk adım belediyelerine dönüşmüştür.

Mevcut belediyelerin nüfus grubuna göre sıralarsak (Tablo 2.1)

(1 Mayıs 2004 tarihine göre)*

Tablo 2.1: Mevcut Belediyelerin Nüfus Durumu

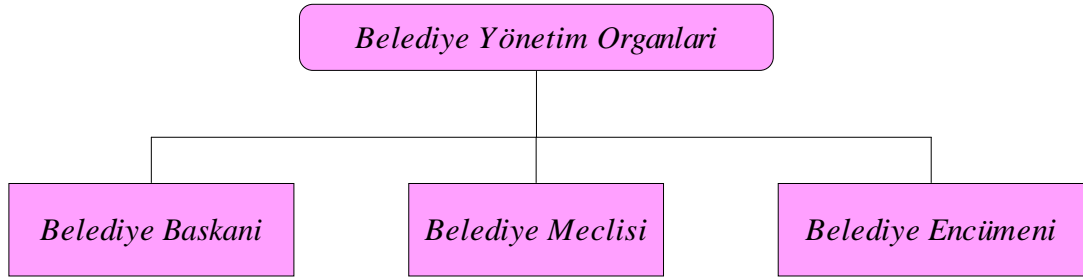
Nüfus Grubu	Belediye Sayısı	(%)	Nüfus Toplamı	(%)
0-2,000	354	11,0	596.624	1,1
2.001-5.000	1652	51,3	5.130.843	9,7
5.001-10.000	559	17,4	3.779.226	7,0
10.001-20.000	273	8,5	3.750.051	7,0
20.001-50.000	182	5,7	5.732.722	10,8
50.001-100.000	83	2,6	5.779.232	10,9
100.001-250.000	60	1,9	9.616.666	18,0
250.001-500.000	36	1,2	12.461.669	23,3
500001’den fazla	10	0,4	6.558.284	12,2
Büyükşehir**	16	-	-	-
Toplam	3225	100	53.403.386	100

* Bu tablo, Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı’nca 22 Ekim 2000 tarihinde yapılan Genel Nüfus Sayımı kesin sonuçlarına göre düzenlenmiştir.

** Büyükşehir belediye nüfusları, büyükşehir sınırları içerisinde bulunan ilçe ve alt kademe belediye nüfusları içerisinde gösterildiğinden, ayrıca yazılmamıştır. (DPT IX. Kalkınma Planı)

2.2.3.3.1 Belediye yönetim organları

Belediyelerde görevli yönetim organları; Belediye Başkanı, Belediye Meclisi ve Belediye Encümenidir (Şekil 2.4).

Şekil 2.4 : Belediye Yönetim Organları

Belediye Başkanı: Belediye başkanı, belediye idaresinin başı ve belediye tüzel kişiliğinin temsilcisidir. Belediye başkanı, ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre seçilir. Belediye başkanı, görevinin devamı süresince siyasi partilerin yönetim ve denetim organlarında görev alamaz; profesyonel spor kulüplerinin başkanlığını yapamaz ve yönetiminde bulunamazlar (URL 2). Belediye Başkanı, belediye sınırları içerisindeki seçmenler tarafından 5 yıllığına seçilirler.

Belediye Meclisi: Belediyenin karar organlarından en büyüğü sayılır. Meclis üyeleri de Belediye Başkanı gibi o yörenin halkı tarafından 5 yıllığına seçilirler. Meclis üye sayıları o yörenin nüfusuna göre ilgili kanunun maddelerine göre belirlenir.

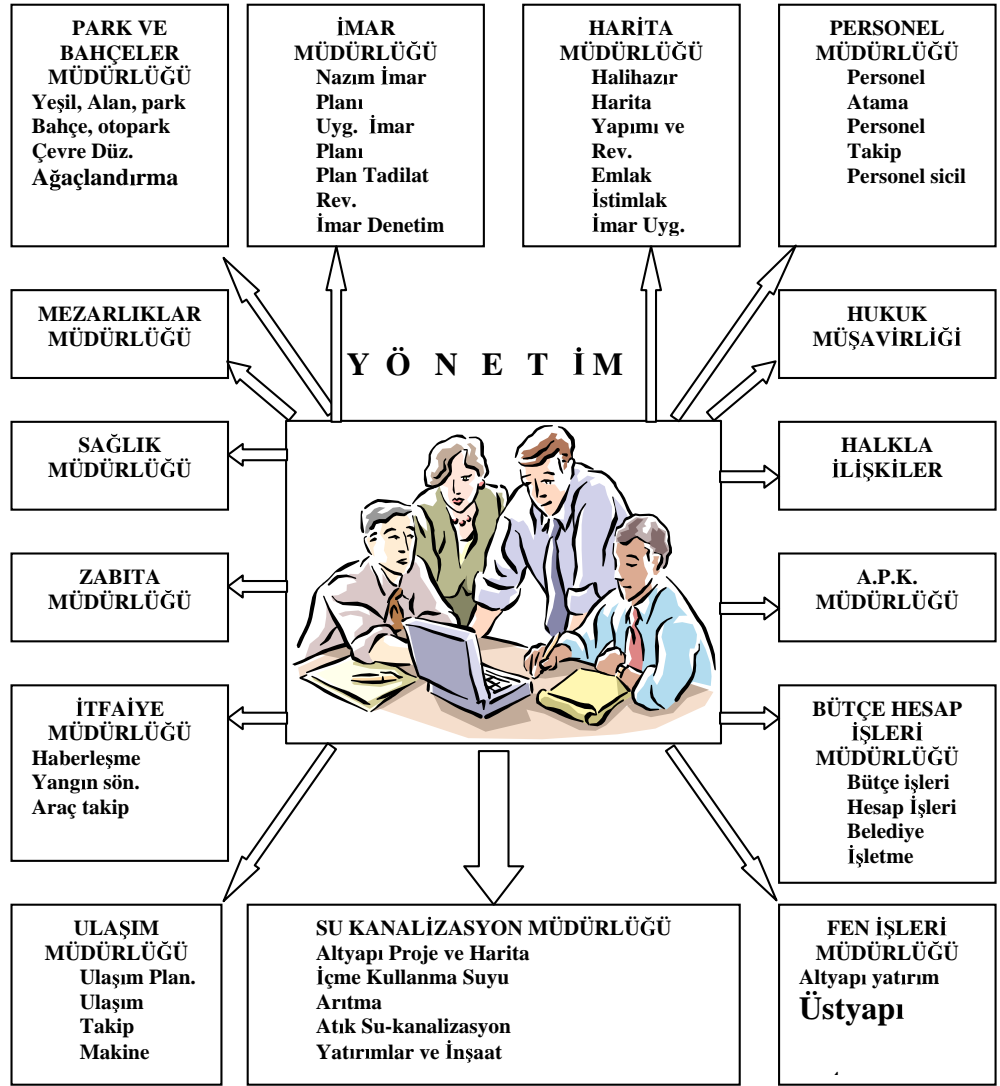
Belediye Encümeni: Belediye encümeni, belediye başkanının başkanlığında; İl belediyelerinde ve nüfusu 100.000'in üzerindeki belediyelerde, belediye meclisinin her yıl kendi üyeleri arasından bir yıl için, gizli oyla seçeceği dört üye ile biri malî hizmetler birim amiri olmak üzere belediye başkanının her

yıl birim amirleri arasından seçeceği dört üyeden, diğer belediyelerde, belediye meclisinin her yıl kendi üyeleri arasından bir yıl için gizli oyla seçeceği üç üye ile biri malî hizmetler birim amiri olmak üzere belediye başkanının her yıl birim amirleri arasından seçeceği üç üyeden oluşur. Belediye başkanının katılmadığı toplantılarda, belediye başkanının görevlendireceği başkan yardımcısı veya encümen üyesi, encümene başkanlık eder. Encümen toplantılarına gündemdeki konularla ilgili olarak ilgili birim amirleri, belediye başkanı tarafından oy hakkı olmaksızın görüşleri alınmak üzere çağrılabilir (URL 2).

2.2.3.3.2 Hizmet birimleri açısından belediyeler

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde, yönetim tarafından alınan kararların uygulanması, belediyelerde bulunan hizmet birimleri tarafından gerçekleştirilir. Bu birimlerin mevcudiyeti ve hizmet alanları, belediyelerin büyüklük ve ihtiyaç duyulan hizmet alanlarına göre değişebilmektedir. Orta ve büyük ölçekli belediyelerin büyük bölümünde bulunan hizmet birimlerinin yapılanması, birim faaliyetleri ve koordinasyonu Şekil 2.5’da görülmektedir (Baz, 1999).

Belediyelerde bilgiyi en çok kullanan birimler ve bu birimlerin faaliyetlerini yürütürken ilişkide bulunduğu yapı gösterilmektedir. Bunların en önemlileri; Harita, Emlâk ve İstimlâk Müdürlüğü, İmar Müdürlüğü ve Fen İşleri Müdürlüğüdür. Bu birimlerdeki konumsal bilgi alış-verişinin herhangi bir standartta ve birbirileri ile ilişkide olmayışı, birimlerdeki veri alış-verişinin hızlı, ekonomik ve güncel sağlanamamasına neden olabilmektedir(Durduran 2005).

Şekil 2.5:Yönetimlerin Yapılanması, Birim Faaliyetleri ve Koordinasyon

2.2.3.3.3 Belediyelerin görevleri

5126 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 5272 sayılı Belediye Kanununun da belediyelerin görev, yetki ve sorumlulukları ayrıntılı olarak sayılmıştır. Yerel yönetimlere ayrıca bazı yönetmelik ve kanunlarla da yeni görevler yüklenilmektedir. Tablo 2.2’de belediyelerin görev alanları ve görevleri gösterilmiştir.

Tablo 2.2: Belediyelerin Görevleri

GÖREV ALANI	GÖREVLERİ
Sağlık ve Sosyal Yardım	Bütün koruyucu sağlık hizmetlerini yerine getirmek ve denetlemek Çevrenin korunması ile ilgili tedbirler almak Fakirleri ve kimsesizleri korumak Hastane, sağlık evleri vb. açmak, hastaları tedavi etmek Cenazeleri nakil ve gömme işlerini yapmak
Bayındırlık ve İmar	Belde içinde yollar, köprüler, alt ve üst geçitler yapmak, yol kavşaklarını ışıklandırmak, bakım ve onarımlarını yapmak İmar planları yapmak ve uygulamak, Yapılara inşaat ve iskan ruhsatı vermek, Gecekondulaşmayı önlemek, Sanayi ve işyerlerinin açılışlarına ruhsat vermek
Ekonomik ve Ticari Hayat	Tüketiciyi koruyucu tedbirler almak Halktan hizmet karşılığı alınan ücretleri belirlemek Odun, kömür gibi temel ihtiyaç maddelerini temin etmek ve dağıtımını sağlamak, Toptancı halleri, yaş meyve sebze halleri kurmak Pazar, panayır, sergiler kurmak ve denetlemek Soğuk hava depoları kurmak ve işletmek
Temizlik	Umuma açık olan yerlerin temizliğini, intizamını kontrol etmek Belde halkının atıklarını toplamak, uzaklaştırmak Sokak ve caddeleri temizlemek, süpürmek, atıkları toplamak
Belde Düzeni ve Esenliği	Beldede nizam ve intizamı sağlayacak zabıta görevlerini yapmak Belde içi trafiği düzenlemek ve trafik akımını sağlamak Binalarda ve işyerlerinde yangından koruyucu tedbirler almak, yangınları söndürmek
Tarım ve Veterinerlik	Park, bahçe tesis etmek ve işletmek, Fidanlık ve çiçekleri kurmak, işletmek, Sulama kanallarının bakım ve onarımını yapmak Veteriner hizmetleri vermek, Hayvan ölümlerini toplamak, gömmek
Eğitim, Kültür, Spor ve Turizm	Belde halkının eğlenmesi, tiyatrolar, konservatuarlar, heykel ve resim galerileri açmak, spor tesisleri kurmak ve işletmek
Ulaştırma	Şehir içi ulaşımı sağlamak, kitle taşıma araçları almak ve çalıştırmak Otobüs, tramvay, raylı sistemler vb kurmak, işletmek
Su ve Kanalizasyon	Kullanma, içme suyu temin etmek, depolamak, arıtmak, dağıtmak Atık suları toplamak, arıtmak ve uzaklaştırmak

Belediye görevlerinin coğrafi konum ile ilişkisi incelendiğinde;

Belediyelere verilen görevlere bakılırsa büyük çoğunluğunun doğrudan ya da dolaylı olarak coğrafi mekan ile ilişkili olduğu söylenebilir. (Tablo 2.3)

Tablo 2.3: Belediye Görevlerinin Coğrafi Konum İle İlişkisi

	Doğrudan İlgili	Dolaylı İlgili	Coğrafi Konumdan Bağımsız	Toplam
Tüm Görevler	38 (% 48)	28 (% 35)	13 (% 17)	79
ZorunluGörevler	33 (% 52)	22 (%34)	9 (% 14)	64

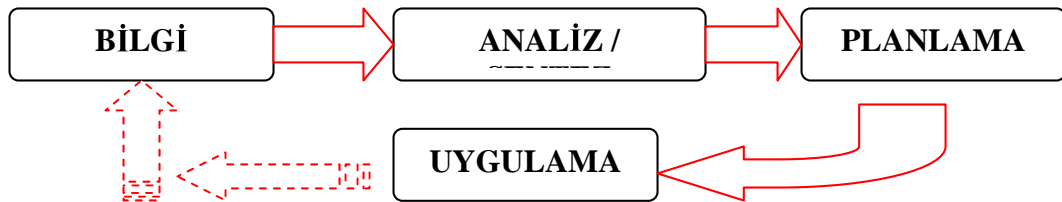
Belediyelerin görevleri incelendiğinde, Tablo 2.3’de görüldüğü gibi

- Toplam 79 görevin 38 adedi (%48) doğrudan, 28 adedi (% 35) dolaylı olmak üzere toplam % 83’ü
- Toplam 64 zorunlu görevin 33 adedi (%52) doğrudan, 22 adedi (%34) dolaylı olmak üzere toplam % 86 ‘sı coğrafi konum ile ilgilidir.

Bu doğrultuda, belediye görevlerinin yaklaşık % 85 ‘i doğrudan ya da dolaylı olarak coğrafi konum ile ilgili olup, hizmetlerin gerçekleştirilmesi için nesnelere konumsal bilgisine gereksinim duyulmaktadır(Akdeniz, 2004).

2.3 Yerel Yönetimler İçin Bilgi ve Önemi

Yerel yönetimler vatandaşa hizmet amaçlı kurulmaları ve diğer devlet daireleri ile ortak olarak çalışmak zorunda oldukları için planlı bir davranış içine girmek zorundadırlar. Özellikle günümüzde yapılan çalışmalarda koordinasyonun sağlanması için bir planlama gereklidir. Planlamanın genel adımları aşağıdaki gibidir (Şekil 2.6) (Erdi ve ark. 2005).

Şekil 2.6: Planlamada İşlem Adımları

Şekilde de görüldüğü gibi planlı davranışın yapılabilmesi için bilgiye ihtiyaç vardır. Bilginin elde edilmesi, niteliği, özellikleri, yeterliliği, güncel olup olmaması yapılacak çalışmaların başarısını etkileyecek etmenlerdir. Bilgideki en ufak bir eksiklik yapılacak analiz / sentez çalışmalarını etkileyecek, ne kadar iyimser yaklaşımlarda da bulunulsa da planlama ve uygulama aşamalarından sonra istenilen hedeften sapmaların olduğu, beklenen sonuca % 100 varılamayacağı açıktır (Okka 2005) .

2.3.1 Yerel yönetimlerde bilgi trafiği

Yerel yönetimlerde bilgi trafiği birimlerin yaptıkları işlerle doğru orantılı olmaktadır. Kurum içinde bazı birimler kendi ürettikleri verileri kullanırlarken, bazı birimlerde diğer birimlerin ürettikleri bilgilerden faydalanmaktadır. Özellikle halkla doğrudan ilişkili olan birimlerde veri trafiğinin yoğun olduğu açıktır.

Yerel yönetimlerde yaşanan yere göre hizmet birimlerinin farklılaştığı gibi halkın istediği hizmetlerde farklıdır. Daha önce köy olan yeni belediyede halk çöpünün evinden alınmasını, altyapı çalışmalarını çabukça bitirilmesini istemekte iken, il ve ilçe belediyelerinde fen işleri ve imar çalışmalarına ağırlık verilmesi, Büyükşehir belediyelerinde ise imar ve ulaşım konularına çözüm getirilmesi istenmektedir. Konya ili, Merkez Selçuklu Belediyesi' ne 2005 ve 2006 yıllarında hangi birime ne kadar müracaat yapıldığı aşağıda tablo halinde gösterilmiştir (Selçuklu Belediyesi 2006 faaliyet Raporu,2007).

Tablo 2.4: Selçuklu Belediyesi Başvuru Sayıları

Birimler	Genel Toplam	
	2005	2006
Atölyeler	78	57
Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	197	172
Başkanlık	51	8
BİM	22	12
Evlendirme	3252	3203
Fen İşleri Müdürlüğü	2538	2677
Harita Emlak ve İst. Müdürlüğü	2042	1014
Hesap İşleri Müdürlüğü	3202	4789
Hukuk İşleri Müdürlüğü	92	386
İktisat ve Kuşat Müdürlüğü	4264	3145
İmar İşleri Müdürlüğü	9544	9333
Kültür Müdürlüğü	36	96
Park Bahçeler Müdürlüğü	592	479
Personel Müdürlüğü	540	582
Planlama Müdürlüğü	5111	4376
Sağlık İşleri Müdürlüğü	203	140
Satın alma Müdürlüğü	15	66
Sosyal İşler Müdürlüğü	1077	990
Teftiş Kurulu Müdürlüğü	7	11
Temizlik İşleri Müdürlüğü	1041	1707
Veteriner Müdürlüğü	864	1102
Yazı İşleri Müdürlüğü	90	115
Zabıta Müdürlüğü	2041	1709
Genel Toplam	36889	36179

2.3.2 Yerel yönetimlerde kullanılan konumsal bilgiler

Yerel yönetimlerin yaptıkları hizmetin yaklaşık % 85'inin doğrudan veya dolaylı olarak coğrafi konuma bağlı olduğuna yukarıda belirtilmişti. Bu hizmetleri yerine getirirken konumsal bilgilere ihtiyaç duyulacağı kaçınılmazdır. Belediyeler ihtiyaç duydukları bu konumsal bilgilerin bir çoğunu kendisi üretirken bir kısım bilgileri de diğer yatırımcı devlet kurumlarından temin etmektedir (Tablo 2.5).

2.3.2.1 Belediyeler tarafından üretilen konumsal bilgiler

Belediyeler ihtiyaç duydukları konumsal bilgileri kendileri üretmek zorunda kalmaları durumunda üç yolla üretebilirler.

- Belediye kendi teknik personeline emanet yoluyla,
- Belediye doğrudan Harita müteahhitlerine ihale ederek
- Belediye İller Bankasına yetki vermek sureti ile,
 - İller Bankası kendi teknik personeline emanet yoluyla
 - Harita müteahhitlerine ihale yoluyla

Belediyelerin ürettikleri konumsal bilgileri özetlersek;

Halihazır Haritalar: Bir yerin gözle görülebilen dere, tepe, nehir, orman gibi doğal ve karayolu, demiryolu, enerji nakil hattı, her türlü yapı ve tesis gibi yapay özellikleri gösteren belirli ölçeklerdeki haritalara halihazır harita (durum haritası) denir (Şekil 2.7) .

Halihazır haritalar;

- İmar Planlarının düzenlenmesi ve uygulanması,
- Alt yapı (yol, su, elektrik, kanalizasyon, PTT, metro, v.b.) projelerinin düzenlenmesi ve uygulanması,
- Diğer birtakım yatırımların projelendirilmesi ve uygulamaları, amacıyla düzenlenir (Yıldız 1995).

Şekil 2.7 Halihazır Harita

Tablo 2.5: Konumsal Bilgiyi Kullanan Belediye Birimlerinin Uygulama Alanlarına Göre Optimizasyonu

Belediye Hizmet Birimleri Uygulama Alanları	Harita	Emlak	ve						
	Harita	Emlak	ve	İmar ve Şehir Blg.-Planlama	Fen İşleri Md.	Park ve Bahçeler Md.	Ulaşım Md.	Bilgi – İşlem Md.	Yazı İşleri Md.
Halihazır Harita Yapımı	Ü	K	K	K	K	K	K	-	-
Emlak Bilgileri-Belediye Gayrimenkul Bilgileri	Ü	K	K	-	-	K	-	-	K
Numarataj Bilgileri	Ü	K	K	-	-	K	-	-	-
İmar Uygulamaları	Ü	K	K	K	K	K	-	-	K
Aplikasyon İşlemleri	Ü	K	-	K	-	K	-	-	-
İmar Planları ve Tadilatları	K	Ü	K	K	K	K	-	-	K
İmar Durumu Bilgileri	K	Ü	K	K	-	K	-	-	-
Yapı Denetim Bilgileri	-	Ü	K	-	-	K	-	-	K
İskan – Ruhsat	-	Ü	-	K	-	K	-	-	K
Yol ve Asfalt Bilgileri	-	-	Ü	-	K	K	-	-	-
Makine - İkmal Bilgileri	-	-	Ü	-	K	K	-	-	-
Altyapı Proje ve Haritaları(Altyapı-Üstyapı-Atık su-Su-Kanalizasyon)	K	K	Ü	K	-	K	-	-	-
Çevre Kirlilik – Çevre Envanteri (Çevre Koruma-Kirlilik Haritası)	-	K	-	Ü	-	K	-	-	-
Yeşil Alan - Park - Çevre Düzenleme (Bakım - Onarım - Koruma)	-	K	K	Ü	-	K	-	-	-
Ulaşım Planlama Bilgileri	-	-	K	-	Ü	K	-	-	-
Ulaşım - Takip – Denetim	-	-	K	-	Ü	K	-	-	-
Veri Tabanı İşletim Sistemi (Paket ve Uygulama Yazılım Bakım Onarım)	K	K	K	K	K	Ü	K	K	
Birimler Arası Bilgi Akışı Güncelleştirme İşlemi)	K	K	K	K	K	Ü	K	K	
Web İşlemi – Eğitim	K	K	K	K	K	Ü	K	K	
Gelen Başvurular Değerlendirme ve İlgili Birimlere Gönderilmesi	K	K	K	K	K	K	Ü	K	
Vergi-Harç Tahsilat Bilgileri	-	-	-	-	-	-	-	-	Ü

Tablo 2.5’de “K” birimin kullanıcı olduğunu, “Ü” birimin üretici olduğunu temsil etmektedir (Yomralıoğlu 2000).

Halihazır haritalar, kentlerde gerçekleştirilen KBS çalışmalarının da en temel altlıklarından biridir. Bu haritalar üzerinde yol sınırları, yapılar, su ve kanalizasyon hatları, elektrik ve telefon direkleri, eş yükseklik eğrileri, zemin kotları, demiryolları, men holler, rögarlar, endüstri alanları, kamu alanları, bitki örtüsü, tarihi yapılar, mezarlıklar, şev ve hendekler, sınırlar (duvar, çit gibi), demiryolları, lejant ve pafta kenar bilgileri gibi bilgiler bulunmalıdır.

3194 sayılı imar kanununda, planlama ve uygulama yetkileri iki başlıkta incelemiştir. Bu alanlar;

- Belediye ve mücavir alan sınırları içindeki alanlar,
- Belediye ve mücavir alan sınırları dışındaki alanlardır.

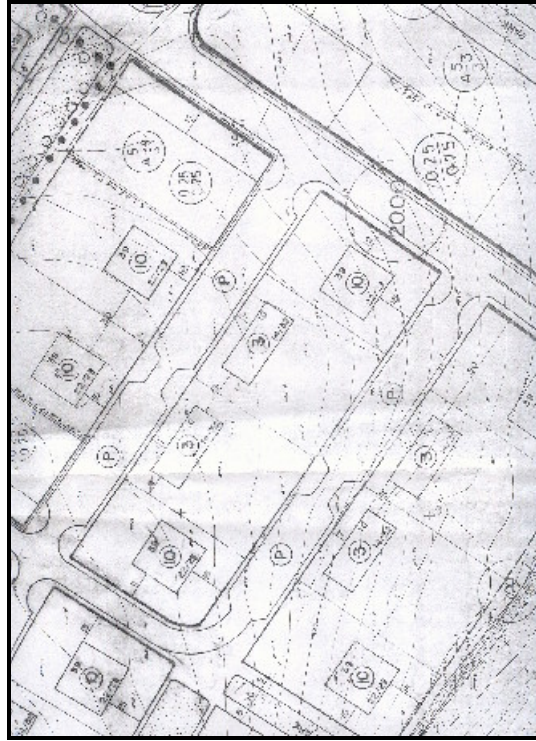
Belediye ve mücavir alan sınırları içindeki alanlarda her türlü planlama, uygulama, kontrol ve harita yapım hizmetlerinde yetki ve sorumluluk belediyelere aittir. Belediye ve mücavir alan sınırları dışında ise bu yetki ve sorumluluk valiliklere verilmiştir.

İmar Planları: Ülke, bölge ve belde verilerine göre oturma, çalışma, dinlenme, ulaşım gibi şehirsal fonksiyonlar arasında, mevcut ve sağlanabilecek imkanlarla, en iyi uyum ve çözüm yolları bulunarak, belde halkının sağlığını korumak, sosyal ve kültürel ihtiyaçları ile yaşama düzenini, çalışma şartlarını ve güvenliğini sağlamak amacıyla oluşturulan planlardır (Şekil 2.8).

İmar planları, varsa kadastro durumu da işlenmiş onaylı halihazır haritaların kopyaları üzerine, nazım plan ve uygulama planı olarak düzenlenirler. İmar Kanunu, son nüfus sayımında nüfusu 10.000'i aşan belediyelerin imar planı yaptırmalarını zorunlu tutmuştur. Son nüfus sayımında nüfusu 10.000'i aşmayan yerleşmelerde imar planı yapılmasının gerekli olup olmadığına belediye meclisinin karar vereceğini hükme bağlamıştır (Yıldız 1995).

İmar Planlarının yaptırılması ve uygulanması görevi, imar ve belediye kanunlarına göre belediyelere verilmiştir. İmar Kanunu 7. maddesiyle plan yaptırma görevini belediyelere yüklemiştir. 2.11.1985 tarih ve 18916 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren İmar Planı Yapılması ve Değişikliklerine ait Esaslara Dair Yönetmelik'in 4. maddesine göre imar planlarının;

- İlgili idarece (belediye veya valilik) doğrudan emanet yoluyla,
 - İlgili idarece ihale yoluyla,
 - İller Bankası Genel Müdürlüğüne yetki verilmek yoluyla,
 - Yarışma yoluyla,
 - İmar Kanununun 9. maddesindeki esaslara göre Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca doğrudan,
- yaptırılması mevzuata göre söz konusu olabilmektedir.

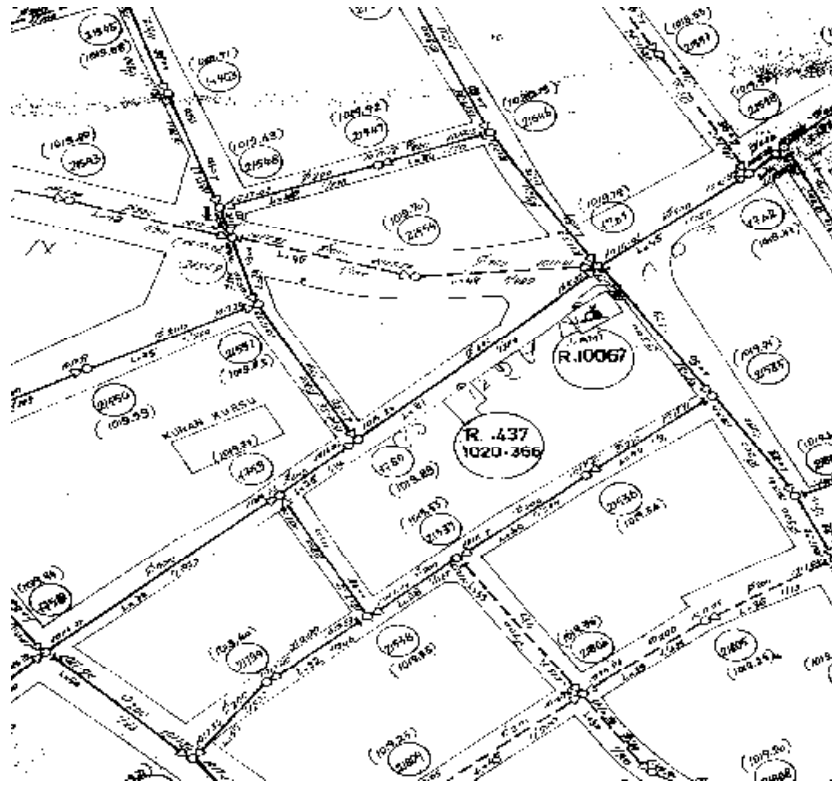

Şekil 2.8: İmar Planı Örneği

Kentsel Teknik Altyapı Donatı Haritaları: Sözcük anlamı olarak altyapı, bir yapı için gerekli olan yol, kanalizasyon, elektrik gibi tesisatların hepsi olarak tanımlanmaktadır. Teknik altyapı ise, bir yerleşim biriminin gereksinimlerine

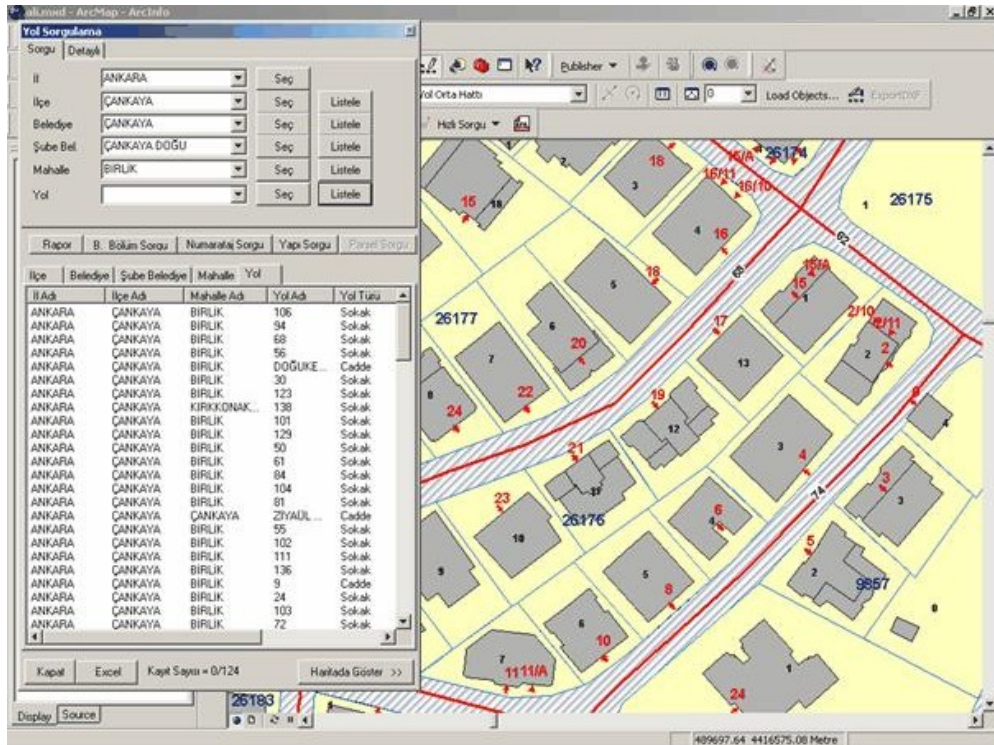
yanıt verebilecek ve çağdaş yaşam koşullarının sağlanabilmesi için gaz, elektrik, temiz su, atık su-kanalizasyon, yağmur suyu, merkezi ısıtma, kablolu yayın ve telefon donatılarının tümü ya da bu bileşenlerden bazılarının bir araya geldiği bir sistem olarak tanımlanmaktadır (Akçalı 2000).

Belediyelerin görev ve sorumluluk alanındaki bu hizmetlerin çağdaş ve hızlı bir şekilde yerine getirilebilmesi, doğabilecek aksaklıklarda doğru ve hızlı müdahalenin sağlanabilmesi için, bu donatıların zemindeki konumlarının X, Y ve H (koordinat ve yükseklik) değerleriyle haritalar üzerinde işaretlenmiş olmaları gerekmektedir. Bu da yine belediyelerin sorumluluk alanına girmektedir (Çete 2002).

Şekil 2.9: Kentsel Altyapı Harita Örneği

Numarataj: Adres, varlıkların yeryüzündeki konumlarını tanımlayan bir olgudur. Şahısların adresleri ikamet ettikleri veya çalıştıkları yapıların adresi ile tanımlanırken, yapıların adresleri ise belediyelerin meydan, bulvar, cadde ve sokaklara isim vermesi ve numarataj çalışmalarında binaları numaralandırmasıyla oluşmaktadır. Bu sebeple numarataj, belediyelerin ürettikleri önemli konumsal bilgilerden biridir (Şekil 2.10) (Çete 2002).

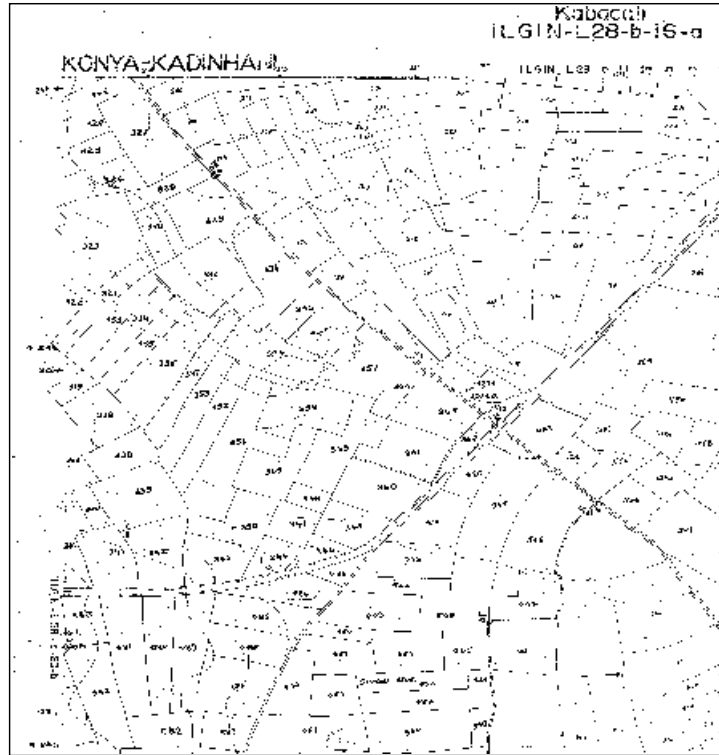
Şekil 2.10: Dijital Numarataj Haritası Örneği

2.3.2.2 Diğer devlet kurumlarından temin edilen konumsal bilgiler

Kadastral Haritalar: Kadastro, taşınmazların şeklini, muhtevasını ve hukuki durumunu belirlemek için düzenlenen sicillerin ve yapılan işlerin tümüdür. (Erkan 1989) Kadastro haritaları, toprağa yönelik her türlü planlama, projelendirme ve uygulama çalışmalarının ana bilgi kaynağıdır (Doğan 1999).

Belediyelerin Kadastro Müdürlüklerinden kadastro haritalarını temini iki yolla olmaktadır;

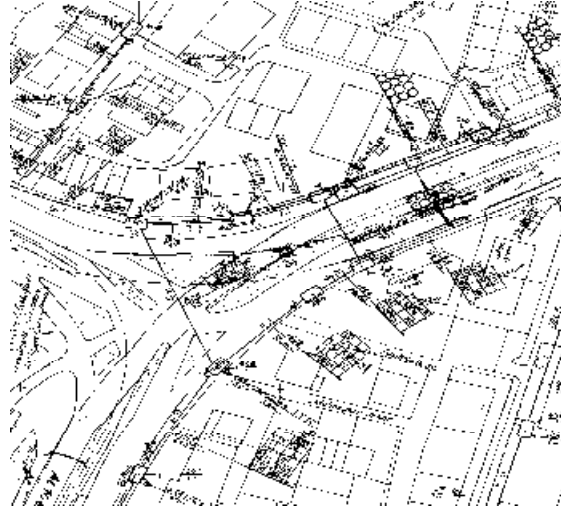
- Belediye tarafından gerçekleştirilmesi planlanan büyük çaplı projelerde (Kent Bilgi Sistemi gibi), kadastral haritaların dijital formatta temini için, belediye ve Kadastro Müdürlüğü arasında yapılan protokol ile,
- Mülkiyet üzerinde ifraz, tevhid v.b. yollarla meydana gelen grafik değişikliklerin, Kadastro Müdürlükleri tarafından belediyelere iletilmesiyle.

Şekil 2.11: Kadastral Harita Örneği

Enerji Nakil Hatları Haritası: Enerji nakil hatları, enerjinin merkezi bir santralden alınarak yeraltı veya yerüstünde düzenlenen bir şebekeyle binalara dağılmasını sağlayan ve elektrik akımı taşıyan hatlardır. Belediyeler, yatırım ve planlama çalışmalarında gerekli olabilecek elektrik hatları haritasını, bölgelerinde bulunan elektrik dağıtım şirketlerinden (TEİAŞ, TEDAŞ, TEAŞ, MEDAŞ gibi) temin etmektedirler.

İletişim Hatları Haritası: İletişim hatları, yeraltı veya yerüstünde düzenlenen bir şebekeyle sesli ve görsel iletişimi sağlayan hatlardır. Belediyeler, yatırım ve planlama çalışmalarında gerekli olabilecek iletişim hatları haritasını, Türk Telekom Müdürlükleri'nden temin edebilmektedirler (Şekil 2.12).

Şekil 2.12: İletişim Hatları Haritası Örneği

Yerleşime Uygunluk Haritaları: Yerel yönetimler tarafından yapılaşma alanlarının belirlenmesi sırasında yararlanılan haritalardır. Bu haritalar ayrıntılı bir jeolojik incelemeye dayanan jeolojik harita, eğim haritası, heyelan haritası, hidrografi haritası, fasiyes değişim haritası, fay haritası, sismotektonik harita, genel zemin sınıflama haritası gibi haritaların birleşimiyle meydana getirilen haritalardır. Amaç, bölgedeki jeolojik yapıyı ve zemin koşullarını sınıflandırarak, yapılaşma için öneriler üretmektir.

Bu haritalar, MTA, İller Bankası, DSİ ve Bayındırlık İl Müdürlüğü gibi kurumlardan temin edilebilir. (Çete 2002)

Ülkemizde konumsal bilgi kullanan bazı kurumlar, kullandıkları ölçek, çalışma alanı ve hangi bakanlığa bağlı olduğuna dair tablo 2.6'te verilmiştir.

Tablo 2.6 : Türkiye’de Konumsal Bilgi Üreten/Kullanan Kamu Kurumları

	Konumsal Bilgi Kullanan Kurum Adı	Muhtemel Ölçek (I/ X)	Ülke,Bölge,İl,İlçe ü,b,i,ilç	Bağlı Bulunan Bakanlık
1	Afet İşleri Genel Md .	1.000 – 100.000	-	Bayındırlık ve İskan
2	Arsa Ofisi Genel Md .	1.000	B	Maliye
3	Bayındırlık ve İskan Md .	1.000 – 25.000	İ	Bayındırlık ve İskan
4	Belediyeler	1.000 – 5.000	İ	İçişleri
5	Botas	1.000 – 100.000	B	Enerji Ve Tabi Kay.
6	Çevre Md.	5.000 – 100.000	b,i,ilç	Çevre ve Orman
7	DHMİ	-	-	Ulaştırma
8	DİE Bölge Md.	100.000 – 1.000.000	B	Devlet
9	Dsi Bölge Md.	5.000 – 100.000	B	Çevre ve Orman
10	Emniyet Md.	-	i,ilç	İçişleri
11	GAP İdaresi Başkanlığı	1.000 – 100.000	İ	Devlet
12	Harita Genel Komutanlığı	25.000 – 1.000.000	Ü	Milli Savunma
13	İl Jandarma Komutanlığı	1.000 – 100.000	i,ilç	İçişleri
14	İl Özel İdare Md.	25.000 – 100.000	i,ilç	İçişleri
15	İller Bankası Bölge Md.	1.000 – 10.000	B	Bayındırlık ve İskan
16	Karayolları Bölge Md.	1.000 – 25.000	b,i	Ulaştırma
17	KOSGEB – KÜGEM	-	-	Sanayi ve Ticaret
18	Köy Hizmetleri Bölge Md.	5.000 – 100.000	b,i	Özel İdareler
19	Kültür Md.	5.000 – 100.000	İ	Kültür
20	Kültür ve Tabiatı Koruma Md .	25.000 – 100.000	b,i	Kültür
21	Mahalli İdareler Md .	25.000 – 100.000	i,ilç	İçişleri
22	Meteoroloji Bölge Md .	25.000 – 100.000	B	Devlet
23	Milli Eğitim Md .	-	i,ilç	Milli Eğitim
24	Milli Emlak Genel Md .	1.000 – 25.000	i,ilç	Maliye
25	MTA Bölge Md.	10.000 – 100.000	B	Enerji ve Tabi Kay.
26	Müftülük	-	i,ilç	Devlet
27	Nüfus ve Vatandaşlık Md.	-	i,ilç	İçişleri
28	Organize Sanayi Md.	-	i,ilç	Sanayi ve Ticaret
29	Orman Bölge Md.	5.000 – 100.000	b,i,ilç	Çevre ve Orman
30	Sağlık Md.	-	i,ilç	Sağlık
31	Sahil Güvenlik Grup Kom.	1.000 – 100.000	i,ilç	İçişleri
32	Sanayi ve Ticaret Md.	-	i,ilç	Sanayi ve Ticaret
33	Sivil Savunma Md.	-	-	İçişleri
34	Tapu ve Kadastro Genel Md.	1.000 – 5.000	b,i,ilç	Bayındırlık ve İskan
35	Tarım ve Köy İşleri Md.	5.000 – 100.000	b,i,ilç	Tarım ve Köy İşleri
36	TC Devlet Demir Yolları	1.000 – 25. 000	-	Ulaştırma
37	TEDAŞ	1.000 – 100.000	b,i	Enerji ve Tabi Kay.
38	TRT	-	b,i	Devlet
39	Turizm Md	5.000 – 100.000	İ	Turizm
40	Türk Telekom Bölge Md.	1.000 – 100.000	b,i	Ulaştırma
41	Türkiye Petrolleri AO Genel Md.	1.000 – 25.000	-	Enerji ve Tabi Kay.
42	Üniversiteler	1.000 – 100.000	-	Milli Eğitim
43	Vakıflar Bölge Md.	-	b,i	Devlet

2.4 Türkiye' de Yerel Yönetimlerin Yeniden Yapılandırılması İle İlgili Yapılan Çalışmalar

Ülkemizde, yerel yönetimlerin yeniden düzenlenmesi çalışmalarının birçok alanda olduğu gibi, 1960'dan sonra, Planlı Kalkınma dönemiyle başladığı söylenebilir. Bu girişimler, bir toplumsal tüze devletin kalkınma gereksinmelerine yanıt vererek çağdaş bir yönetim yapısının geliştirilmesi doğrultusundaki arayışların birer parçasıdır. Bu nedenle, yönetimde ve yönetimlerinde yeniden düzenleme düşüncesinin, özellikle 1961 Anayasası'ndan ve onun, kalkınmanın planla olacağı kuralından esinlendiğini belirtmek yanlış olmaz. Kalkınmanın plana dayanması gereğine 1982 Anayasası'nın 166. maddesinde yer verilmiştir.

2.4.1 Mehtap projesi

Planlı dönemde yerel yönetimlerin yeniden düzenlenmesini amaçlayan en önemli girişim, kuşkusuz, MEHTAP (Merkezi Hükümet Teşkilatı Araştırma Projesi) dir. 13 Şubat 1962 gün ve 6/209 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla başlatılan bu projenin amacı, planlı dönemde, yönetim yapısında, hızlı ekonomik gelişmeyi gerçekleştirmeye elverişli bir değişiklik yapmaktır. Söz konusu araştırma, 1966 yılında tamamlanmış ve 1966'da, Türk Mahalli İdarelerinin Yeniden Düzenlenmesi Üzerinde Bir Araştırma adıyla TODAİE'ce yayımlanmıştır. Belediyelerin akçal kaynak sorununa salt bir gelir sorunu olarak değil, yönetimin ve yönetsel yöntemlerin yeniden düzenlenmesine bağlı bir sorun gözüyle bakan MEHTAP'ın önerilerinden pek azını uygulamada gerçekleştirmek olanağı bulunabilmiştir. Bu projeye bağlı olarak yürütülen, Mahalli İdarelerin Yeniden Düzenlenmesine İlişkin araştırma önerilerine uygun olarak, İçişleri ve Maliye Bakanlıkları'nca ayrı ayrı birkaç tasarı hazırlanmıştır. Bunlar, Belediye, Belediye Gelirleri, İl Özel Yönetimleri, Emlak, Mali (Akçal) denkleştirme, Köy, Özel İdareler Maliyesi Reformu ve Belediye Vergi, Resim ve Cezaları gibi tasarılarıdır. Bu bir dizi tasarıdan yalnız birkaçı bugüne değin yürürlüğe sokulabilmiştir. Onlar da, 1980'li yıllara rastlar.

2.4.2 İç düzen projesi

İçişleri Bakanlığı'nca 1967'de başlatılan ve 1971 yılında sonuçlandırılan bu projenin amacı, bununla ilgili Bakanlar Kurulu kararında (2 Eylül 1967, Sayı:6/8247) şöyle özetlenmiştir:“İçişleri hizmet teşkilatını yeniden düzenlemek amacıyla İçişleri Bakanlığı teşkilatına dahil bütün kuruluşların merkez ve taşra kademeleri ile Bakanlığa bağlı ve denetimi altındaki kuruluşlar ve mahalli idareler üzerindeki amaç, görev ve yetkilerin dağılışı, hizmetlerden sorumlu personel teşkilat yapıları ve teşkilatın işleyişi,; İçişleri Bakanlığı'nın görev ve hizmetleriyle ilgili faaliyetlerde bulunan diğer kuruluşlar üzerinde, İçişleri Bakanlığı ve Teşkilatı ile ilişkiler, aralarındaki görev karışimleri ve koordinasyon araştırılacaktır”. 5608 kişiye uygulanan 775 soruyu kapsayan 47 anket sonucunda, bu araştırmanın bulguları 23 monografda ve daha sonra da 8 kitapta toplanmıştır. Belediyeler, Köyler ve İl Özel Yönetimlerine ayrılmış olan kitaplar, konumuz yönünden büyük önem taşıyan ciddi çözümler ve öneriler içermektedir. Bu araştırmada elde edilen veriler ışığında, İçişleri Bakanlığı 12 yasa tasarısı hazırlamıştır (Keleş 1997).

2.4.3 Yerel yönetim bakanlığı

1978 Ocak ayında CHP hükümeti döneminde Yerel Yönetim Bakanlığı kurulmuştur.1978 yılında kurulmuş bulunmasına karşın, bu bakanlık 1970'li yılların başından beri, yerel yönetimlerin sorunlarına özünden çözümler arayacak bir kuruluşa duyulan gereksinmeden doğmuştu. Yerel Yönetim Bakanlığı, yerel yönetimlerin özerkleşmelerine bir ölçüde katkıda bulunmuştur. Öte yandan Bakanlık ve çalışmaları, birçok eleştiriye de konu yapılmıştır. Bunlarda derece derece gerçek payları yok değildir. İlgililerce nedenleri gösterilmesine ve yanıtlanmalarına karşın, bu eleştiriler şu noktalarda toplanmaktadır:

- 1- Yerel Yönetimleri daha özerk kılmak amacıyla olan Bakanlık, gerçekte onları denetleyen bir örgüte dönüşmüştür. Özünde, yerel özerklik, özekteki bir örgütün yardımıyla gerçekleştirilemez. Aralarında amaç ve çıkar ilişkisi vardır.

- 2- Yerel Yönetim Bakanlığı, örgüt şemasında öteki birimlerde yer almasına karşın, gerçekte bir “ belediyeler bakanlığı”ndan ayrı bir şey olamamıştır.
- 3- Yerel Yönetim Bakanlığı, devlet Örgütüne partizanlığı sokmuştur. Bu, bir yandan kamunun sahip bulunduğu yetişmiş insan gücünden yararlanmayıp deneyimsiz, bilgisiz, bir yönetim kadrosu oluşturulmasında; bir yandan da, Bakanlık Bütçesi’nde yer alan fonların dağıtımında nesnel ölçütler yerine, siyasal ölçütlerin kullanılmasında kendini göstermiştir. Örneğin 1980 yılında Ortak Trafik Fonundaki 30 Milyon lirayı aşkın ödeneğin %89’u 18 CHP’li belediyeye, % 5.4’ü ise 1 AP’li belediyeye dağıtılmıştır. Yerel Yönetim Bakanlığı bütün bu eleştiriler ve tepkiler sonucunda Kasım 1979 tarihinde kaldırılmıştır. Her yenilikçi girişimde olduğu gibi bunun başarısızlığında da, değişiklikten zarar gören ya da yeterince pay alamayan ve beklentileri karşılanamayan birey ve kurumların da rolü olmuştur. Ayrıca, bu deneyim, “güçlü merkezi yönetim” imajının bir anda yıkılamayacağını göstermesi yönünden de ilginçtir (Keleş 1997) .

2.4.4 12 Eylül dönemi

Yerel yönetimlerle ilgili düzenlemeler, 12 Eylül döneminde bir bütün olarak yönetimin yeniden düzenlenmesi projesi çerçevesinde ele alınmıştır değildir. Akçal konularda olsun, öteki alanlarda olsun, yapılanlar parça parçadır. Bu arada, Ulusu hükümeti döneminde, TODAİE bünyesinde oluşturulan araştırma gruplarınca, ilgililere yol gösterici nitelikte kimi yönetsel ve örgütsel konular üzerinde durulmuştur. Örgütlenmeye ilişkin birkaç tasarı da hazırlanmıştır. İl Özel Yönetimleri, Belediyeler, Köyler, Anakent Belediyeleri ile ilgili tasarılar bunlar arasında sayılabilir (Keleş 1997).

2.4.5 Kamu yönetimi araştırma projesi (KAYA Projesi)

1983’de, askeri yönetim dönemini izleyen siyasal iktidar, kamu yönetiminde de belli düzenlemelere girişmiştir. Devlet Planlama Örgütü’nün isteği üzerine, kamu yönetimini geliştirmek ve yeniden düzenlemek üzere daha önce yapılmış olan çalışmaların uygulamaya ne ölçüde yansıdığını araştırmak; eksik yönlerini, dar boğazlarının sorunlarını belirlemek ve alınması gereken önlemleri açıklığa kavuşturmak, AT’ye bu yönden uyum sağlamaya yarayacak hazırlıkları yapmak üzere TODAİE, 1989’da KAYA projesini başlatmıştır. 7 çalışma grubu halinde çalışmalarını sürdüren proje ekibi içinde biri de, yerel yönetimlerle ilgili olanıdır. Bu çalışma grubunun yazanağı da, 1991’de tamamlanmıştır. KAYA projesi yazanağı, TODAİE’ce 1991’de yayımlanmıştır. Yazanakta, yerel yönetimlerin içinde buldukları sorunlar sıralanmakta ve sonra da yapılması gerekli görülen değişikliklerle ilgili önerilere yer verilmektedir (Keleş 1997).

2.4.6 İçişleri bakanlığı’nın son reform çalışmaları

1990’lı yılların başlarından beri, İçişleri Bakanlığı’nda, yerel yönetimlerin yeniden düzenlenmesi amacıyla çalışmalar yapılmaktadır. Bu amaçla hazırlanmış olan yasa tasarısı taslaklarının sayısının bir düzineye yaklaşmış olduğunu söylemek abartı olmaz. Başlangıçta, İl Özel Yönetimleri, Köyler, belediyeler, Anakent Belediyeleri, Belediye Gelirleri vb. konularda ayrı ayrı taslaklar hazırlanmış iken, 2000 yılında son biçimi verilen tasarı taslağının, tüm birimleri ilgilendiren bir çerçeve yasa tasarısı olduğu dikkat çekmektedir. Başlangıçta, adı, Yerel Yönetimler Reform Tasarısı olan tasarının adından, iddialı olduğu izlenimi verebilecek olan “reform” sözcüğü de çıkarılmış ve “Yerel Yönetimlerle İlgili Yasalarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yasa Tasarısı” denilmesi yeğlenmiştir.

Bu değişikliğin yerinde ve gerçekçi olduğu belirtilebilir. Çünkü, taslakların hiçbirinde köktenci değişiklik öngören kurallar zaten yoktu.

Bakanlık, bir yandan, Avrupa ile bütünleşme sürecinde, yerel yönetimlerde yapılaması beklenen demokratikleşme beklentilerine yanıt vermeye çalışırken, bir yandan da özellikle belediyelerin gelir ve imar gibi acil gereksinmelere çözüm bulmaya çalışıyordu Ancak, sonuçta, yerel yönetimlerin her iki konuda da yeterli bir düzenlemeye konu yapılmadıkları dikkat çekmektedir.

Tasarıda, devlet ile yerel yönetimler arasındaki görev paylaşımında yerel yönetimlerden yana bir değişiklik ya hiç yok ya da İl Özel Yönetimleri lehinde kimi düzenlemeler vardır. Genel izlenim devletin, yerelleşmeyi de mülki yönetimin başındaki kamu görevlileri eliyle yürütmeyi sürdürme olduğudur. Tasarıda, bir bütün olarak, yerel yönetimler üzerindeki devlet denetim ve gözetiminin, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik şartının aradığı ölçütlere uygun bir duruma getirildiğini gösteren belirtiler de yoktur. Bununla birlikte yerel meclislerin yapısında demokratik katılımı özendiren, anakentlerin sınırlarındaki imar kargaşasını bir ölçüde giderebilecek ve yerel yönetimlerin, gelir bölüşümünden daha çok pay alabilmelerini sağlayabilecek ufak tefek kimi yeniliklere tasarıda yer verildiği dikkat çekmektedir (Keleş 1997).

3- E-DEVLET VE E-YEREL YÖNETİM (E- BELEDİYE) ÇALIŞMALARI

Yerel yönetimler çalışmalarında imkanları ölçüsünde, donanım, yazılım ve eğitimli personelleri ile bilgi teknolojilerini kullanmaya çalışmaktadırlar (Yomralıoğlu 2000). Günümüzde yerel yönetimlerin birçoğu hızlı bir bilgisayarlaşma sürecine girmişlerdir. Belediyeler daha çok bilgisayarları gelir ve tahsilat işlerinde kullanıldığı bir çok kişi tarafından da bilinmektedir. Sadece bilgi teknolojilerini yerel yönetimler kullanmamış devletin diğer kurum ve kuruluşları da yararlanmaya başlamışlardır. İnternetin gelişmesi ile de günümüzde e-devlet, e- belediye gibi kavramlar ortaya çıkmıştır.

E-devlet' e ait bir çok tanımlama yapılmıştır. “kamu hizmetlerinin, vatandaşlara, çalışanlara ve iş ortaklarına bilgi toplumu vasıtasıyla ulaşmalarını ve bundan yararlanmalarını sağlayan organizasyon.”; “Devletin vatandaşlara karşı yerine getirmekle yükümlü olduğu görev ve hizmetler ile vatandaşların buna karşılık devlete karşı olan görev ve hizmetlerinin karşılıklı olarak elektronik iletişim ve işlem ortamlarında kesintisiz ve güvenli olarak yürütülmesi.”; “ kamu kuruluşları, vatandaşlar ve ticari kurumlar arasındaki bilgi, hizmet ve mal alışverişlerinde teknolojinin kullanılmasıyla performansı ve verimlilik artışı hedefleyen devlet modeli.” (Url 9)

e-devlet tanımlamaları sonucunda kamu yönetimi etkileşimi ise şöyle oluşmaktadır.

- Kamu – Vatandaş Etkileşimi
- Kamu – İşletme Etkileşimi
- Kamu - Kamu Etkileşimi

şeklindedir.

06.11.2001 tarihinde Taylor Nelson Sofres tarafından 27 ülkede gerçekleştirdiği “e- devlet Araştırması”na göre, ülkemiz internet üzerinden kamusal hizmetlerin kullanımında % 3 ile Rusya ve Endonezya ile sonuncu sırada yer almıştır. Çalışmada Norveç % 53 ile ilk sırada yer almıştır.

31 ülkede gerçekleştirilen e-devlet Araştırmasına göre, Türkiye’de internet üzerinden kamusal hizmetlerin kullanımı son 1 yıl içerisinde %3’den %13’e yükselmiş, 2001 yılında sonuçlarıyla kıyaslandığında son 1 yıl içerisinde internet üzerinde kamu sitelerinden bilgi temin eden kişilerin oranı %2’den %12’ye çıktığı belirlenmiştir. Ancak araştırmaya konu olan 31 ülkenin sonuçları incelendiğinde Türkiye’de e-Devlet kullanımının düşük olduğu ve 31 ülke arasında 23. sırada yer aldığı görülmektedir (Tablo 3.1). (URL 10, 2003)

Tablo 3.1: Dünya’ da e-Devlet Kullanımları		
Yüksek	Orta	Düşük
Norveç (% 53)	Estonya (% 25)	İngiltere (% 11)
Danimarka (% 47)	Hindistan (% 22)	Malezya (% 11)
Kanada (% 46)	Fransa (% 18)	Latviya (% 8)
Finlandiya (% 45)	Macaristan (% 18)	Slovakya (% 8)
A.B.D (% 34)	İspanya (% 17)	Litvanya (% 5)
Hong Kong (% 31)	Çek Cumhuriyeti (% 17)	Polonya (% 5)
Avustralya (% 31)	Almanya (% 17)	Rusya (% 3)
Hollanda (% 31)	Kore (% 17)	Endonezya (% 3)
Tayvan (% 26)	Japonya (% 16)	Türkiye (% 3)

e- belediye ise; belediye yönetimi ile yerel yönetim hizmet ve faaliyetlerinde enformasyon teknolojilerinin kullanımı, vatandaş ve işletmelere internet üzerinden etkin bir biçimde hizmet sunumu, kurum içi birimlerin bilgisayar ağları ile entegrasyonu ve ilgili dış birimlerle ağ üzerinden iletişimin sağlanmasıdır (Karakoyunlu 2001).

3.1 E-belediye’nin Gerekliliği

Belediye düzleminde e-belediye yapılanma süreci, temel olarak üç temel boyuttan oluşur (Güler 2001):

- (1) Belediye içi mali, personel, yazı işleri, imar planlaması, vb. *yönetim süreçlerinin* otomasyonu,

- (2) Kentte yaşayanların şikayet, istek ve görüş bildirimlerinin; belediye yetki alanındaki iş ve işlemler konusunda bilgi alma istemlerinin; belediyeden işyeri açma, proje onaylatma gibi ruhsat - izin alma - onay başvurularının; belediye tarafından tahsil edilen yasal ödemelerin internet üzerinden yapılması,
- (3) Yerel yönetime ilişkin temel veri ve bilgilerin, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile bağlantılandırılarak paylaşılması.

Her üç boyut, hizmetin kendisine değil; hizmet üretme sürecinin yönetimine aittir. Bu açıdan e-belediye yapılanma sonuçları, asıl olarak yönetim süreçlerinin iyileştirilmesi, hızlandırılması, maliyetlerin düşürülmesidir. Doğrudan etki yönetme eylemi üzerindedir.

Kuşkusuz, yönetme ediminde iyileşme, sunulan gerçek hizmetler üzerinde iyileştirici etkiler yapar (Tablo 3.2).

Tablo 3.2 :Klasik belediyeçilik anlayışı ile e-belediyeçilik uygulamalarını içeren belediyeçilik anlayışı

Klasik Yerel Yönetim Anlayışı	E- Belediyeçilik Uygulamaları İçeren Yeni Yönetim Anlayışı
Paylaşılmayan idari kararlar almalar	Alınan kararların elektronik ortamda paylaşımı
Uzun bürokratik iş akışı	Hızlı ve seri elektronik süreç
Halka ilişkin kararların, konuya dair fazla bilgi toplanılmasına gerek görülmeden, yöneticiler tarafından verilmesi	Yerel halk dilek ve önerilerini anket,şikayet, beyaz masa vb.. yöntemlerle toplanarak değerlendirilmesi ve hizmet sunumu
Yönetim-Vatandaş İlişkisi	Hizmet sunan – Müşteri İlişkisi
Yetkili birimlere başvurmada süreç zorluğu	Erişilebilirliğin ve sürekli gelişmenin ilke edinilmesi
Diğer kamu kurumlarıyla olan ilişkilerde uzun bürokratik süreçler	Kurumlar arası entegrasyon ve etkinlik
Bürokratik denetleme	Bireysel katılımçılık ve performans ölçümü

E-devletten kavram olarak anlaşılması gereken, devletin vatandaşlarına karşı yerine getirmekle yükümlü olduğu görev ve hizmetler ile vatandaşların devlete karşı olan görev ve hizmetlerinin karşılıklı olarak elektronik iletişim ve işlem ortamlarında kesintisiz ve güvenli olarak yürütülmesidir. E-devlet uygulamalarıyla ilgili literatür taraması yapıldığında kurum ve ülkelerin e-devlet uygulamalarında hangi aşamada bulduklarının tespiti için farklı modellerin geliştirildiği görülmektedir. Reddic çalışmasında bilginin çevrim içi olarak kataloglanması ve işlemlerin çevrim içi yapılabilmesi aşamalarından oluşan iki aşamalı bir model önerirken, Layne ve Lee çalışmalarında bilginin kataloglanması, işlemlerin çevrimiçi yapılabilmesi, organizasyon içi yatay entegrasyon, dördüncüsünde kamu kurumları arası dikey entegrasyon olmak üzere dört aşamalı bir model önermektedirler.

Türkiye'deki e-belediyecilik uygulamaları incelendiğinde belediyelerin çoğunun henüz her iki modele göre de birinci aşamada oldukları bazı belediyelerin bazı hizmetlerle ikinci aşamaya geçmekte oldukları görülmektedir (Balaban ve ark. 2006).

“Ancak, e-belediye yapılanmanın hizmetleri değil yönetimi taşımak anlamına geldiğini açıkça ortaya koymak, belediyeler özelinde kent bilgi sistemlerinin gerçekçi ve doğru biçimde algılanmasını, tasarlanmasını ve beklentilerin buna uygun formüle edilmesini sağlayacağı için büyük önem taşımaktadır (TBD, 2004).”

Yerel hizmet sunumlarında Türkiye'de yapılan çalışmalara kısaca değinilecek olursa önemli iki çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalardan birincisi YERELNET' tir.

YERELNET; Türkiye'de yerel yönetimlerin bilgi toplumuna katımları için yapılan çalışmaların başında “Yerelnet Projesi” gelmektedir. Yerelnet;

Devlet Planlama Teşkilatı'nın (DPT) sağladığı kaynak ile gerçekleştirilen “YEREP Projesi” kapsamında Türkiye Ortadoğu ve Amme İdaresi Enstitüsü (TODAİE) Yerel Yönetimler Araştırma ve Eğitim Merkezi'nin hizmetidir.

Yerel yönetimlere ilişkin verileri topluca sunmak ve yerel yönetim alanında çalışanların ihtiyacı olan içeriğin (mevzuat vs.) sunulması amaçlanmıştır. Ülkemizde, bilginin paylaşımına engel konulması gerçek anlamı ile lükstür. Çağın gerektirdiği atılımı yapmanın biricik koşulu, bilgiyi ve deneyimi koşulsuz serbest biçimde paylaşmaktır. YERELNET çalışması, bu ilke doğrultusunda gerçekleştirilmiştir (Yerelnet 2007).

Söz konusu sitede belediyelerin bilgi girişleri “Kullanıcı Adı” ve “Şifre” ile yapılmakta, siteye girilen veriler daha sonra site kullanıcıları tarafından hiçbir ücret ödenmeden alınabilmektedir. Haziran 2005 sonu itibariyle siteden alınan bilgilere göre günlük kullanıcı sayısı 13000 ile 16000 kişi civarında olup sitede 81 il, 3225 belediye ve yaklaşık 35 000 köy ait sayfa olduğu belirtilmiştir. Ayrıca YERELNET 'de; Seçimler: 1963 yılından günümüze kadar yapılan yerel yönetim seçim sonuçları; ülke, il, ilçe ve belde düzeyinde belediye başkanı, belediye meclisi ve il genel meclisi sonuçlarına göre sorgulanabilir olarak sunulmuştur. Sonuçlar Türkiye haritası üzerinde renklendirilmiş olarak görülebileceği gibi grafiklerle de sunumu zenginleştirilmiştir. Mevzuat: Yürürlükte olan mevzuat günlük olarak izlenerek güncellenmektedir. Mevzuat veri tabanı her türlü sorgulamaya açıktır. Yerel Yönetimler: İl özel idareleri, belediyeler, birlikler ve köyler hakkında genel bilgiler içeren bölümde, genel yapı ve gelir-giderler gibi bilgiler bulunmaktadır. Uzmanlar İçin:“Personel Yapısı, Mali Yapı, Altyapı” yerel yönetimler dünyasında en önemli üç boyuttur. Bu alanlarla ilgili araştırma ve inceleme materyali siteden sunulmuştur. Vatandaş İçin: Vatandaşın, belediyeдеki iş ve işlemleri hakkında aydınlatıcı ve yönlendirici metinler içeren bu bölümde; evlenme, cenaze ve defin, iş yeri açma, inşaat ruhsatı vs. bölümleri mevcuttur. İhaleler: Resmi Gazete'de yayınlanan yerel yönetim ihaleleri günlük olarak izlenerek sitede yayınlanmaktadır. Yerel Gündem: İnternet üzerinden yayın yapan ulusal ve yerel basın günlük olarak

izlenmekte ve yerel yönetimleri ilgilendiren haberler siteye taşınmaktadır (Yerelnet 2007).

Yerel hizmet sunumları hakkında yapılan ikinci çalışma ise YERELBİLGİ' dir. Devlet yönetiminde yürütülen bir diğer proje ise kısa adı " YEREL BİLGİ" olan " Yerel Yönetimler Bilgi Tabanı Projesi" dir. Proje İçişleri Bakanlığı'nın önerisi üzerine Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü (TODAİE) Yerel Yönetimler Araştırma ve Eğitim Merkezi (YYAEM) tarafından "Yerel Yönetimler Bilgi Tabanı Projesi" (YERELBİLGİ Projesi) hazırlanmış ve proje iki kurum arasında imzalanan bir protokol ile 4 Nisan 2001'den başlayarak yürürlüğe girmiştir.

YERELBİLGİ Projesi, yerel yönetimlerle ilgili olan verileri elektronik ortamda toplayarak, bu verilerin politika geliştirme ve karar alma sürecine yardımcı olacak şekilde derlenmesi ve bunların analitik sorgulamaya tabi tutulmasını hedeflemektedir (Yerelnet,2007). YERELBİLGİ projesi yapılan protokole göre 18 ay içerisinde bitirilecekti. Proje Ekim 2003 itibariyle İçişleri Bakanlığına teslim edilmiş olup Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nce yürütülmektedir.

YERELBİLGİ Projesinde toplanan veriler ise; Kuruluş yerleşme kademe bilgileri, yerel yönetim personel istihdam bilgileri, bütçe ve kesin hesap bilgileri, fonlar, imar bilgileri, su, kanal vb hizmetler, yerel yönetimlere bağlı kuruluş, döner sermaye, fon kuruluşları, mevcut araç ve iş makinesi varlığına ait verilerdir. Proje sonuçları proje aşamasında iken www.mahalli-idareler.gov.tr internet adresinden yayımlanması planlanırken daha sonra www.yerelbilgi.gov.tr adresi oluşturularak proje sonuçlarına bu adresten ulaşılmaya başlanılmıştır.

3.2 Dünyada E- Yerel Yönetim Çalışmaları

3.2.1 ABD 'de e-yerel yönetim

ABD'de bilişim teknolojisinin kullanımına ilişkin veriler şunlardır; ABD'de toplam (ev, işyeri ve okullar) internet kullanımı %62.4; hane halkının internete ulaşım oranı %58.4; evden internete düzenli olarak bağlananların oranı %49.4 dür. (Url 12, 2003) internet üzerinden kamusal hizmetlere erişim oranı ise %43 olarak belirlenmiştir. (Url 10, 2003)

ABD'de yerel otoritelerin %80'i web sitesine sahiptir. Örneğin; Miami-Dade'de, web portalı üzerinden kullanıcılara güncellenmiş haberler, bilgiler, basın açıklamaları, ilanlar, toplantı bilgileri, hava tahminleri, olağanüstü durumlarla (terörist saldırıları ve 911'li hatlara ilişkin) ilgili duyurular sağlanmaktadır. (Url 12, 2003) Yine ABD'de Mobile yerleşim bölgesine ait olan web sitesi ilk kurulduğunda sadece vatandaşa bilgi vermek amaçlanmış ancak daha sonraki aşamalarda indirilebilen formlar, interaktif uygulamalar ve finansal işlem hizmetleri verilmeye başlanmıştır. Mobile ilçesinin web sitesinde yer alan uygulamalara şu örnekler verilebilir;

- Kent görevlileri ve meclis toplantıları hakkında bilgiler;
- Kent bölümlerine ilişkin bilgiler;
- Sıkça sorulan sorular;
- Kent bağlantı noktaları: gerekli olan ve sık sık sorulan adres, telefon ve faks numaraları, etkinlikler takvimi: sanat, kültür, iş alemi, kent özel günleri, vb hakkında bilgi sağlanır; (Url 12, 2003)

3.2.2 İngiltere'de e-yerel yönetim

İnternet üzerinden kamusal hizmetlere erişim oranı ise %13 olarak belirlenmiş (Url 10, 2003) olmakla birlikte e-yerel yönetim anlayışı İngiltere'de 21. yy için merkezi yönetim ve yerel yönetimler arasında yeni dinamik bir

ortaklığı entegre edecek ve etkili hizmetler (ulaşılabilir, vatandaş odaklı, açık ve saydam özellikli) sunacak bir vizyon olarak kabul edilmiştir. (Url 12, 2003) Bu çerçevede İngiltere’de Hükümet, e-yerel yönetim konusunda 2005 yılına kadar yerel yönetim hizmetleri içinde elektronik hizmet tesliminin %100 hedefinin başarılmasından sorumlu tutulmuştur. Öte yandan İngiltere’de, 2008 yılında tüm kamu hizmetlerinin elektronik ortamda yapılabileceği ve elektronik devlete geçişin tamamlanacağı ilan edilmiştir. (Url 13, 2003)

Bilgi toplumuna ilişkin vatandaşlardan gelen talepler ekseninde İngiltere de e-yerel yönetimin kurumsallaşmasına ilişkin olarak, 2005’e kadar yerel otoritelerin şu adımları atmaları öngörülmektedir;

- İnternet erişimi ve e-maillerin yerel kütüphanede bütün vatandaşlar için ücretsiz olması;
- Yerel hizmetlerin tamamının bilgisayar ortamında sağlanması;
- Elektronik bilginin, kimlik denetiminin ve veri güvenlik sorunlarının giderilmesi;
- Seçimlerin bilgisayar ortamında oylanmasının sağlanması;
- Bütün meclis üyelerinin e-mail ve internet kullanma konusunda eğitilmesi ve bütün meclis üyelerinin bir e-mail sahibi olması;

3.2.3 Yeni Zelanda’da e-yerel yönetim

Bu ülkede internet üzerinden kamusal hizmetlere erişim oranı; %40’dır. (Url 10 , 2003) Yeni Zelanda yerel e-yönetim stratejisinin gelişiminde iyi bir örnektir zira, bu ülkede e-yerel yönetimlerle ilgili milli strateji planı oluşturma kararı verilmiştir. (Url 14, 2003) Yeni Zelanda da e -yönetimin amaçları şunlardır;

-Daha uygun, daha düşük maliyetli, daha güvenli, daha iyi ve yüksek etkili hizmet sunumu;

-Liderlik (kamu sektörünün bilgi toplumunu desteklemesi);

-Bilgi toplumu olarak Yeni Zelanda’nın ününün arttırılması ve yönetime insanların büyük çoğunluğunun katılımının sağlanması. (Url 12, 2003) hedeflenmektedir.

3.2.4 Kanada'da e-yerel yönetim

Kanada'da internet üzerinden kamusal hizmetlere erişim oranı; %48'dir. (Url 10,2003) Uygulanan e-yerel yönetim ile; daha kolay ulaşılabilir yönetim; daha iyi hizmetler; güvenilirliği sağlanmış bir erişim hedeflenmekte ayrıca, bütün Kanadalılara yönelik hizmetlerin internet üzerinden sunumu öngörülmektedir. (Url 12, 2003)

3.2.5 Finlandiya'da e-yerel yönetim

İnternet üzerinden kamusal hizmetlere erişim oranının %49 olduğu Finlandiya'da (Url 10, 2003) e-yerel yönetim konusunda kurumsal ve bireysel ilerlemeler sağlamıştır. İnternetin yerel yönetim ve diğer devlet kurumlarında görev yapan yöneticiler için eğitim programını kapsayacak şekilde düzenlenmesi öngörülmektedir. Bu açıdan bilişim teknolojilerine ilişkin eğitim çabası öne çıkmaktadır. Finlandiya'daki yerel yönetimlerin bilişim teknolojileri açısından sahip oldukları altyapıya ilişkin veriler şunlardır;

— Yerel yönetim personelinin %100'ü bilişim teknolojisini kullanmakta ve yine personelin %100'ü e-mail kullanmaktadır;

— Belediyelerin %99'u web sitesine sahiptir; bankalar ve belediyeler arasındaki elektronik aktarım oranı %100'dür;

— Belediyelerin %60'ı belediye meclis toplantılarını çevrimiçi olarak yapmaktadır;

- Belediye bütçelerinin %0.7 - %1.5'i bilişim teknolojileri için ayrılmaktadır (Url 12, 2003).

3.2.6 Hollanda'da e-yerel yönetim

Yerel düzeyde eğitim hizmetini belediyeler yerine getirmektedir. 2002 yılı sonuna kadar bütün belediyeler çevrimiçi sistemine geçmesi hedefi konmuş ve bu hedefin %80'i gerçekleşmiştir. (Url 12, 2003) Hollanda'da internet üzerinden kamusal hizmetlere erişim oranı %41'dir (Url 10,2003)

3.2.7 İrlanda Cumhuriyeti'nde e yerel yönetim

İnternet üzerinden kamusal hizmetlere erişim oranı %26'dır (Url 10, 2003). E-yerel yönetim ile günlük olaylar için gerekli olan hizmetlerin elektronik yolla sağlanması amaçlanmakta; doğum kaydı, iş başvurusu, ev satın alma, yada bir iş kurmak için gereken bütün işlemlerin elektronik ortamda sunulması öngörülmektedir (Url 12 , 2003).

3.2.8 İspanya'da e-yerel yönetim

Valencia'daki bir internet sağlayıcısı (portal) belediye konutları, vergi toplama birimleri, okullar, sağlık ocakları ve alışveriş merkezleri için kamu ve özel sektör hizmetleri için bilgi sağlamaktadır. (Url 12,2003) İspanya'da internet üzerinden kamusal hizmetlere erişim oranı %26'dır. (Url 10, 2003)

3.2.9 Avustralya'da e-yerel yönetim

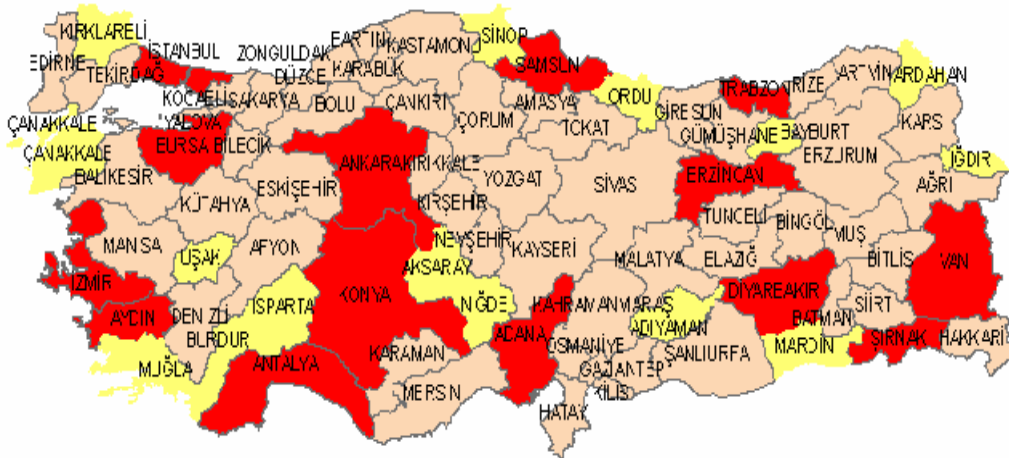
İnternet üzerinden kamusal hizmetlere erişim oranı %46'dır. (Url 10, 2003) Avustralya, Amerika ve Finlandiya dan sonra en çok imkan sağlanan ülkedir. Avustralya'da yönetim hizmetleri hakkında bilgi sağlayacak merkezi ofis kurulmuş, ayrıca elektronik ödeme sistemine de geçilmiştir (Url 12, 2003).

3.2.10 Brezilya'da e-yerel yönetim

Belediyeler eğitim yönetiminden sorumludurlar. Ancak, merkez ve metropoliten kent yönetimleri çevrimiçi hizmetler sunma konusunda diğer (küçük) belediyelere daha gelişmiştir. Bu çerçevede Brezilya'da; gelir vergisi açıklamaları; vergi ödeme sertifikaları; yönetimin sunduğu kayıtlar; ilkökul ve ortaokul kayıtları; yargı sürecinin takibi; emeklilik fonları ve diğer sosyal güvenlik sistemi bilgileri, çevrimiçi olarak sunulmaktadır. Ayrıca "uzaktan eğitim" çevrimiçi olarak sağlanmaktadır. (Url 12, 2003) Brezilya'da gelir beyannamelerinin yüzde 85'i internet üzerinden doldurulmaktadır (Url 13, 2003).

4-TÜRKİYE'DE YEREL YÖNETİMLERİN BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNDE Kİ MEVCUT DURUMU

Ülkemizde yerel yönetimlerde bilgi teknolojilerinin kullanımı, 7 coğrafi bölgeden seçilen, Konya, Ankara, Niğde, Aksaray, İstanbul, Bursa, Çanakkale, Kırklareli, İzmir, Aydın, Uşak, Muğla, Samsun, Sinop, Trabzon, Bayburt, Ordu, Adana, Antalya, Burdur, Isparta, Diyarbakır, Şırnak, Adıyaman, Mardin, Van, Erzincan, Iğdır Ardahan illerini kapsamaktadır. Aşağıdaki haritada kırmızı ile gösterilen illerde araştırma kapsamında bu ilde bulunan tüm belediyeleri kapsamaktadır. Sarı renk ile gösterilen illerde ise sadece il belediyesini incelendiğini göstermektedir (Şekil 4.1).

Şekil 4.1: Araştırma yapılan belediyeler

Belediyelerin niteliklerine göre dağılımı ise (Tablo 4.1) ;

Tablo 4.1: Araştırma yapılan belediyelerin niteliklerine göre sayıları

Niteliği	Sayısı
Büyükşehir	9
İl	20
Merkez ilçe	64
İlçe	190
Belde	662

4.1 Yerel Yönetimlerde Bilgi Teknolojilerinin Kullanımı

Yerel Yönetimlerin bilgi teknolojilerini kullanımını

- Donanım
- Yazılım
- Otomasyon
- Bilgi İşlem Merkezi varlığı ve sorumluları
- İnternet ve Web Sayfaları

Başlıkları altında incelenmeye çalışılmıştır.

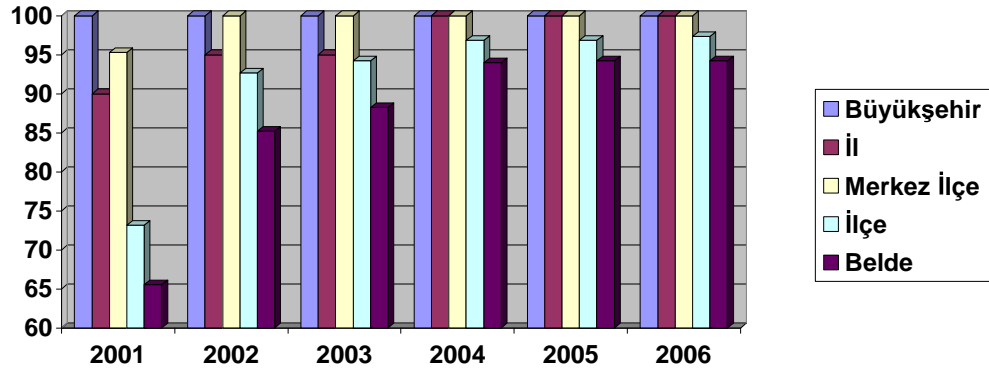
4.1.1 Donanım

Bu çalışmada donanım bölümü yerel yönetimlerdeki bilgisayar varlığı ile belirtilecektir. Çalışmalarda belediyeler niteliklerine göre önce ayrı ayrı, daha sonra da tüm belediyelerin toplam değerleri verilecektir.

Yerel Yönetimlerde bilgisayar varlığını gösteren tablo aşağıdaki gibidir(Tablo 4.2).

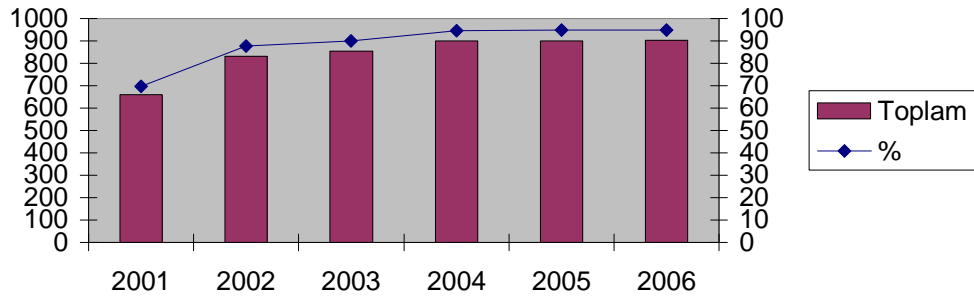
Tablo 4.2: Araştırma yapılan belediyelerde bilgisayar varlığı (%)

Yıllar Belediyeler	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Büyükşehir	100	100	100	100	100	100
İl	90,00	95,00	95,00	100	100	100
Merkez İlçe	95,31	100	100	100	100	100
İlçe	73,16	92,63	94,21	96,84	96,84	97,37
Belde	65,56	85,20	88,22	93,96	94,26	94,26

Şekil 4.2: Araştırma yapılan belediyelerde bilgisayar varlığı (%)

Yıllara göre ve toplam bilgisayar varlığını bir grafikte gösterilmek istenirse(Şekil 4.3);

Şekil 4.3: Araştırma yapılan belediyelerde toplam bilgisayar varlığı

4.1.2 Yazılım

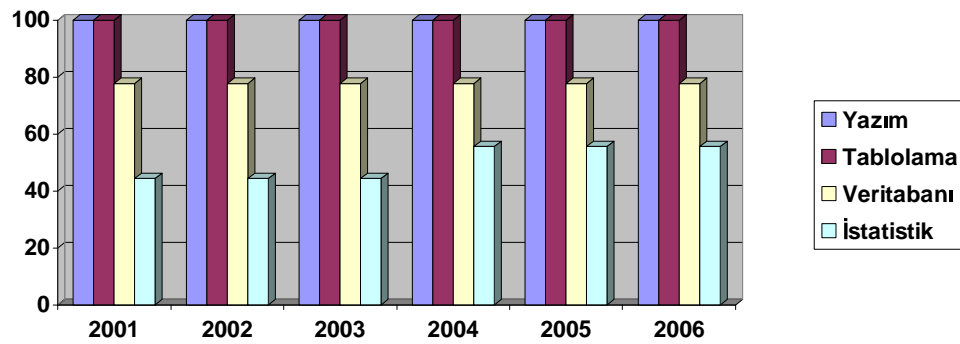
Bilgisayar kullanımında donanım kendi başına bir şey ifade etmemektedir. Bilgisayarlarda işlemler yaptırın kısım yazılımdır. Yazılımlar konusunda belediyeler iki farklı yol izlemektedir. İmkani ve teknik ekibi olan belediyeler kendi yazılımlarını kendileri yazmakta, herhangi bir sorun bulunduğu takdir de kendileri müdahale etmektedir. İkinci yol ise dışarıdan bu işler üzerine yazılım üreten firmalardan mali bedelini vererek satın almaktır. Ekonomik açıdan sorunu bulunan, personeli olmayan belediyeler daha çok ikinci yolu seçmektedir. Birinci yolu uygulayan belediyelerde bazı programlar da piyasadan alınmaktadır.

Belediyelerde kullanılan yazılımlara incelendiğinde ise durum şöyledir. Belediyelere yönetilen sorularda kullanıldığı alana yönelik yazılımlar 4 gruba ayrılmıştır. Bunlardan ilki yazım programları olan MS Word, PW gibi yazılımlardır. İkinci grupta ise tablolamaya yönelik olan Ms Excel gibi olan programlardır. Üçüncü grupta ise veritabanı programları olan MS Access, Database gibi programlardır. Dördüncü grupta ise Sas, SPSS gibi istatistik programlarının kullanımı sorulmuştur. Paket program kullanımı ise ayrıca değinilecektir.

Yazılım programlarının Büyükşehir Belediyelerinde kullanımı tablo 4.3 te gösterilmiştir.

Tablo 4.3: Araştırma yapılan büyükşehir belediyelerinde yazılım durumu

Yıllar Programlar	(%) 2001	(%) 2002	(%) 2003	(%) 2004	(%) 2005	(%) 2006
Yazım	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Tablolama	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Veri Tabanı	77,78	77,78	77,78	77,78	77,78	77,78
İstatistik	44,44	44,44	44,44	55,56	55,56	55,56

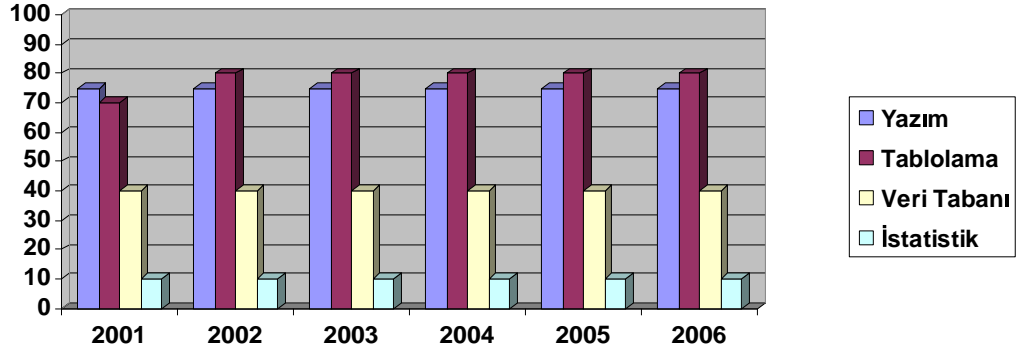
Şekil 4.4: Araştırma yapılan büyükşehir belediyelerinde yazılım durumu (%)

Büyükşehir belediyelerin tamamında yazım ve tablolama yazılımlarını kullanırken, veri tabanı programlarının kullanımı da yüksek seviyede sayılabilir. İstatistik programlarının kullanılması ise veritabanı programına oranla daha azdır. İstatistik verileri kullanacak belediye birimlerinin bulunmaması da bu oranı etkilemektedir.

İl Belediyelerinde ise durum tablo 4.4 te gösterilmiştir.

Tablo 4.4: Araştırma yapılan il belediyelerinde yazılım durumu (%)

Yıllar Programlar	(%) 2001	(%) 2002	(%) 2003	(%) 2004	(%) 2005	(%) 2006
Yazım	75,00	75,00	75,00	75,00	75,00	75,00
Tablolama	70,00	80,00	80,00	80,00	80,00	80,00
Veri Tabanı	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00
İstatistik	10,00	10,00	10,00	10,00	10,00	10,00

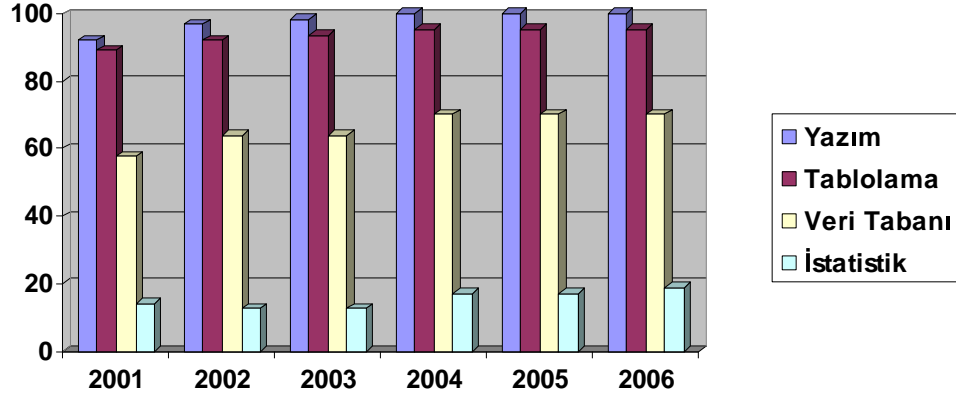

Şekil 4.5: Araştırma yapılan il belediyelerinde yazılım durumu (%)

Merkez İlçelerde Durum ise tablo 4.5 de gösterilmiştir.

Tablo 4.5: Araştırma yapılan merkez ilçe belediyelerinde yazılım durumu (%)

Yıllar Programlar	(%) 2001	(%) 2002	(%) 2003	(%) 2004	(%) 2005	(%) 2006
Yazım	92,19	96,88	98,44	100,00	100,00	100,00
Tablolama	89,06	92,19	93,75	95,31	95,31	95,31
Veri Tabanı	57,81	64,06	64,06	70,31	70,31	70,31
İstatistik	14,06	12,50	12,50	17,19	17,19	18,75

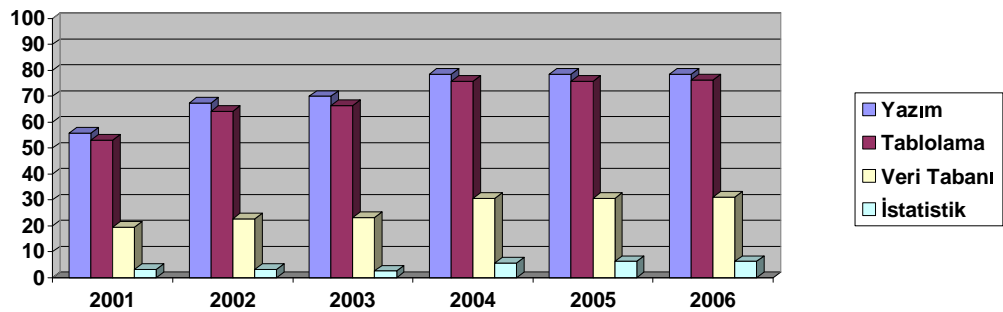

Şekil 4.6: Araştırma yapılan merkez ilçe belediyelerinde yazılım durumu (%)

İlçe Belediyelerinde ise durum tablo 4.6 da belirtilmiştir.

Tablo 4.6: Araştırma yapılan ilçe belediyelerinde yazılım durumu (%)

Yıllar / Programlar	(%) 2001	(%) 2002	(%) 2003	(%) 2004	(%) 2005	(%) 2006
Yazım	55,79	67,37	70,00	78,42	78,42	78,42
Tablolama	53,16	64,21	66,32	75,79	75,79	76,32
Veri Tabanı	19,47	22,63	23,16	30,53	30,53	31,05
İstatistik	3,16	3,16	2,63	5,79	6,32	6,32

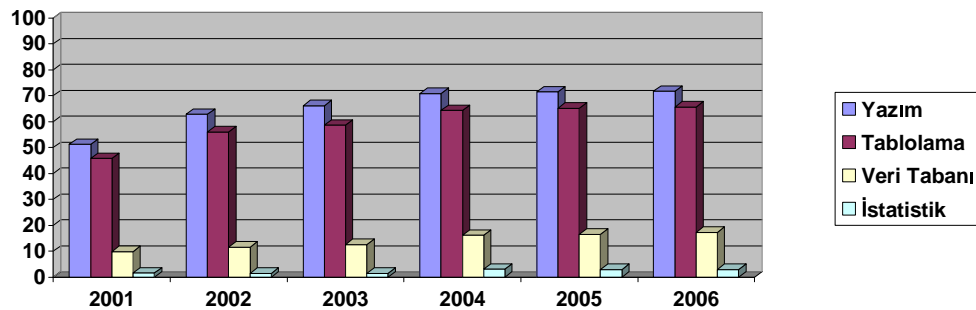

Şekil 4.7: Araştırma yapılan ilçe belediyelerinde yazılım durumu (%)

Belde Belediyelerinde ise durum tablo 4.7 de belirtilmiştir.

Tablo 4.7: Araştırma yapılan belde belediyelerinde yazılım durumu (%)

Yıllar Programlar	(%) 2001	(%) 2002	(%) 2003	(%) 2004	(%) 2005	(%) 2006
Yazım	51,21	62,84	66,16	70,85	71,45	71,75
Tablolama	45,77	56,04	58,61	64,35	65,11	65,71
Veri Tabanı	9,97	11,63	12,69	16,16	16,62	17,37
İstatistik	1,66	1,51	1,51	3,17	3,02	3,02

Şekil 4.8: Araştırma yapılan belde belediyelerinde yazılım durumu (%)

Yazım, tablolama, veritabanı ve istatistik programlarının kullanımını topluca değerlendirmeye alırsak, 2006 yılı itibariyle yazım programları (MS Word, PW) kullanımı % 75 ler civarında iken tablolama programında bu değer % 71 ler civarındadır. Veritabanı programlarının kullanımının yeni yeni uygulanmaya başlanmış olması, personelin programları kullanmalarındaki sıkıntılar yüzünden bu değer % 25 civarındadır. Ülkemizde sorunlara bilimsel yaklaşımlar belediyeler tarafından kabul edilmeye başlanmış ve istatistiki programlarda kullanılmaya başlanılmıştır. Ancak bu kullanım oranı istenilen düzeyde olmayıp % 6 lar civarındadır.

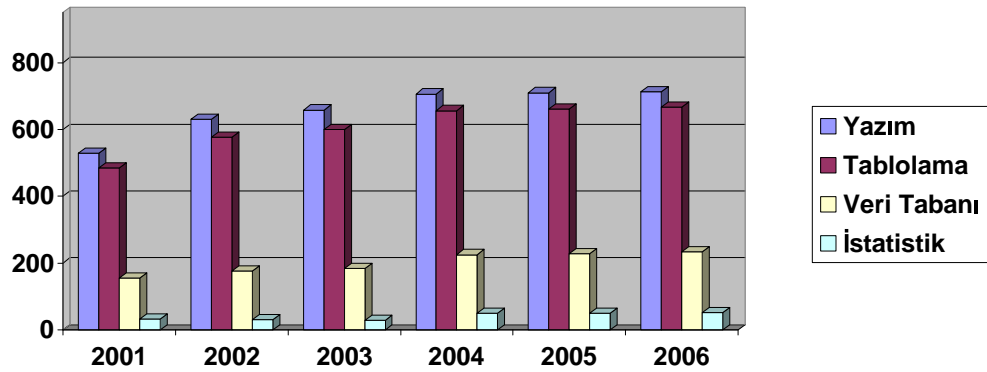
Belediyelerde muhasebe, bütçe, özlük, personel, tahsilat, zabıta, imar vb. başlıklar altında işlemler yapılmaktadır. Özellikle gelir ve gider takibi yerel yönetimler için çok önemlidir. Ayrıca kuruluşun kendi durumunu görmek için analizler yapabilmeli ve bu analizleri grafikler halinde raporlanabilmelidir. Tek sicil sistemine uygun olan tek bir otomasyon sistemi içinde tüm hizmetler takip edilebilmelidir. (Kısa,2001) ya göre belediyelerin program tercihinde bulunurlarken

- Doğru (en önemli beklenti)
- Güvenilir
- Kolay
- Hızlı
- Fonksiyonel
- Görsel

bir biçimde yapabilen programlar tercih edilmekte olduğunu bildirir.

Belediyelerin yazılım kullanımına toplam olarak bakıldığında tablo aşağıdaki şekilde oluşmaktadır.

Yazım Programları değerlendirilmeye alındığında

Şekil 4.9: Araştırma yapılan belediyelerde yazılım programı kullanımı (toplam)

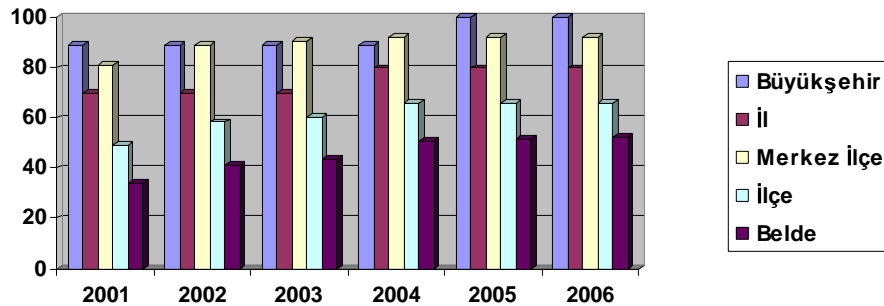
Belediyeler bu yazılımların dışında bazı paket programlar kullanmaktadırlar. Bu programlar sayesinde personel kayıtları, proje takibi,

bütçe sistemi, muhasebe sistemi, stok yönetimi, imar yönetimi hizmet yönetimi gibi unsurlar bilgisayar ortamına aktarılmaktadır.

Personel diğer kurumların olduğu gibi belediyelerde çalışmalar için önemli etmenlerden birisidir. Belediyenin durumuna göre çalışan sayısı da farklılıklar gösterecektir. Bir belde belediyesinde bu sayı 10-15 kişi iken bir büyükşehir belediyesinde bu sayı 1000 kişiden fazla olabilmektedir. Bu kişilerin özlük hakları, maaşları, izin durumu gibi konularda küçük belediyelere göre daha çok sorun bulunmaktadır. Bu karışıklığın önüne geçilmesi için belediyeler bilgi teknolojilerinden imkanları oranında yararlanmaya çalışmaktadırlar. Aşağıda personel sistemini bilgisayar ortamında tutan belediyelere ait tablo oluşturulmuştur (Tablo 4.8).

Tablo 4.8: Personel sistemini bilgisayarda tutan belediyeler (%)

Yıllar Belediyeler	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Büyükşehir	88,89	88,89	88,89	88,89	100	100
İl	70,00	70,00	70,00	80,00	80,00	80,00
Merkez İlçe	81,25	89,06	90,63	92,19	92,19	92,19
İlçe	49,47	58,42	60,53	65,79	65,79	66,32
Belde	33,84	41,54	43,81	50,60	51,36	52,11

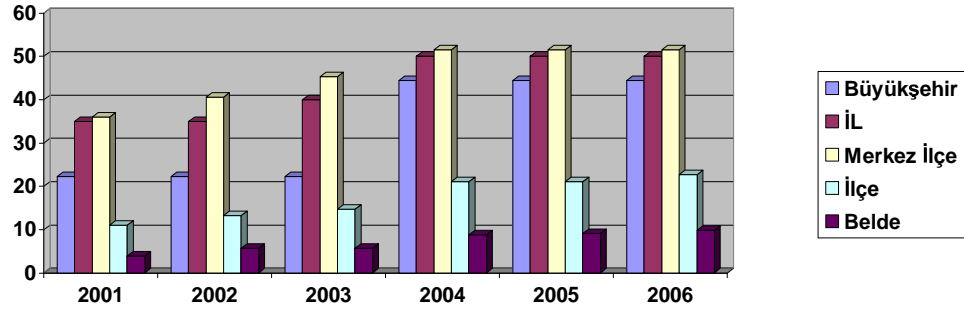
Şekil 4.10: Personel sistemini bilgisayarda tutan belediyeler (%)

2002 ve 2004 yıllarında yapılan seçimler sonrasında personel yönetimini bilgisayar ortamına aktaran belediye sayısı \approx % 7 civarında artışlar dikkat çekicidir.

Belediyelerde yapılan çalışmaların bir planlamaya tabii tutulacağını yukarıda da bahsetmiştik. Bu planlama sonucunda yapılacak işler bir proje kapsamında değerlendirileceklerdir. Ancak bu projelerin durumu ve kayıtların zaman zaman takibi gerekmektedir. Belediyelerin bu takibi yaparken bilgi teknolojilerinden ne denli yararlandığına ilişkin soruya verilen cevap sonrası oluşan tablo aşağıdaki gibidir (Tablo 4.9).

Tablo 4.9: Proje takip sistemini bilgisayarda tutan belediyeler (%)

Yıllar Belediyeler	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Büyükşehir	22,22	22,22	22,22	44,44	44,44	44,44
İl	35,00	35,00	40,00	50,00	50,00	50,00
Merkez İlçe	35,94	40,63	45,31	51,56	51,56	51,56
İlçe	11,05	13,16	14,74	21,11	21,11	22,63
Belde	3,93	5,74	5,74	8,76	9,06	9,82

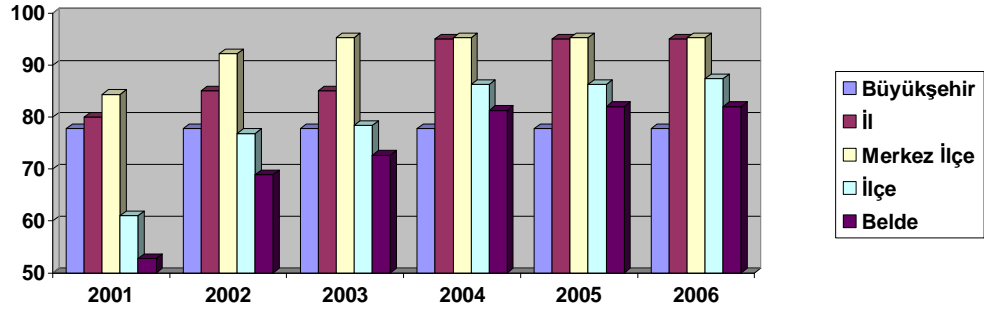
Şekil 4.11: Proje takip sistemini bilgisayarda tutan belediyeler (%)

Proje takibinde belediyeler bilgi teknolojilerinin kullanımı 2006 yılında % 16,32 olarak belirlenmiş olup daha çok büyükşehir, il ve merkez ilçe belediyelerince kullanılmaktadır.

Belediyelerimizin çoğu bugün ve belki de uzunca bir süredir işlemlerini bilgisayar aracılığı ile yürütmektedir. Belediyeler, en çok bilgisayarı gelir ve tahsilat, muhasebe, emlak vergisi, abone hizmetleri, işlemlerinde kullanmaktadırlar (TR.İİ.Bilişim Şurası, 2004). Bütçe ve Muhasebe sistemlerinin bilgisayar ortamında yürütmekte olan belediye sayısı aşağıda belirtilmiştir (Tablo 4.10).

Tablo 4.10: Bütçe sistemini bilgisayarda tutan belediyeler (%)

Yıllar Belediyeler	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Büyükşehir	77,78	77,78	77,78	77,78	77,78	77,78
İl	80,00	85,00	85,00	95,00	95,00	95,00
Merkez İlçe	84,38	92,19	95,31	95,31	95,31	95,31
İlçe	61,05	76,84	78,42	86,32	86,32	87,37
Belde	52,72	68,88	72,66	81,27	82,02	82,02

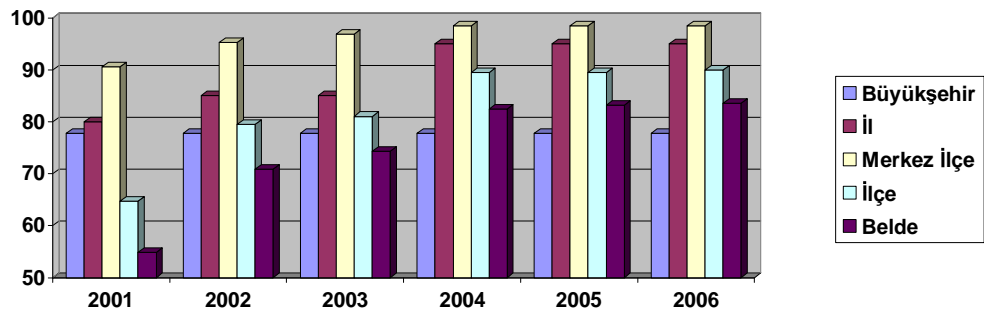

Şekil 4.12: Bütçe sistemini bilgisayarda tutan belediyeler (%)

Muhasebe işlemleri için bilgisayarla ortamında olan belediyelere bakılırsa tablo aşağıdaki gibi oluşmaktadır (Tablo 4.11).

Tablo 4.11: Muhasebe sistemini bilgisayarda tutan belediyeler

Yıllar Belediyeler	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Büyükşehir	77,78	77,78	77,78	77,78	77,78	77,78
İl	80,00	85,00	85,00	95,00	95,00	95,00
Merkez İlçe	90,63	95,31	96,88	98,44	98,44	98,44
İlçe	64,74	79,47	81,05	89,47	89,47	90,00
Belde	54,83	70,85	74,32	82,48	83,23	83,53

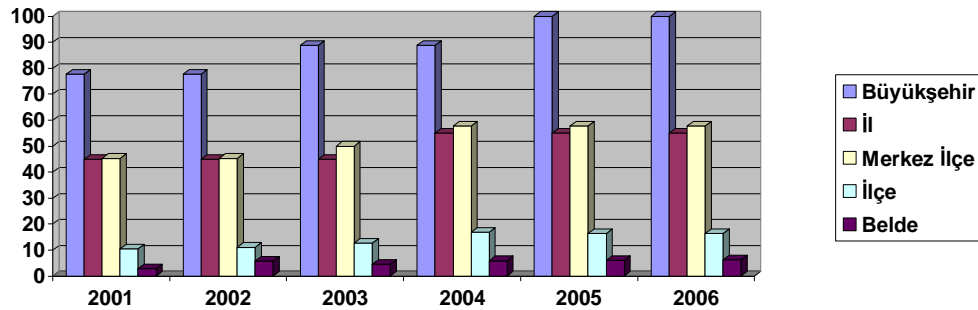
Şekil 4.13: Muhasebe sistemini bilgisayarda tutan belediyeler

Belediyelerin hesap işlemlerine kullandıkları aşikar bir gerçektir. Yukarıdaki veriler ışığında bütçe sisteminin bilgisayarda oluşturan belediye sayısı 796 (\approx % 84) iken muhasebe sistemi bilgisayar ortamında bulunduran belediye sayısı 813 (\approx % 86) civarındadır. Özellikle belediye kuruluş kanununda Hesap İşleri biriminin zorunlu tutulması önemli bir etkidir.

Belediyeler halka hizmet amaçlı kurulmuş olan tüzel kişiliğe haiz kurumlar olduğundan daha önce bahsetmiştik. Belediyeler halka hizmetleri sırasında yapacakları işleri planlayarak yapmak zorundadırlar. Bu planlamaları yaparken elinde bulunan mevcut imkanları da göz önünde bulundurmaktadırlar. Yapılacak işlerde malzeme miktarının bilinmesine ihtiyaç varsa yeniden alım yapılması zorunludur. Belediyeler bu işlemleri yaparken bilgisayar ortamında stok takibi yapılabilmektedir. Be nedenle de belediyelere stok yönetiminin bilgisayar ortamında bulundurup bulundurmadıkları sorulmuştur. Alınan cevaplara göre oluşturulan tablo aşağıdaki gibidir (Tablo 4.12).

Tablo 4.12: Stok yönetimin sistemini bilgisayarda tutan belediyeler (%)

Yıllar Belediyeler	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Büyükşehir	77,78	77,78	88,89	88,89	100,00	100,00
İl	45,00	45,00	45,00	55,00	55,00	55,00
Merkez İlçe	45,31	45,31	50,00	57,81	57,81	57,81
İlçe	10,53	11,05	12,63	16,84	16,32	16,32
Belde	2,87	5,74	4,53	5,89	6,04	6,34

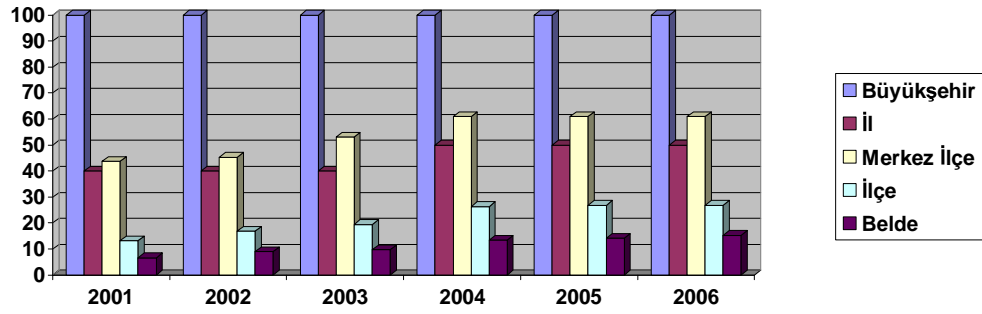
Şekil 4.14: Stok yönetimin sistemini bilgisayarda tutan belediyeler (%)

Stok yönetiminin bilgisayar ortamında bulunduran belediyelere bakıldığı zaman daha çok büyükşehir belediyelerinin kullandıkları görülmektedir. İlçe ve belde belediyelerinin buldukları maddi sıkıntılar nedeniyle stok yönetimini ilgilendiren fazla malzemelerinin bulunmaması, alınan paket programlarda stok yönetiminin ayrı bir modül olarak satılması gibi nedenlerden dolayı kullanım düzeyi oldukça sınırlıdır.

Kent Bilgi Sisteminin temellerinden biri olan ve konumsal bilginin temelini oluşturan imar yönetiminin bilgisayar ortamında olup olmadığı ve işlemlerin bilgisayarlar aracılığıyla gerçekleştirilmesine ilişkin yapılan inceleme sonucu aşağıdaki tablo oluşmuştur (Tablo 4.13).

Tablo 4.13: İmar Yönetimini bilgisayarda tutan belediyeler (%)

Yıllar Belediyeler	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Büyükşehir	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
İl	40,00	40,00	40,00	50,00	50,00	50,00
Merkez İlçe	43,75	45,31	53,13	60,94	60,94	60,94
İlçe	13,16	16,84	19,47	26,32	26,84	26,84
Belde	6,65	8,91	9,67	13,44	14,20	15,26

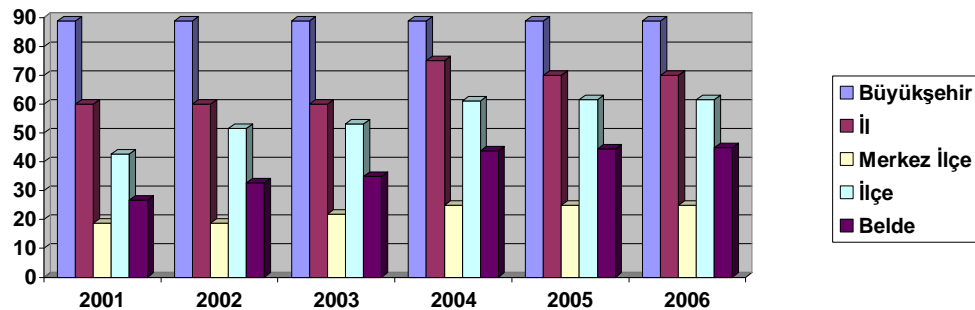
Şekil 4.15: İmar Yönetimini bilgisayarda tutan belediyeler (%)

Tabloların incelenmesi sonucu imar yönetiminin bilgisayar ortamında bulunduran belediye sayısı 2006 yılında % 22,11 dir. Ancak CBS / KBS kuran veya kuracak olan belediyelerin daha çok önem verdikleri anlaşılmaktadır. Nitelikli personelin olmaması, imar planını uygulayacak ve harita paket programlarını kullanacak teknik elemanın olmaması da bu çalışmaları etkilemektedir. Birçok belde belediyesi harita iş ve işlemleri için özel bürolarla anlaşmış olup bu işlemler için büroları kullanmaktadırlar. Bazı belediyelerde nitelikli personel bulunmasına rağmen ekonomik durumun el vermemesinden dolayı CAD programlarını alamamaktadır. İmar yönetiminin bazı nedenlerden dolayı kullanım oranı gerçek miktardan daha az miktarlarda çıkmaktadır.

Belediyelere hizmet yönetimlerinin (katı atık, su vb.) ihale yoluyla müteahhitlere yaptırmakta iken bazı belediyelerde yetkisiz olmaları nedeniyle bağlı buldukları bir üst belediyeden paylarını almaktadır. Bu nedenle belediyelere hizmet yönetimlerini bilgisayar ortamından takip edilip edilmediği yönündeki soruya cevap olarak belediyelerin verdikleri cevaba binaen oluşturulan tablo aşağıdaki gibi olmuştur (Tablo 4.14).

Tablo 4.14: Hizmet Yönetimini bilgisayarda tutan belediyeler (%)

Yıllar Belediyeler	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Büyükşehir	88,89	88,89	88,89	88,89	88,89	88,89
İl	60,00	60,00	60,00	75,00	70,00	70,00
Merkez İlçe	18,75	18,75	21,88	25,00	25,00	25,00
İlçe	42,63	51,58	53,16	61,05	61,58	61,58
Belde	26,74	32,63	34,89	43,81	44,41	44,86

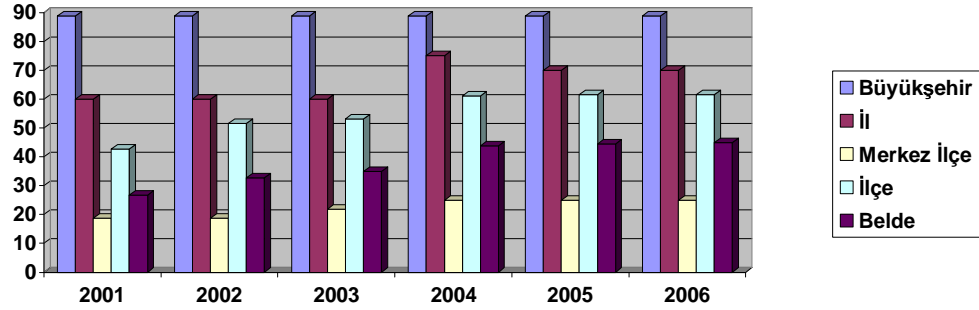

Şekil 4.16: Hizmet Yönetimini bilgisayarda tutan belediyeler (%)

Belediyelerde nitelikli personelin bulunmamasından dolayı yazılım ve donanım konusunda sıkıntılar yaşamaktadırlar. Bu nedenle de belediyeler zorunlu olarak bilgi teknolojilerini kullanımları sırasında yazılım ve donanım desteği almaktadırlar. Bazı belediyelerde ise mevcut personel kurum içindeki bu sıkıntıları kendi imkanları ile çözmeye çalışmaktadır. Mevcut 950 belediyeye yazılım ve donanım konusunda herhangi bir firmadan destek alıp almadıkları yönünde iletilen soru neticesinde alınan cevaba istinaden oluşturulan tablo aşağıdaki gibidir (Tablo 4.15).

Tablo 4.15: Yazılım ve Donanım Desteği Alan belediyeler (%)

Yıllar Belediyeler	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Büyükşehir	88,89	88,89	88,89	88,89	88,89	100,00
İl	70,00	80,00	80,00	95,00	90,00	90,00
Merkez İlçe	90,63	93,75	95,31	95,31	95,31	95,31
İlçe	66,32	82,11	83,16	88,95	89,47	90,00
Belde	54,08	71,60	74,47	81,12	82,18	82,18

Şekil 4.17: Yazılım ve Donanım Desteği Alan belediyeler (%)

Tablo ve grafiklerin incelenmesi sonucunda, herhangi bir firmadan yazılım ve donanım desteği alan belediye sayısı her sene artmaktadır. Nitelikli personelin olmaması her yıl teknolojinin gelişmesi ve bu nedenle her yıl yeni donanımların çıkması ve kullanımında sorun yaşanılması bu artışın temel etkidir.

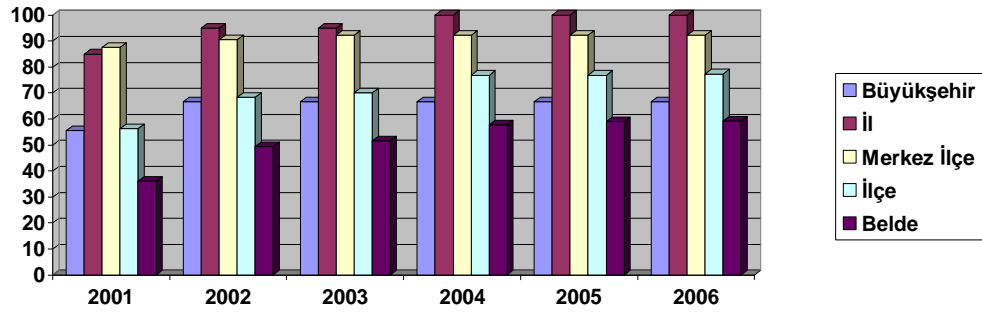
(Ayman, 2001) e göre, piyasada toplam 172 şirket etkinlik göstermektedir. Şirketlerden en büyük ilk 10'u bir şirketten destek alan toplam 1569 belediyenin 1228'inde (% 78), ilk 5 'i ise 949 belediyede (% 60) iş yapmaktadır. Geriye kalan 341 belediyede 162 şirketle çalışmaktadır.

4.1.3 Otomasyon

Belediyelerde bilgisayar kullanımının başladığı dönemlerde her birimde bilgisayar bulunmamaktaydı. Zamanla her birim bilgisayara sahip olmuş ve kullanımı yaygınlaşmaya başlamıştır. Ancak bu kullanım sırasında her bilgisayar diğer bilgisayarlardan bağımsız ve kendi başına çalıştırılmakta idi. Teknolojinin gelişmesi ile bu bilgisayarlar yerel ağlarla birbirlerine bağlanma yeteneğine kavuşturulmuştur. Böylece otomasyonlaşma sürecinin ilk adımları atılmaya başlanılmıştır. Günümüzde belediyelerde hızlı bir otomasyonlaşma yarışı devam etmektedir. Ancak bu yarış belediyenin tamamını kapsamaması (tam otomasyon) yerine genellikle sadece bazı birimlerde kurulmaktadır. Demir ve Yomralıoğlu (1999) na göre otomasyon şeklinde yapılan işlemlerde görülmüştür ki klasik metotlara göre %25 ile % 75 arasında bir verimlilik sağlanmaktadır. Yapılan incelemede ise yerel yönetimlerde otomasyonlaşma işlemleri şöyledir (Tablo 4.16).

Tablo 4.16: Belediyelerde otomasyonlaşma çalışmaları

Yıllar Belediyeler	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Büyükşehir	55,56	66,67	66,67	66,67	66,67	66,67
İl	85,00	95,00	95,00	100,00	100,00	100,00
Merkez İlçe	87,50	90,63	92,19	92,19	92,19	92,19
İlçe	56,32	68,42	70,00	76,84	76,84	77,37
Belde	36,10	49,40	51,66	57,70	59,06	59,21

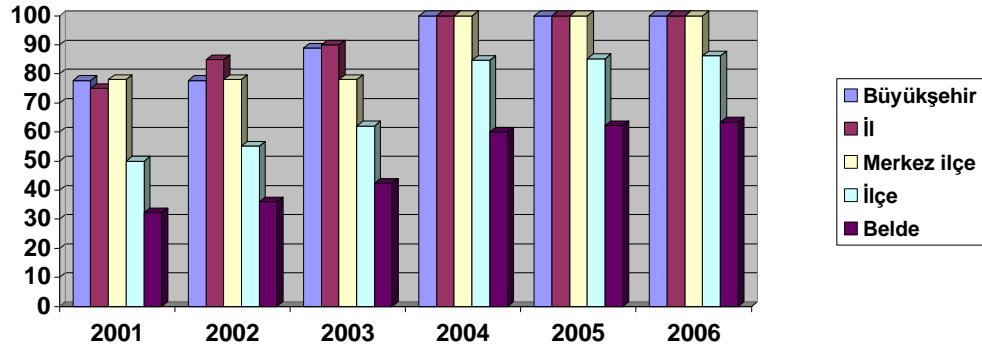
Şekil 4.18: Belediyelerde otomasyonlaşma çalışmaları

Otomasyon süreci incelenen yıllar içerisinde belediyelerde 2002 ve 2004 yıllarında artmıştır. Özellikle 2002 yılında bu artış tüm belediyeler içinde bir önceki yıla göre % 12 civarında gerçekleşmiştir. 2004 yılında ise bu değer % 6 civarındadır. YERELBİLGİ ve YERELNET projeleri ve bu dönemde gerçekleşen bilişim çalışmaları otomasyonlaşma sürecini hızlandırmıştır.

Otomasyonun temelinde olan yerel ağ kullanımı konusunda belediyelerin durumu ise tablo 4.17 belirtilmiştir.

Tablo 4.17: Yerel ağa sahip belediyeler (%)

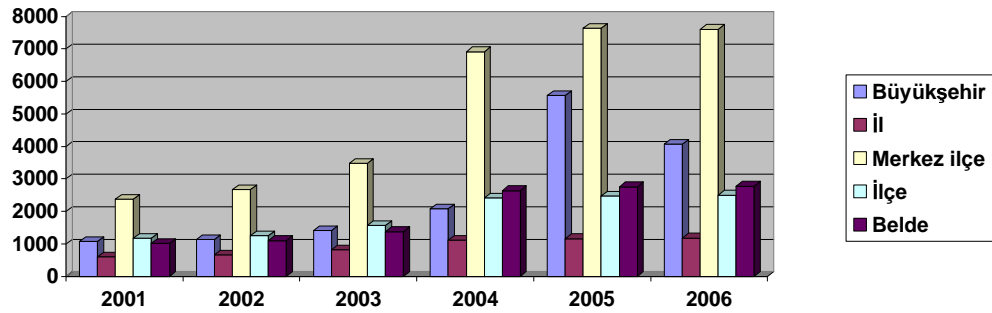
Yıllar Belediyeler	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Büyükşehir	77,78	77,78	88,89	100,00	100,00	100,00
İl	75,00	85,00	90,00	100,00	100,00	100,00
Merkez İlçe	78,13	78,13	78,13	100,00	100,00	100,00
İlçe	50,00	55,26	62,11	84,74	85,26	86,32
Belde	32,18	36,10	42,45	59,97	62,24	63,44

Şekil 4.19: Yerel ağa sahip belediyeler (%)

Yukarıda bulunan grafikler incelendiği zaman inceleme yapılan 950 belediyede yerel ağ kullanım oranı % 40 iken bu değer 2006 yılı için % 71,26 olmuştur. Özellikle seçimlerden önce % 50.00 olan bu değer seçimden sonra % 68,53 olmuştur.

2001 ile 2006 yılları arasında bilgisayar ağına bağlı olan bilgisayar sayıları ise (Şekil 4.20) da gösterildiği gibidir. ;

Şekil 4.20: Bilgisayar ağlarına bağlı bilgisayar sayısı

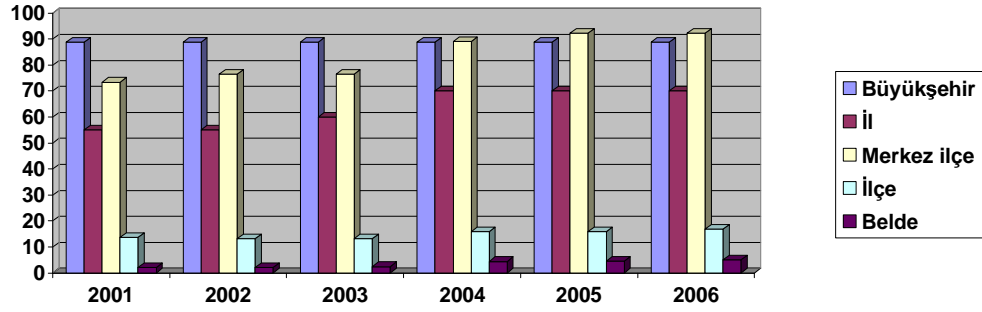
Seçim sonrası kurulan ağlar ve ağa bağlı bilgisayarlardaki artış dikkat çekicidir. 2006 yılında ise bu sayıda düşüşler görülmektedir. Bu düşüşün nedenleri araştırıldığında daha önce belediyeye bağlı bir birim olarak çalışan müdürlüklerin büyükşehir belediye yasasına binaen belediyeye bağlı ticari şirketlere dönüştürülmesidir.

4.1.4 Bilgi işlem birimleri ve görevli personel

Yerel Yönetimlerde Bilgi İşlem Birimlerinin (BİM) kurulması ülkemizde eskilere dayanmamaktadır. Teknolojinin gelişmesi ile birlikte belediyelerin hızlı bilgisayarlaşmaları sonucu zamanla donanım ve yazılım sorunları ortaya çıkmıştır. Günümüzde ise Büyükşehir Belediye Kanunu ve Belediye Kanunu ile kurulması zorunlu CBS ve KBS tutulması sürekli olarak çalışacak teknik personelin bulundurulmasını zorunlu kılmıştır. BİM lerin kurulmasında lokomotif işlev gören belediyeler diğer başlıklarda olduğu gibi büyükşehir ve merkez ilçe belediyeleri olmuştur. İlçe ve Belde belediyelerinde BİM lerin kurulmasında hem kadro sıkıntısının bulunması hem de nitelikli personelin buralara gelmek istememesidir. Nitelikli personelin gelse bile buralarda bulundurulmasının ekonomik olmayacağı belediyenin durumu ile ilgili olduğu aşikardır. BİM ler hakkında yapılan incelemeye göre ise tablo aşağıdaki gibi olmuştur (Tablo 4.18).

Tablo 4.18: Bilgi işlem merkezi bulunan belediyeler (%)

Yıllar Belediyeler	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Büyükşehir	88,89	88,89	88,89	88,89	88,89	88,89
İl	55,00	55,00	60,00	70,00	70,00	70,00
Merkez İlçe	73,44	76,56	76,56	89,06	92,19	92,19
İlçe	13,68	13,16	13,16	15,79	15,79	16,84
Belde	2,11	2,11	2,42	4,38	4,53	4,98

Şekil 4.21: Bilgi işlem merkezi bulunan belediyeler (%)

şeklinde oluşmaktadır.

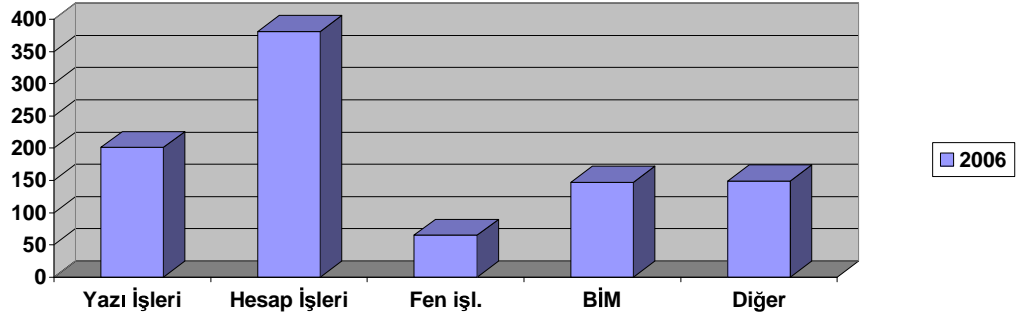
BİM'lerin yıllara göre sayılarındaki artış grafikler incelendiği zaman yerel yönetimler seçimi sonrasında olduğu görülmektedir.

2006 yılına göre BİM ve bilgi teknolojisi kullanım sorumlularını Yazı İşleri elemanları, Hesap işleri elemanları, fen işleri elemanları, BİM elemanları ve diğer olarak 5 kısımda inceleyebiliriz. Yazı İşleri Grubu elemanları; Yazı İşleri Müdürü, Yazı İşleri Müdür Vekili, Yazı İşleri Memuru, Başkâtip, Başkâtip Vekili, Daktilograf 'tan oluşmaktadır. Hesap İşlerini Grubu elemanları; Hesap İşleri Müdürü, Hesap İşleri Müdür Vekili, Hesap İşleri Memuru, Hesap İşleri Memur Vekili, Muhasebeci, Muhasebeci Vekili, Tahsildar, Gelir Şefi, Veznedar, Sayman, Sayman Vekili, Tahakkuk Memuru'ndan oluşmaktadır. Fen İşleri Grubu; Fen İşleri Müdürü, İmar Müdürü, İnşaat / Harita Mühendisi, Mimar, Harita / İnşaat Teknikeri, Harita / İnşaat Teknisyeni, Fen İşleri Memuru, Fen İşleri Memur Vekili, Emlak Şefi ve Emlak Sorumlularından oluşmaktadır. BİM Eleman Grubu; Daire Başkanı, BİM Müdürü, BİM Müdür Vekili, Bilgisayar Mühendisi, Bilgisayar Teknikeri / Teknisyeni, Bilgisayar Yazılımcısı / Donanımcısı, Sistem Uzmanı / sorumlusu, Bilgisayar İşletmeni, Veri Hazırlama Kontrol İşletmeni, Çözümleyici, Sözleşmeli Personel, Bilgisayar Operatöründen oluşmaktadır. Diğer Grubu ise yukarıda yazılanlar dışında kalan Vali Yardımcısı, Belediye Başkanı, Belediye Başkan Yardımcısı, Genel Sekreter Yardımcısı, APK Müdürü, İşletme Müdürü,

Halkla İlişkiler Uzmanı, Büro Elemanı, Zabıta, İtfaiye Eri, Geçici İşçi, Ambar Memuru ve sorumlusu belli olmayan, boş bırakılan kişilerden oluşmaktadır (Tablo 4.19).

Tablo 4.19: Bilgisayarlardan sorumlu personel

Yazı İşleri	Hesap İşleri	Fen işleri	BİM	Diğer
201	381	65	147	149

Şekil 4.22: Bilgisayarlardan sorumlu personel

4.1.5 İnternet ve web sayfaları

Yerel yönetim sistemi içerisinde en ağırlıklı yere sahip olan belediyelerde, diğer herhangi bir örgütte olduğu gibi, süreç beş aşamalı ilerlemektedir (Yerelbilgi,2001).

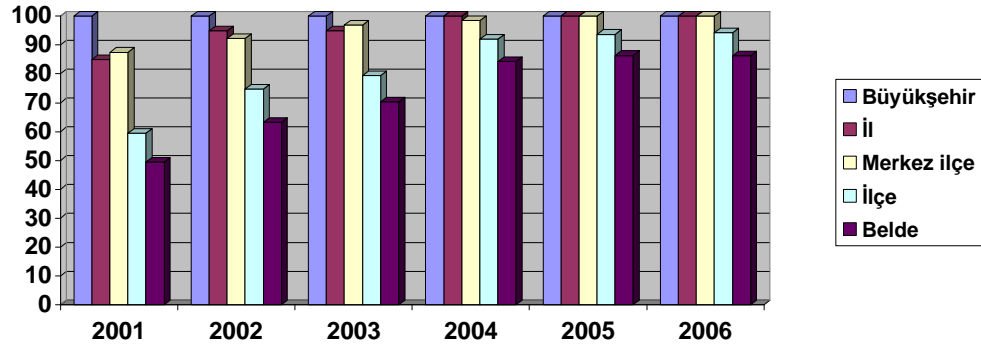
- Bilgisayarlaşma
- Otomasyon
- İnternet kullanıcılığı
- Web sitesi kurma
- Yönetimi internete taşıma

Bilgisayarlaşma ve otomasyona ait bilgiler yukarıda değinilmiştir. Ülkemizde belediyelerin internet kullanımı son zamanlarda hızlı bir şekilde artmaktadır. Kurum içi – kurum dışı bilgi alışverişlerinin bir kısmı internet üzerinden yapılmaya çalışılsa da gerekli protokollerin yapılmamış olması çalışmalarını etkilemektedir.

Bu aşamada araştırma için seçilen 950 belediyeye ait internet varlığı ve kullanımı araştırılmıştır. Araştırma sırasında 2001 yılında açıklanan YYAEM nin yaptığı “Yerel Bilgi Bilgisayar Altyapı Anket Çalışması” sonucuna göre belediyelerin % 22 si internete sahip iken 2001 yılının sonuna doğru bu değer % 50 civarlarına kadar çıkmıştır. YYAEM yaptığı araştırmanın veri toplama kısmı 2000 yılında başlamıştır. Özellikle 2004 yılında yapılan yerel yönetimlere ait seçim sonrasında internete bağlanan belediye sayısında önemli bir artış görülmektedir. Ayrıca İçişleri Bakanlığı Mahalli idareler Genel Müdürlüğü’nün “Yerel Bilgi Projesi” kapsamında belediyelerde internet bağlantısı yapılması zorunluluğu getirilmiştir. Araştırma yapılan belediyelerde internet bağlantı durumu aşağıda tablolar ve grafikler halinde gösterilmiştir.

Tablo 4.20: Araştırma yapılan belediyelerde internet varlığı (%)

Yıllar Belediyeler	(%) 2001	(%) 2002	(%) 2003	(%) 2004	(%) 2005	(%) 2006
Büyükşehir	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
İl	85,00	95,00	95,00	100,00	100,00	100,00
Merkez İlçe	87,50	92,19	96,88	98,44	100,00	100,00
İlçe	59,47	74,74	79,47	92,11	93,68	94,21
Belde	49,40	63,14	70,24	84,29	86,40	86,25

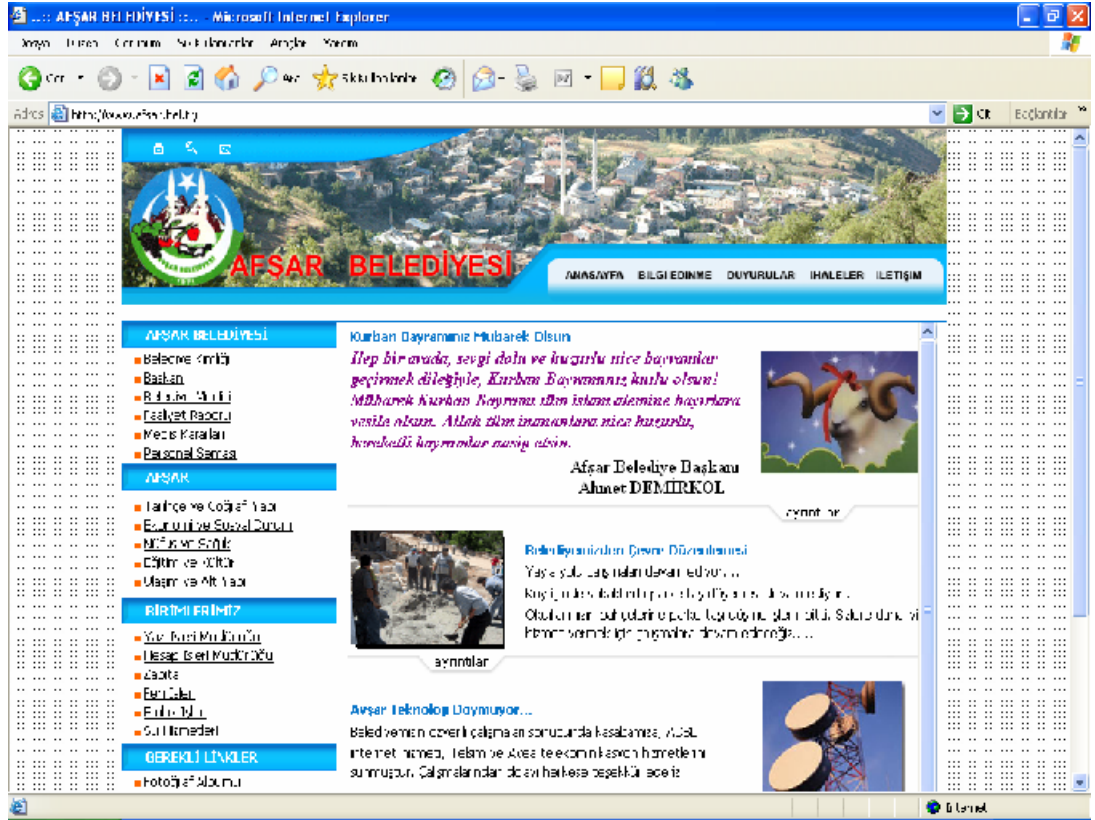

Şekil 4.23: Araştırma yapılan belediyelerde internet varlığı (%)

Grafikler incelendiği zaman merkez olan belediyeler (Büyükşehir, İl, Merkez İlçe ve İlçe) neredeyse internet bağlantılarının tamamlandığı ortaya çıkmaktadır. Belde belediyelerinde ise daha bir kısım belediyede internet bağlantısının olmadığı dikkat çekmektedir. Bunun nedenlerine bakıldığı zaman ise bazı belediyelerin hala bilgisayar ortamına geçemediği, bazı belediyelerde ise internet altyapısına imkan veren teknoloji yatırımının yapılmamış olduğu anlaşılmıştır.

Web sitesine sahip olan belediyeler incelenmek istendiğinde belirsizlikler mevcuttur. Şu anda Türkiye’de kaç tane belediyenin web sitesinin olduğu belirlenememiştir. Ülkemizde belediyelere ait internet uzantısı “bld.gov.tr” ile bitmekte iken daha sonra “bel.tr” uzantılı web siteleri de kurulmuştur. Belediyenin durumuna göre (özellikle nüfusu 10000 den az) Türkiye tesciline sahip olmayan web siteleri kurulmuştur. Bu duruma örnek verilmek istenirse Konya ilk adım belediyelerinden Karadığın Belediyesi’dir. Belediye web sitesi incelendiğinde bu yöreye başkana ait verilere 2004 yılına kadar ulaşılmakta idi. Ancak belediye web sayfasını bu kasabanın vatandaşları tarafından kurulmuş olması nedeniyle 2005 yılından itibaren belediyeye ait bilgilere ulaşılamamaktadır. 2005 yılında web sitesi www.ozuysal ısı.com a yönlendirilirken 2007 yılında mubinet bilgisayar adında bir şirkete ait verilere ulaşılmaktadır.

Belediyelerin web siteleri incelendiğinde genel olarak daha çok belediyeyi veya o yöreyi tanıtan broşürler gibidir. Bazı internet siteleri ise e-reklâm görüntüsünden kurtulamamaktadır. Hizmetler ve kararlar çoğu web sitesinde kendine yer bulamamaktadır. Kişiler olarak ise sadece belediye başkanlarına yer verilmektedir. Aşağıda Avşar Belediyesi'ne ait web sitesi görülmektedir (Şekil 4.24).

Şekil 4.24: Avşar Belediyesi web sayfası

Ancak son zamanlarda gerek e-belediye çalışmaları gerekse AB uyum yasaları neticesinde bazı belediyelerin web sitelerinde önemli değişiklikler olmuştur. Yukarıda anlatılanların aksine tanıtım broşürlüğünden çıkarılmış, yapılan ve yapılacak olan hizmetler web ortamına taşınmış, belediye başkanının sitedeki hakimiyetine son verilmiştir. Aşağıda bu sitelere örnek olan Alanya ve Keçiören Belediyelerine ait web sitesi görülmektedir. Alanya Belediyesi'nin turistik bir yerleşim yeri olması nedeniyle Almanca, İngilizce ve Hollandaca dillerinde de yayım yapması yani çok dilli olması önemli gelişmelerden birisidir (Şekil 4.25,4.26).

Alanya'nın Resmi Web Sitesi - Microsoft Internet Explorer

Doğru Döner Görünüm Sitelerle Arama Yardım

Adres: http://www.alanya.bel.tr

ALANYA
Türkiye

TC
ALANYA BELEDİYESİ

Ana Sayfa : e-Belediye : İrtibat : Deutsch : English : Nederlands

ELEĞİYENİZE SMS OLARAK ULAŞTIRABİLİRSİNİZ

Alanya

4 yıl 10 kademeden itibaren
KAMERALAR
ALANYA GANLI

Tarihçe >>
Tarihi Yerler >>
Doğal Güzellikler >>
Etkinlikler >>
Ekonomik-Sosyal Yapı >>
Rakamlarla Alanya >>
Kasaplarla Alanya >>
Gezi Rehberi >>
Alış Veriş >>
Seçtiklerimiz >>

Belediye

Başkanın Mesajı

Alanya Plaj Futbolu Turnuvası

Güncel...

NORVEÇ'İN YÜKSEK TIRAJLI SE NOR DERGİSİ ALANYA'YA GENİŞ YER AYIRDI

Belediye Başkan Hakan Sipahioğlu ile geçtiğimiz günlerde bir röportaj yapan Norveç'in yüksek tirajlı haftalık bir dergi SE NOR Alanya'ya geniş yer verdi. Belediye Başkan Hakan Sipahioğlu, maddede yer alan haberleri bizlere kısa seçtiğini belirtti.

Devamı

BELEDİYE'DEN SANAT PARKI

Alanya Belediyesi çocuk parkları, dinlenme parkları ve veseli alanlar faaliyetlerine devam ediyor.

YayınCell-888

YAYINCEL 888

Favorilerine Ekle
Ana Sayfam Ya

Basın Bülteni

e-Belediye

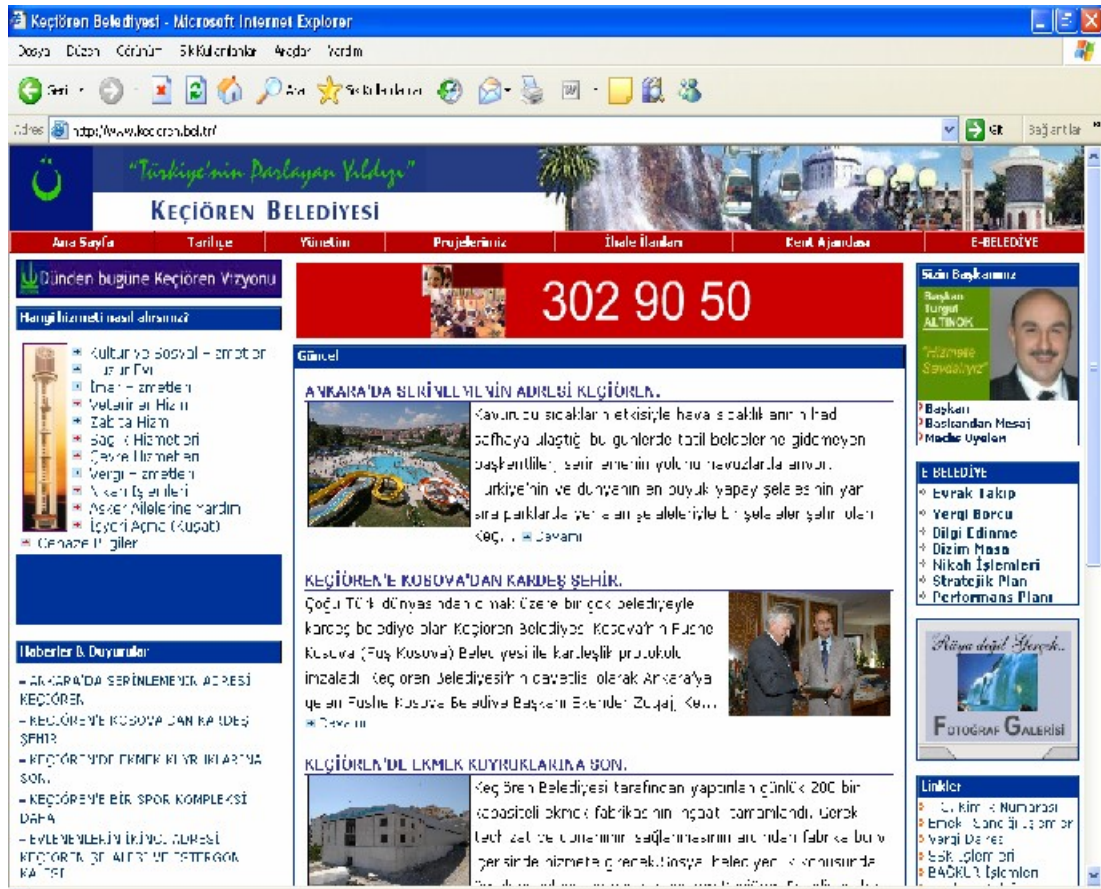
- ASKO Acente İşleri
- Emek Yarışmaları
- Elektronik Çeşme
- Bayi Önemleri
- Hızlı Mesaj
- İhale İlanları

Haberler

MECLİSLER
ALANYA KENT KONSEYİ
ÇALIŞMA GRUPLARI ve
MECLİSLER >>

ALANYA KENT
KONSEYİ İŞLEYİŞ
YÖNERGESİ
ALANYA KENT KONSEYİ

Şekil 4.25 Alanya Belediyesi web sayfası

Şekil 4.26: Keçiören Belediyesi web sayfası

(Ayman,2001) e göre; belediye düzleminde internete taşınma süreci, temel olarak üç temel boyuttan oluşur

1. Belediye içi mali, personel, yazı işleri, imar planlaması vb. yönetim süreçlerinin *otomasyonu*
2. Kentte yaşayanların şikayet, istek ve görüş bildirimlerinin; belediye yetki alanındaki iş ve işlemler konusunda bilgi alma istemlerinin; belediyeden işyeri açma, proje onaylatma gibi ruhsat- izin alma - onay başvurularının; belediye tarafından tahsil edilen yasal ödemelerin internet üzerinden yapılması
3. Yerel yönetime ilişkin temel veri ve bilgilerin, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile bağlantılandırılarak paylaşılması.

4.2- Bilgi Teknolojileri Kullanımı Açısından Konya Büyükşehir, Meram, Karatay ve Karadigin Belediyelerinin İncelenmesi

4.2.1.Konya büyükşehir belediyesi

Konya; Türkiye Cumhuriyeti Bakanlar Kurulunun 20 . 06 . 1987 tarih ve 3399 nolu kararı ile Konya Belediyesi Büyükşehir statüsüne geçmiş ve Büyükşehir 'e bağlı 3 merkez ilçe ihdas edilmiştir.

4.2.1.1 Konya büyükşehir teşkilat yapısı

Konya, 20.06.2007 tarihinde 3399 numaralı Bakanlar Kurulu kararıyla büyükşehir statüsüne geçmiş ve 3 merkez ilçe ihdas edilmiştir. Her ne kadar 1987 yılında büyükşehir belediyesi kurulmuş olsa da tam anlamıyla çalışmalar 1989 yerel seçimleri itibarı ile olmuştur.

Teşkilat yapısı incelendiğinde büyükşehir belediyeleri statüsü gereği belediye başkanının yardımcıları olmayıp genel sekreterlik teşekkül ettirilmiştir. Genel sekreterin biri idari işler diğeri de teknik işlerden sorumlu iki yardımcısı bulunmaktadır. 2007 yılı ekim ayı itibarıyla belediyede 16 daire başkanlığı ve bu başkanlıklara bağlı 55 şube müdürlüğü vardır (Tablo 4.21).

4.2.1.2 Konya büyükşehir belediyesinde bilgi teknolojileri kullanımı

Konya Büyükşehir Belediyesi, bu statüye geçmeden önce bilgi teknolojileri ile tanışmıştır. Belediye ye ilk bilgisayar alımı 1978 – 1980 yılları arasında başkanlık yapan Mehmet KEÇECİLER döneminde alınmıştır.

Tablo 4.21 Konya Büyükşehir Belediyesi Hizmet Birimleri

Genel Sekreter	
	Mali Hizmetler Daire Başkanlığı
	• Gelir Şube Müdürlüğü
	• Gider Şube Müdürlüğü
	• Bütçe Ve Kes.Hes.Şube Müdürlüğü
	• Strateji Geliş. Plan. Şb. Müd.
Genel Sekreter Yardımcısı (Teknik)	Genel Sekreter Yardımcısı (İdari)
Fen İşleri Daire Başkanlığı	İnsan Kaynakları ve Eğitim Daire Başkanlığı
• Yol-Yapım-Bakım Şube Müdürlüğü	• Özlük İşleri Şube Müdürlüğü
• Altyapı Koor. Şube Müdürlüğü	• Eğitim Şube Müdürlüğü
• Yapı İşleri Şb. Müd.	• Bilgi İşlem Şube Müdürlüğü
• Sanat Yapıları Şb. Müd.	Yazı İşleri ve Kararlar Daire Başkanlığı
• İhale Şb. Müd.	• Evrak Yönetim Şube Müdürlüğü
• Park ve Bahçeler Şb. Müd.	• Kararlar Şube Müdürlüğü
İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı	• Arşiv Şube Müdürlüğü
• Kentsel İyileştirme Şube Müdürlüğü	Basın-Yayın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı
• Ulaşım Trafik Sinyalizasyon Şube Müdürlüğü	• Komek Şube Müdürlüğü
• Harita Şube Müdürlüğü	• Basın Yayın Şube Müdürlüğü
• Emlak Kamulaştırma Şube Müdürlüğü	• Tanıtım-Organizasyon Şube Müdürlüğü
• İmar Planlama Şube Müdürlüğü	• Halkla İlişkiler Şube Müdürlüğü
• Kent Bilgi Sistemi Şube Müdürlüğü	• Kent Konseyi
Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı	Sağlık ve Sosyal Hizmetleri Daire Başkanlığı
• Satın Alma Şube Müdürlüğü	• Sağlık Şube Müdürlüğü
• Levazım-Ayniyat Şube Müdürlüğü	• Sosyal Hizmetler Şube Müdürlüğü
• Atölyeler Şube Müdürlüğü	• Özürlüler Şube Müdürlüğü
• İdari Hizmetler Şube Müdürlüğü	Kaynak Geliştirme ve İştirakler Daire Başkanlığı
İtfaiye Daire Başkanlığı	• Kaynak Geliştirme Şube Müdürlüğü
• İtfaiye Şube Müdürlüğü	• Hal Şube Müdürlüğü
• İtfaiye Şube Müdürlüğü	• Garajlar Şube Müdürlüğü
Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı	• İştirakler Şube Müdürlüğü
• Veteriner Şube Müdürlüğü	Kültür-Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı
• Mezarlıklar Şube Müdürlüğü	• Müze-Kütüphaneler Şube Müdürlüğü
• Çevre Kontrol Şube Müdürlüğü	• Kültür ve Sanat Faaliyetleri Şube Müdürlüğü
• Çevre Koruma Şube Müdürlüğü	• Ab ve Dışilişkiler Şube Müdürlüğü
Zabita Daire Başkanlığı	• Sann Şube Müdürlüğü
• Şube Müdürlüğü	• Kültür Merkezi Şube Müdürlüğü
• Şube Müdürlüğü	Ulaşım Planl. ve Raylı Sistem Daire Başkanlığı
	• Raylı Sistem Şube Müdürlüğü
	• Otobüs İşletme Şube Müdürlüğü
	• Toplu Ulaşım Şube Müdürlüğü
	• Elkart Şb. Müdürlüğü
	Sivil Savunma Uzmanlığı

2004 yılında daire başkanlığı ve şube müdürlüğü sayısı 62 iken bu dönemde kullanılan bilgisayar sayısı 280 adettir. Belediye bu dönemde iki sunucu kullanmakta olup bunlardan bir tanesi yedek olarak çalışmakta idi. Aynı dönemde işletim sistemi olarak Unix, veri tabanı ise Informix kullanılmakta idi. Tam bir otomasyon çalışması olmayıp genelde birimler kendi içlerinde yerel ağlardan faydalanmaktadırlar. Mali işlerle ilgili birimlerde ise birim içi otomasyon kurulmuştur. Kullanılan yazılımların birçoğunu belediyenin Bilgi İşlem Daire Başkanlığı'na bağlı şube müdürlüğünce yazılmaktadır. Piyasadan da CAD programı vb yazılımlar karşılanmaktadır.

2007 yılından itibaren başkanlık çalışmalarda görüntüye önem vermiş olup Linux grafik tabanlı PHB yazılım dilinde yeni programlar oluşturulmuştur. İşletim sistemi Unix'ten vazgeçilmiş olup 2 sunucuda aktif halde çalışır hale getirilmiştir. Yapılan çalışmalar hem bu sunucularda hem de çalışmanın yapıldığı birimde ki bilgisayarda otomatik olarak yedeklenmektedir. E-belediye çalışmaları kapsamında belediyede bir modül yazılmış olup, kişiler yetkileri dahilinde bu modülü kullanmaktadırlar. Bu modül daha çok bir yönetim bilgi sistemini çağrıştırmaktadır. Tam otomasyon çalışması olmayıp, birim içi otomasyon çalışmaları devam etmektedir. Belediyeye bağlı Koski Genel Müdürlüğü ise bu çalışmaların dışında tutulmaktadır.

İnternet kullanımı açısından belediye birimleri incelendiğinde % 100 ' lük bir orana sahiptir. Ana bina haricinde bulunan atölyeler, şube müdürlükleri ile wireless internet bağlantısı ile çalışmalar yürütülmektedir.

Belediye web sayfası incelendiğinde, çok dilli olması (Türkçe, İngilizce, Almanca) ilk dikkat çeken özelliğidir. Ana sayfada daha çok belediye ve ona bağlı genel müdürlüğe ait haber sunulmaktadır. E- belediye kısmında vatandaşlarca evrak takibi, mevcut borçlar, mevcut tahakkuklar, mevcut ödemeler, açık kapı, bilgi edinme başvuruları yapılabilmektedir.

Belediyede bilgi alışveriş yönünden incelediğimizde iki şekilde incelenebilir. Birinci olarak kurum içi bilgi alışverişi, ikinci olarak ta kurumlar arası bilgi alışverişidir. Kurum içi bilgi alışverişlerinde birimler arasında bilgiler ilgili müdürlerin bilgisi dahilinde klasik yöntemlerle yapılmaktadır. Kurumlar arası bilgi alışverişinde, ilgili kurumlarla bilgi alışveriş protokolleri olup olmamasına göre davranışlar belirlenmektedir. Protokollerde belirtilen şartlara göre bilgiler sayısal ortamda verilebildiği gibi klasik olarak dosya, plan, pafta vb. evrakların fotokopilerinin verilmesi şeklinde yapılmaktadır.

Bilgi İşlem Daire Başkanlığı teknik personeli 3 kişi donanım, 3 kişi yazılım, 2 kişi web, 1 kişi de network ağı ile ilgilenmekte olup 9 kişiden oluşmaktadır.

4.2.1.3 Koski genel müdürlüğü'nde bilgi teknolojileri kullanımı

2560 sayılı İSKİ kanununun ek 5 ve geçici 10. Maddeleri gereğince, 28/09/1989 tarihli resmi gazetede yayımlanan 89/14524 sayılı Bakanlar Kurulu kararına istinaden, KOSKİ adında müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğine haiz, Konya Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü kurulmuştur.

Resmi Gazetede Bakanlar Kurulu kararının yayımlandığı tarihten sonra, teşkilatlanma çalışmalarına başlayan idareimiz, 01/01/1990 tarihinden itibaren, teşkilatlanmasını tamamlamış olarak faaliyetlerine başlamıştır. Kuruluş kanunumuz gereğince idareimiz organları, Genel Kurul, Yönetim Kurulu ve Genel Müdür'dür. Hizmet birimlerini gösterir şema aşağıda gösterilmiştir(Tablo 4.22).

Koski'nin bilgi teknolojileri ile tanışması 1980' lere dayanmaktadır. O dönemde büyükşehir statüsünde olmayan Konya Belediyesi'ne bağlı B.E.S.O (Belediye Elektrik Su Otobüs) işletmesine dayanmaktadır.

Koski donanım olarak 120 pc, 82 terminal, 13 notebooka sahiptir. Yapılan çalışmalar neticesinde 10 adet sunucu (2 unix, 1 Linux, 1ftp, 1web, 1 mail, 2 dns, 1 proxy , 1 windows 2003) bulunmaktadır.

Yazılım açısından genel müdürlüğü incelediğimizde tam bir otomasyona sahip değildir. Otomasyonda bulunan mevcut uygulama yazılımlarının dağılımı % 46 su, %33 bütçe- muhasebe, % 9 u satın alma, % 8 i makine ikmal, % 2 si personel, %2 si de diğerleri şeklindedir. Birimler arası otomasyonda “Abone Servisi” ana birimi oluşturmakta ve “Tahakkuk, Tahsilat, Su Müracaat, Sayaç” ile ortak çalışmaktadır. Otomasyon metin tabanlı programlar üzerinden hizmet vermekte olup, grafik tabanlı programlara geçiş yapılmasına yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. 2005 yılında metin tabanlı programlar tüm programların % 94 ünü oluşturmakta idi. Üretilen her yeni yazılım grafik tabanlı olarak üretilerek grafik tabanlı otomasyona geçiş düşünülmektedir.

İnternet bağlantısı ve kullanımı Genel Müdürlüğün tüm birimlerinde mevcuttur. 2005 yılından itibaren internet bağlantısı HDSL üzerinden yapılmaktadır. Kurumun Genel Müdürlük binası dışında kalan birimleri ile arasında UPS ve data hatları kullanılmaktadır.

Koski web sayfası vatandaşa yönelik çalışmaları 2007 Kasım ayında tamamlanmış olup hizmete girmiştir. Ana sayfada “Borç Sorgulama” ve “ Fatura Ödeme ” menülerinden ilgili bölüme girilerek istenilen hizmetler gerçekleştirilebilmektedir, ancak web sitesi ana hatlarıyla e-reklam statüsündedir.

Bilgi İşlem Daire Başkanlığı çalışmalarını, 1 Daire Başkanı, 1 Şube Müdürü ile birlikte 11 kişilik bir ekiple yürütmektedir.

Tablo 4.22 : Koski Hizmet Birimleri**Genel Müd.Yardımcısı (Tek.)****Su Tesisleri Dai.Bşk.**

Art.Tes.ve Çevre Sulama Şb.Md
Su Tesisleri İşletme. Şb.Md.
Su Şebekeleri İşletme Şb. Md.
Otomasyon Şb. Md.

Kanalizasyon Dai. Bşk.

Atıksu Arıtma Tes. Şb.Md
Atıksu Kontrol Şb.Md.
Kanal Arıza Şb. Md.

Yatırım İns. Dai. Bşk.

İhale Şb.Md
Su Yapım Şb.Md.
Kanal Yapım Şb. Md.
Bakım ve Onarım Şb. Md.

Plan Proje Dai. Bşk.

Araştırma Geliştirme Şb.Md
Su Plan Proje Şb.Md.
Kanal Plan Şb. Md.
Kalite Kontrol Şb. Md.

Arıtma Tesisleri Dairesi Bşk.**Tabiplik****Genel Müd.Yardımcısı (İdari)****Bilgi İşlem Dai.Bşk.**

Bilgi İşlem Şb.Md

İnsan Kaynakları ve Destek Hiz. D.Bşk

İnsan Kaynak Şb.Md
Eğitim Şb.Md.
Destek Hizmet Şb. Md.
Yazı İşleri ve Kararlar Şb. Md.

Mali Hizmetler Dai. Bşk.

Mali Hizmetler Şb.Md
Muhasebe Şb. Md.

Abone İşleri Dai. Bşk.

Abone İşleri Şb.Md
Tahakkuk İşleri Şb.Md.
Sayaç İşleri Şb. Md.
Tahsilat İşleri Şb. Md.

Elk.Mak.ve Malz.İkmal Dai. Bşk.

Mazeme İkmal Şb.Md
Atölye-Tamirhane Şb. Md.

4.2.2 Meram belediyesi

Konya; Türkiye Cumhuriyeti Bakanlar Kurulunun 20 . 06 . 1987 tarih ve 3399 nolu kararı ile Konya Belediyesi Büyükşehir statüsüne geçmiş ve Büyükşehir 'e bağlı 3 merkez ilçe ihdas edilmiştir. Bu merkez üç ilçeden biridir. Belediyenin resmi kuruluş yılı ise 1989 kabul edilmektedir. Yüzölçümü 1949 km² olan Meram İlçesi'nin nüfusu 2000 yılı sayımına göre 281,728 kişidir (URL 6).

4.2.2.1 Meram belediyesinin teşkilatlanma yapısı

Meram Belediyesi Konya Büyükşehir Belediyesine bağlı olan bir merkez ilçe belediyesi olduğu için teşkilatlanma yapısı diğer ilçe belediyelerine göre daha sistematiktir.

Belediyenin yönetimi; Belediye başkanlığının yanı sıra 4 adet belediye başkan yardımcılığı makamı, 19 adet hizmet müdürlüğü ve 1 memurluktan oluşmaktadır. Müdürlükleri ve memurluğu bir şekil olarak gösterirsek ; (Şekil 4.27)

Şekil 4.27: Meram belediyesi hizmet müdürlükleri ve memurluğu

4.2.2.2 Meram belediyesinde bilgi teknolojilerinin kullanımı

Meram Belediyesi 1989 yılında kurulmuştur. Bilgi teknolojilerinin kullanılmaya başlanması da belediyenin kuruluşu ile aynı günlerde olmuştur. Hesap işleri Müdürlüğü bilgi teknolojilerinin kullanımında diğer hizmet müdürlüklerine önder olmuştur.

Belediyede 2006 faaliyet raporlarına göre 130 civarında pc, 20 ye yakın dizüstü, 12 adette (2004) terminal bilgisayar mevcuttur. Tüm müdürlükler ve Evlendirme Memurluğu bilgi teknolojilerini imkanları ölçüsünde kullanmaktadırlar. Belediyede tam bir otomasyon çalışması yoktur. Hesap işleri Müdürlüğü otomasyona geçen tek müdürlük olup, alt hizmet birimlerinden de sadece Emlak Servisi otomasyona sahiptir. Diğer birimlerde bir otomasyonlaşma çalışması olmayıp, genellikle yerel bilgisayar ağları ile birim içi bilgisayarları birbirine bağlanmıştır. Kurumda yazılım olarak ortak bir yazılım programı kullanılmamakta olup, birimler ihtiyaç duydukları yazılımları özel sektörden hazır paket yazılımları alarak gidermişlerdir. Yazılımların bazılarında lisans eksikleri ile karşılaşılmaktadır.

İnternet kullanımı açısından belediyede % 100 'lük bir orana sahiptir. Basın Müdürlüğü internet bağlantılarını Kablo Net üzerinden yaparken diğer birimler ADSL ile internet bağlantılarını gerçekleştirmektedir.

Belediye web sitesini kurmuş olmasına rağmen vatandaşa hizmet yönü yeni yeni yayımlanmaya başlanılmıştır. İnternet üzerinden borç öğrenme, borç ödeme vb. işlemler için ise çalışmalar devam etmektedir. Web sitesinde genel olarak başkanın çalışmaları açıklanmakta, belediyenin düzenlediği/düzenleyeceği organizasyonlardan bahsedilmektedir. Sitenin içeriği e-ilan, e-reklam statüsündedir (Şekil 4.28).

Belediyede bilgi alışverişi yönünden incelediğimizde iki şekilde incelenebilir. Birinci olarak kurum içi bilgi alışverişi, ikinci olarak ta kurumlar arası bilgi alışveriştir. Kurum içi bilgi alışverişlerinde birimler arasında bilgiler ilgili müdürlerin bilgisi dahilinde klasik yöntemlerle yapılmaktadır. Kurumlar arası bilgi alışverişinde, ilgili kurumlarla bilgi alışveriş protokolleri olup olmamasına göre davranışlar belirlenmektedir. Protokollerde belirtilen şartlara göre bilgiler sayısal ortamda verilebildiği gibi klasik olarak dosya, plan, pafta vb. evrakların fotokopilerinin verilmesi şeklinde yapılmaktadır.

Şekil 4.28: Meram Belediyesi İnternet Sitesi

Belediye bünyesinde Bilgi-İşlem Müdürlüğü 2004 yılı itibariyle kurulmuş olup faaliyetlerini üç personelle yerine getirmeye çalışmaktadır. Bilgi- İşlem Müdürlüğünde öncelikli hedef bir yönetim bilgi sistemi kurmaktır.

Bilgi teknolojilerinin kullanımı ile hizmet yönündeki değişim oldukça sınırlıdır. Bir imar çapının çıkartılması için izlenen yol şöyledir. Vatandaş imar çapının çıkartılması için belediyeye yazılı olarak başvurur. Emlak İstimlak Müdürünce ilgili birime havale yapılır. Harç miktarı belirlenip makbuz kesilir.

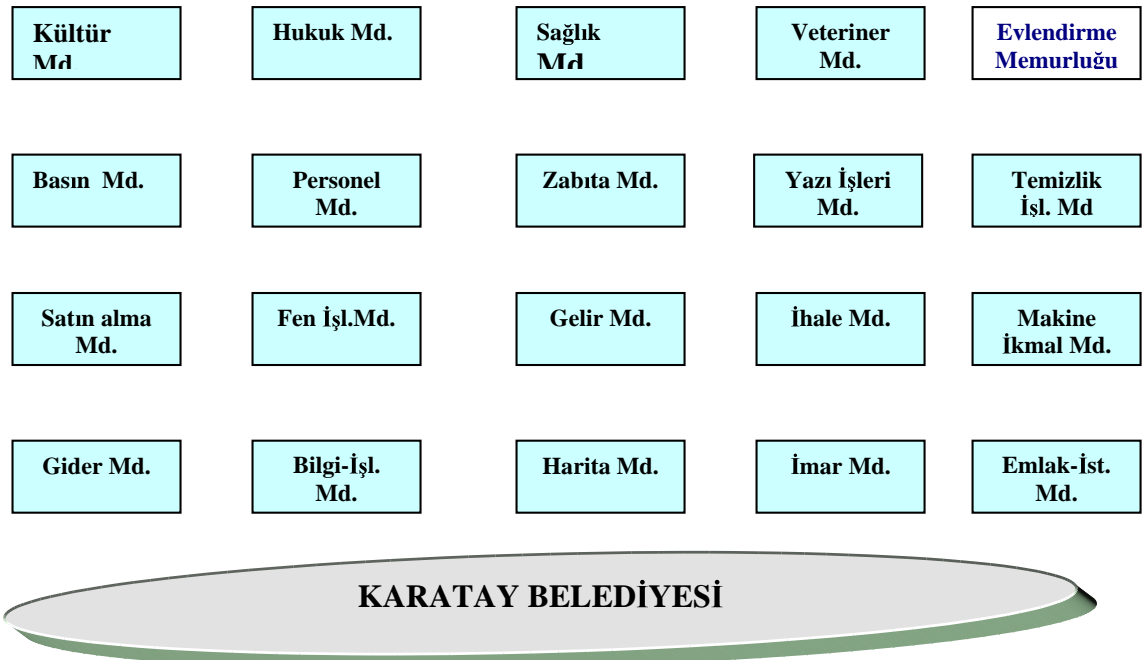
Bilgi teknolojisinden yararlanarak imar çapı hemen çıkartılmakta olup ilgili kişilerin onayına gönderilmektedir. Belediye gelir ve tahsilat işlemlerinde ise bilgi teknolojilerinin kullanımı ileri seviyelerdedir.

4.2.3 Karatay belediyesi

Konya ; Türkiye Cumhuriyeti Bakanlar Kurulunun 20 . 06 . 1987 tarih ve 3399 nolu kararı ile Konya Belediyesi Büyükşehir statüsüne geçmiş ve Büyükşehir 'e bağlı 3 merkez ilçe ihdas edilmiştir. Bu merkez üç ilçeden biridir. Belediyenin resmi kuruluş yılı 1989 kabul edilmektedir. Yüzölçümü 3330 ha olan Karatay İlçesi'nin nüfusu 2000 yılı sayımına göre 183,677 kişidir.

4.2.3.1 Karatay belediyesinin teşkilatlanma yapısı

Karatay Belediyesi kuruluş yılı resmi olarak 1989 yılıdır. Büyükşehir Belediyesine bağlı bir yapıda olduğu için kurumun teşkilatlanmasını kısa bir sürede tamamlamıştır. Belediyede 19 adet hizmet müdürlüğü ve 1 adette hizmet memurluğu vardır(Şekil 4.29).

Şekil 4.29 : Karatay Belediyesi Kurumsal Yapısı

4.2.3.2 Karatay belediyesinde bilgi teknolojilerinin kullanımı

Karatay Belediyesi 1989 yılında kurulmuştur. Bilgi teknolojilerinin kullanılmaya başlanması da belediyenin kuruluşu ile aynı döneme rastlamaktadır.

Belediyede Ekim 2004 itibari ile 106 adet pc ve sunucular mevcuttur. Tüm müdürlükler ve Evlendirme Memurluğu bilgi teknolojilerini imkanları ölçüsünde kullanmaktadırlar. Belediyede tam bir otomasyon çalışması yapılmıştır. Bu çalışmada Litera Belediye Otomasyon programı kullanılmıştır. Tüm müdürlüklerde otomasyon ağı kurulmuştur. Her birim kendi yetki alanı içindeki konu hakkında işlem yapmak için verilen şifreler aracılığı ile otomasyona veri/ bilgi girebilmektedir. Otomasyon programı Visual Basic ve ASP programlama dillerinde yazılmış olup 128 bit lik koruma sertifikasına sahiptir. Şekil 4.29 de Litera ya ait bir sayfa görünümü bulunmaktadır. Birim içi bilgisayarlar birbirine ayrıca yerel ağlar ile bağlanmıştır. Kurumda yazılım olarak ortak bir yazılım programı kullanılmaktadır. Ayrıca birkaç birimin ihtiyaç duyduğu özel programlar serbest piyasadadan alınarak kullanılmaktadır.

İnternet kullanımı açısından belediyede % 100 'lük bir orana sahiptir. Belediye web sitesini kurmuş olup vatandaşa hizmet yönü vardır. Web sitesinde genel olarak başkanın çalışmaları açıklanmakta, belediyenin düzenlediği/ düzenleyeceği organizasyonlardan bahsedilmekte, vatandaşlar için on-line ödeme vb. bilgileri içermektedir(Şekil 4.32)

Belediye bünyesinde Bilgi-İşlem Müdürlüğü kurulmuş olup faaliyetlerini iki personelle yerine getirmeye çalışmaktadır. Belediye çalışmalarında bilgi teknolojilerinden ciddi şekilde yararlanmaktadır. Yapılan hizmetlerde hıza ve

vatandaşın isteklerine karşılamaya önem verilmektedir. Bir kişiye ait taşınmaz üzerinde yapılan herhangi bir değişiklik, belediye encümeninin onaylamasını müteakip hemen bilgisayarlarda değişiklikler yapılmakta ve web sayfası üzerinden yayımlanmaktadır. Web sayfasının vatandaşa hizmet yönü bulunmakta olup çalışmalar devam ettirilmektedir. Kişiler web sayfası sayesinde borç sorgulaması yapabilmekte olup, ödemelerini de aynı sayfa üzerinden gerçekleştirebilmektedir. Ayrıca kişiler imar durumu, önemli yerler, cadde ve sokaklara da buradan ulaşılabilmektedir.

Çalıştırılan Uygulama - Microsoft Internet Explorer

Dosya Gözetim Güvenlik Araçlar Yardım

Adres: http://192.168.1.100/qlite/qlite.asp

Google

Şirket Bilgileri

• EĞİLİM

• EĞİLİM KAPPA

• VAKİF

• MÜHÜR / İZİN

• ÖZGÜR

• MÜHÜR TAHSİS

• ÇEK - BEVAT

• ÇEK BEVAT SAHİPLERİ

E EMLAK - ÇEVRE

E EMLAK BİLGİLERİ

E ÇEVRE BİLGİLERİ

E İLAN VE REKLAM

E KİRA BİLGİLERİ

E YATIRIM HARC.

E GELİRCE BİLGİLERİ

E PARA CEZALARI

E KAÇAK İYİSAAT

E İŞGALİYE BİLGİLERİ

E PAZAR İŞGALİYESİ

E SU BİLGİLERİ

E GENEL TAHAKKUK

E TAHSİLAT BİLGİLERİ

E TOPLU İHBARNAME

E TOPLU TAHAKKUK

ŞİRKET BİLGİLERİ

Adı / Ad / Soyadı: T.C. R. K. No

Ünvan: Vergi Kimlik No

Sicil / Arno Ad: 3527

Doğum Tarihi / Mesleği: /

Doğum Yeri: ÇANAK KÖYÜ / NEŞE / FA. P.

Adres: Doğum Tarihi: 22-09-1976

1 (K) Ç.T.V. / 3 H.L.P.

Adres Bilgileri Adres Pijer Döner Bilgi Erişim

Yazışma / Emeklilik: Ev - Bsg -

Çetes: /

İkamet Adresi: SÖĞÜTLÜYAKUCCIPAZAR YIHI A3482

Evli / Daire / Sokak / Etraf: 38 / / /

İl / İlçe - Telefon: KÖRFEZ / ÇEVRE /

İş Adresi: / / /

Evli / Daire / Sokak / Etraf: / / /

İl / İlçe - Telefon: / / /

Yeni Kayıt Güncelle Sil

Önceki Şirket Sonraki Şirket

Çıkış

Hesap Kartı

İstatistik

Tanımlar

Tanımlar (2)

Tahakkuklar

Çekler

Çek Emirleri

Harisler

Vergi Defteri

300

Başlat

1. Erişim

19:00

Şekil 4.30: Litera Otomasyon Programından bir görünüm

Şekil 4.32: Karatay Belediyesi web sayfası

4.2.4 Karadiğın belediyesi

1999 yılından önce Konya'nın Meram İlçesine bağlı bir köy iken 1999 yılında belediye olmuştur. Şehir merkezine 28 km uzaklıkta olan Karadiğın'ın nüfusu resmi kayıtlara göre (2000 yılında) 2171 kişidir. 10.07.2004 tarihinde kabul edilen 5216 sayılı "Büyükşehir Belediyesi Kanunu" gereği bu tarihten sonra ilk kademe belediyesine dönüştürülmüştür.

4.2.4.1 Karadığın belediyesinin teşkilatlanma yapısı

Karadığın Belediyesi 1999 yılında kurulmuş olması nedeniyle teşkilatlanmasını daha bitirebilmiş değildir. Özellikle kadrolu personelinin olmaması teşkilatlanmasını geciktirmektedir. Şu anda kadrolu 1 (bir) memur vardır. Belediye teşkilat yapısına gelince dört birim mevcuttur. Bunlar “Yazı İşleri Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü, Hesap İşleri Müdürlüğü ve Zabıta Birimidir” (Şekil 4.33).

Şekil 4.33: Karadığın Belediyesi Teşkilatlanma Yapısı

4.2.4.2 Karadığın belediyesinde bilgi teknolojilerinin kullanımı

Karadığın; Belediye tüzel kişiliğine geçtikten bir süre sonra bilgi teknolojileri ile tanışmıştır. Mevcut bilgisayar ile daha çok kurumlar arası yazışma, basın bültenleri ve duyurular için kullanılmıştır. 2005 yılı Haziran ayı itibariyle belediyede 3+1 bilgisayar kullanılmaktadır. 3 bilgisayar belediyenin demirbaşına kayıtlı olup diğer bir tanesi belediyede çalışan personele aittir.

Kurum içinde bilgisayarların 2 tanesi hesap işleri, 1 tanesi yazı işleri, 1 tanesi de fen işlerince kullanılmaktadır. Fen işlerine ait bilgisayar yerel ağdan

bağımsız olarak çalışmaktadır. Diğer 3 bilgisayar yerel ağ sayesinde birbirleri ile iletişim halindedir. Hesap işleri Güven otomasyon programı ile otomasyonu sağlamıştır.

Kurum içerisinde sadece bir bilgisayar (yazı işleri) internet bağlantısına sahiptir. Bağlantı “ttnet” internet erişimi ile sağlanmaktadır. Beldenin telekom teknik altyapısı “Kablo net ve ADSL” internet bağlantılarına imkan vermemektedir. Belediyenin tescilli bir web sayfası yoktur.

Belediyede bilgi teknolojileri hizmet olarak sadece gelir ve muhasebe yönü bulunmaktadır. Personel eksikliği sebebiyle Fen işleri işlemleri yürütülememektedir. Vatandaşa yönelik hizmet yönü zayıftır.

4.3 New York eyaletinde bilgi teknolojilerinin kullanımı

New York Eyaletinin bulunduğu kuzeydoğu belediyelerinin önemli özelliklerinden biri buralarda yaşayan halkın çeşitli yerlerden gelmiş olmasıdır. Yerel yönetimlerde çalışan memurlar gönüllülerden oluşmakta olup bu kişilerin resmi ortamlara alışması ve zorluk çektikleri konulardan kurtulabilmeleri için eğitilmeleri şarttır. Onların bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi bölgelerdeki hayati çalışmalar için önem kazanmaktadır.

Yerel yönetimlerin yaptıkları işlemlerde ne kadar ve nasıl kullandıkları, ürettikleri verileri yerel yönetimlerin nasıl kullandıkları, vatandaşla paylaşımı, vatandaşın bu verileri kullanımı önem arz etmektedir. Yapılan çalışmaların ekonomik sonuçları kontrol edildiğinde eğer gelişme varsa bilgi teknolojilerinin kullanılmasına devam edilmelidir.

New York, Pensilvanya ve Virginia da yerel yönetimlerde yapılan çalışmaların ve memurların ihtiyaçlarının belirlenmesi amacıyla birkaç çalışma 1994 yılında ve daha sonraları yapılmıştır. Ancak yapılan çalışmaların bir konuya odaklı olarak yapılması nedeniyle bir çok koordinasyonsuzlar olmuştur.

Pensilvanya da Kelsey ve Lembeck 1994 te yaptıkları araştırmada 2516 belediyeyi kapsayan bir çalışma yapmışlardır. Bu çalışmanın sonucunda bilgisayarlarla ilgili kullanım sorunlarının olduğu, görevli kişilerin eğitilmeleri gerektiği ve bazı belediyelere yeni bilgisayarların tedarik edilmesi gerektiği sonucuna varmışlardır. Ayrıca ankete katılan belediyelerin % 55 'lik kısmı büyük belediye olarak tabir edilen il ve ilçe belediyelerinde bilgisayar kullanım oranının kasaba belediyelerine oranla daha fazla olduğu ortaya çıkmıştır. Ekonomik gelişmeler nedeniyle 1997 yılında yapılan diğer bir araştırmada yerel yönetimlerde bilgisayarlaşmanın ve eğitilmiş memurların önemli bir ihtiyaç olduğu düşünülmüş, mevcut memurların ise eğitilmeleri ile birlikte ekonomik açıdan önemli bir potansiyel oluşturacağı kabul edilmiştir.

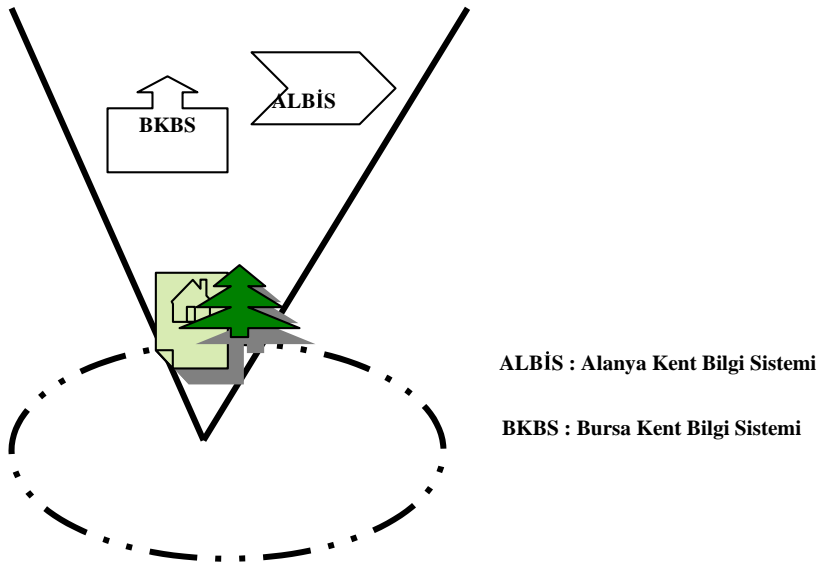
2000 yılında yerel yönetimlerin bilgi teknolojilerinden ne kadar yararlandığının anlamak için anket yoluyla bir çalışma yapılmıştır. Bu çalışmada anketler posta yoluyla gönderilmiş, kişilere resmi ve özel sorular sorulmuş, memurların kişisel ilgisi, kullanılan programlar ve yerel yönetimin hizmet içi eğitime katkısı araştırılmıştır. Yapılan incelemede New York'taki belediyelerin %97 si, Pensilvanya' da ki belediyelerin % 79' u, Virjinya' da ki belediyelerin %92 si bilgisayar kullanmaktadır. Bilgisayar kullanım alanları ise, nüfus sayımı, yıllık bütçe yapılması, çalışanların bordrosunun hazırlanması, şehir ve bölge planlanması, imar çalışmaları demirbaş kaydı, CBS ve yerel güvenlik için kullanıldığı bildirilmiştir. Belediyelerin eğitime önem verdiği bunun için yüz yüze çalışmalar yaptığı, internet üzerinden download yaparak videolar gönderildiği, CD lere eğitim programları kayıt edildiği, çalışma rehberleri ve ses bantları, çalışma rehberi ve videobantları ile web siteleri ve e-mail ile etkileşimi takip etmeleri sağlanmıştır. Memurlar bu eğitimlerden en çok face to face yani yüz yüze eğitimi seçmişlerdir.

Minesota Program Değerlendirme Merkezi (OLA), yerel yönetimlerde bilgisayar kullanımı içinde bazı tavsiyelerde bulunmuştur. Yerel yönetimlerin bilgisayar sistemlerini kurmadan önce nasıl yönetileceğini, yerel yönetimim en üst kısmını oluşturan memurlar tarafından desteklenmesi gerektiğini, personel

ve bütçe sistemleri için planlamaya yardımcı olacağı, personel ve yetkiler konusunda neler yapılacağını kararlaştırılması gerektiğini bildirir. Bilgi teknolojilerini kullanacak ve sistemden sorumlu olacak kişilerin nitelikli elemanlardan olması gerektiği ve bu kişilerin sürekli eğitime tabii tutulması gerektiğinde vurgulamaktadır. Bilgisayar yazılımı ve donanımı için standartların oluşturulması ve kişilerin bilgisayarda yaptıkları işlerinde raporlanması üzerinde durmaktadır.

4.4 Bilgi Teknolojileri Kullanımında Yerel Yönetimlerin Karşılaştıkları Sorunlar

Yerel yönetimler bilgiyi elde etmede kullandığı yöntem ve kullanma süreci ülke genelinde bir bütünlük göstermektedir. Faaliyetlerde bir standartlaşmanın olmasından dolayı sorumlu personelin hayali ile sınırlı sistemler oluşturulmuş / oluşturulmaya devam edilmektedir. Böylece bir karmaşa ortamının doğmasına izin verilmektedir. Her yerel yönetiminin sistemlerinin farklı olması, eğer ileride oluşturulabilirse her kurum farklı bir KBS olacağına işaret etmektedir. (Şekil 4.34) Bu nedenle de hem kurum içi hem de diğer kurumlarla sorunlar yaşanacağı kaçınılmaz bir gerçektir (Okka 2005).

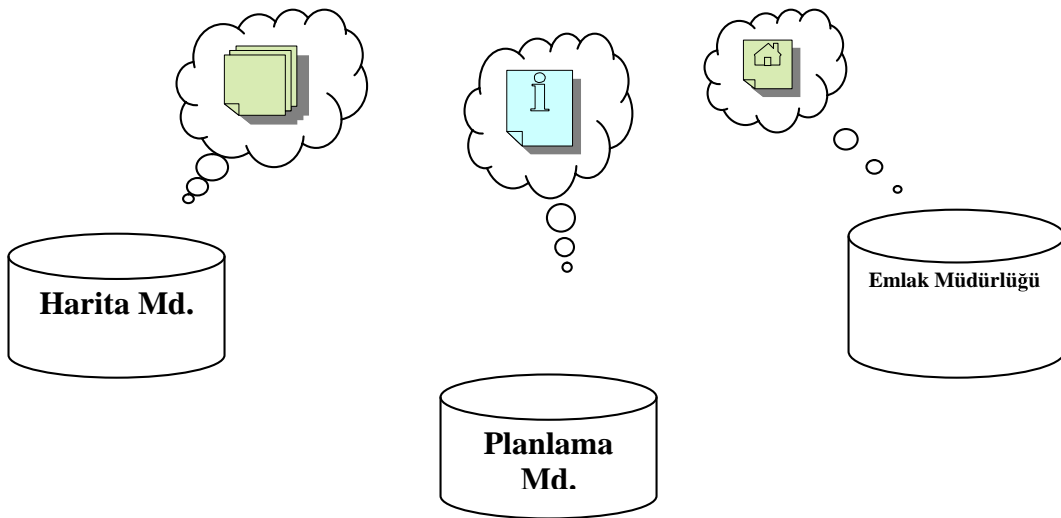

Şekil 4.34 : Sistemin farklı olması her kurumun farklı bir kbs kuracağına işaret etmektedir

Yerel yönetimler bilgi teknolojilerini kullanırken bazı sorunlarla karşılaşmaktadırlar. Örgüt yapısı incelendiği zaman sadece bir birim başkanlığında toplanan yerel yönetimler, alt birimlerinin incelenmesi sonucu her alt birimin ayrı bir kurum gibi örgütlendiği, kendine göre kurallar ürettiği, kendi biriminin alt birimleri ve diğer birimlerle diyalog ve ortak davranış konularında özen göstermediği düşünülmektedir.

4.4.1 Veri standardının olmaması

Ülkemizde Ulusal Veri Değişim Formatı (UVDF) her ne kadar 2005 yılında Büyük Ölçekli Harita ve Harita Bilgileri Üretim Yönetmeliğinde bir ek olarak yayımlansa da birçok kurum bu standartlara uymamakta olup, her kurum kendi sistemini ve kendi verilerini oluşturmaya devam etmektedir. Bu nedenle de ülke genelinde işgücü, zaman ve maliyet kayıpları oluşmaktadır. Aynı kurum içinde birden fazla birim ortak olarak üretmesi gereken verileri üretmemekte olup, yerel yönetimler bilgi çöplüğü haline getirilmektedir. (Şekil 4.35)

Şekil 4.35: Veri standardının bulunmaması

4.4.2 Bilgi paylaşımının sınırlı olması

Ülkemizde, merkezi yönetime bağlı kuruluşların bilgiyi paylaşma, kullanma konusundaki isteksizlikleri, kurumsal öncelikler olması vb. davranışların aynısı yerel yönetimlerin alt kademelerine kadar yaşanmaktadır. Kurumları oluşturan alt birimler birbirinden bağımsız olarak, neredeyse diğer birimleri yok sayarak sadece kendi biriminin yaşaması üzerine faaliyetlerini sürdürmektedirler. Yapılan çalışmalar göstermiştir ki; kurum içinde gereksiz bilgi tekrarları, verilerin aynı formatta bulunmaması, teknik yetersizlikler, veri paylaşımında personel isteksizlikleri göze çarpan ilk eksikliklerdir (Şekil 4.36).

Şekil 4.36: Veri paylaşımının sınırlı olması

4.4.3 Güncelleme sorunları

Yerel yönetimler halka doğrudan hizmet götüren birimlerden biridir. Bu hizmetleri halka sunarken çalışmalarını belli bir plan ve programa göre sunmaları kaçınılmazdır. Yapılan plan ve programların amacına ulaşması içinse eldeki verilerin doğru, güncel, bütün çalışma alanını kaplayan ve güvenilir olmalıdır. Bilindiği gibi bir veri elde edilene kadar günceldir. Veri elde edildikten sonra güncelliğini kaybetmektedir. Veri güncellemeleri nedeniyle yerel yönetimler için yeni bir maliyet oluşturacağı kaçınılmaz bir gerçektir.

Ancak verilerde güncelleme yapılmadığı takdirde de projede birçok kez revizyon yapılması kaçınılmaz olacaktır. Sarbanoğlu (1996) , Yerci (1998)

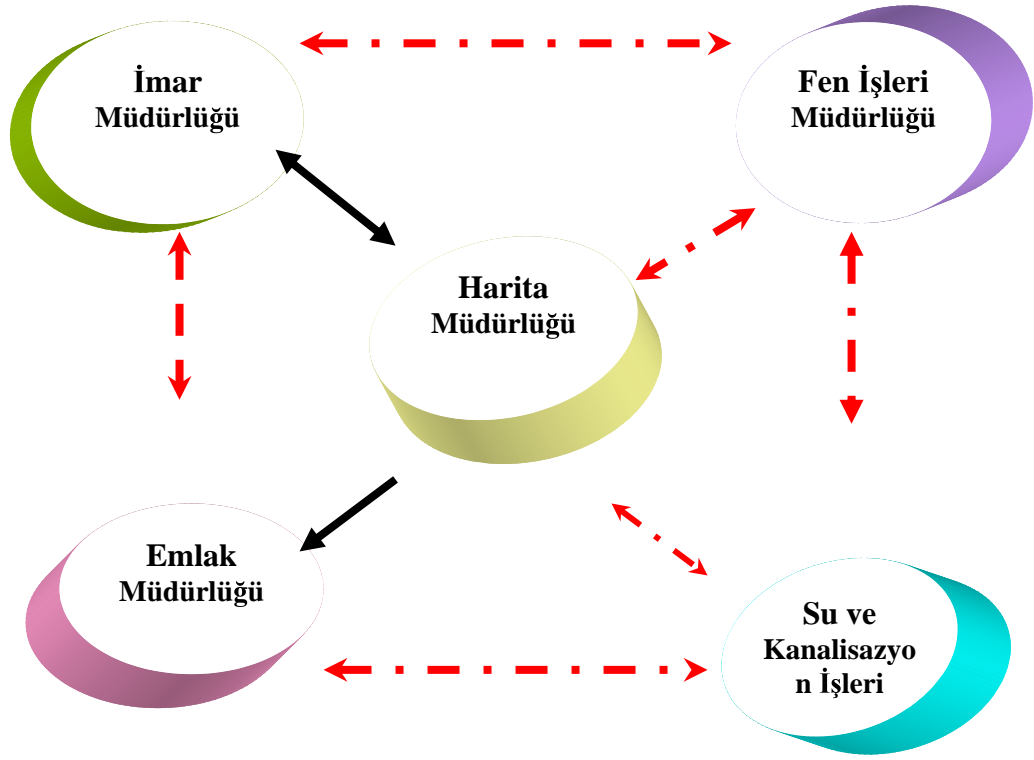
'e göre verilerde güncelleme 3 çeşittir. Bunlar;

- Periyodik Güncelleme
- Seçmeli Güncelleme
- Sürekli Güncelleme

'dir. Bilgide bir standartlaşmanın olmamasından dolayı bilgi güncelleme konusundaki sistemin / sistemlerin kurulmasına engel olmaktadır. Mevcut çalışmalarda güncelleme klasik bir yöntem gibi yenileme çalışmalarıyla sağlanılmaya çalışılmaktadır (Okka 2005).

4.4.4 Birimler arası koordinasyon sorunları

Kentsel alanlarda birçok kamu kurumu hizmet vermek amacı ile örgütlenmişlerdir. Yerel yönetimlerin tek başlarına yapmaları gereken görevleri olduğu gibi, diğer kurumlarla ortak yapmaları gereken bazı faaliyetlerde vardır. Yine, kentsel alanlarda birbirlerini takip eden çalışmaların olduğu da bir gerçektir. Teknik altyapı çalışmalarında zorunlu olarak öncelik sıralaması olmaktadır. Altyapının tamamlanmasından sonra üstyapının tamamlanması daha uygun olacaktır. Koordinasyonsuzluk nedeniyle birçok yerde tam tersi uygulamalara rastlanabilmektedir. Farklı kurumlar arasındaki koordinasyonsuzluğun yanı sıra yerel yönetim alt birimleri arasında da koordinasyon olmadığı, iyi bir çalışma planının hazırlanmadığı genelde gözlemlenen bir durumdur.(Şekil 4.37) (Erdi ve ark.2005)

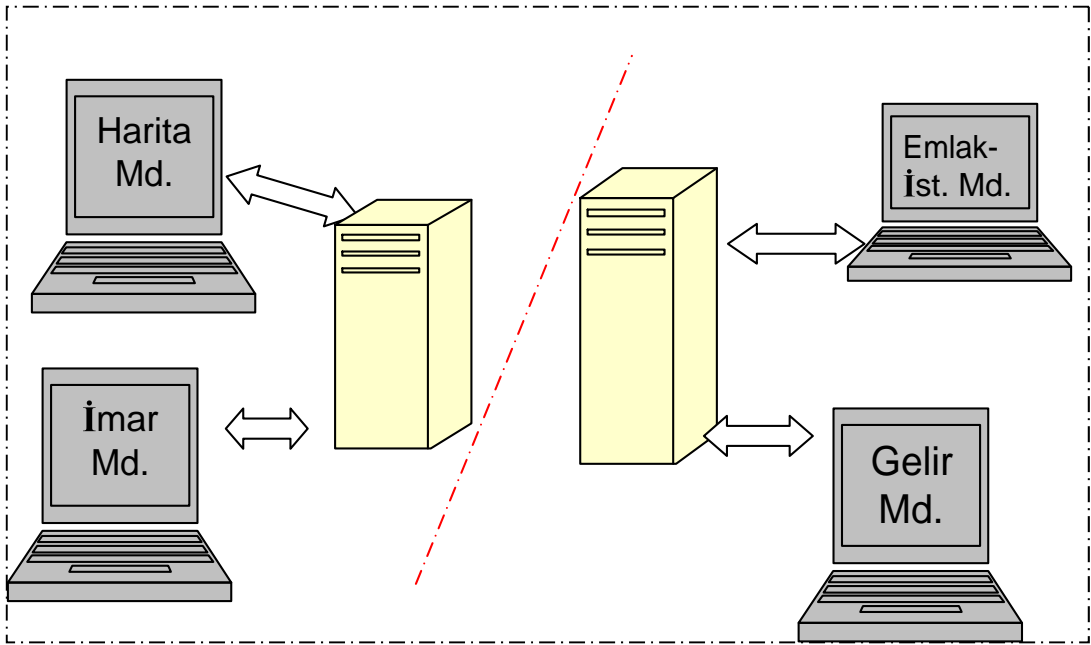

Şekil 4.37: Belediyelerde koordinasyon sorunları

4.4.5 Otomasyonlaşma sorunu

Yerel yönetimler çağın getirdiği teknolojik gelişmelerden yararlanma yoluna gitmişlerdir. Temelinde bilgisayarların olduğu bu süreçte zamanla bazı aşamalar kat edilmiştir. Bilgisayar kullanımının yeni başladığı dönemlerde her bilgisayar bağımsız olarak çalışmaya başlamış, birçok veri aynı anda birden fazla bilgisayarda bulunmakta idi. Veriler üzerinde yapılan değişiklikler sadece veri değişiminin yapıldığı makine da olup diğer bilgisayarlara kişilerin isteği doğrultusunda yüklenmekte idi. Bu karmaşanın önüne geçmek için önce yerel bilgisayar ağları kurulmuştu. İlk bakışta çözüm gibi görünen bu ağlar birimler içinde sınırlı kalması nedeniyle istenilen verim alınmamıştır. Bilgisayar yazılım ve donanımda yaşanan hızlı gelişme nedeniyle otomasyon programları ve

gelişen ağ yapıları sayesinde kurum içinde tüm bilgisayarlar birbiri ile ilişkilendirilebilmekte, bir veride yapılan değişiklik diğer birim bilgisayarları tarafından otomatik olarak algılanmaktadır. Ancak günümüzde birçok belediye otomasyonlaşma çalışmalarını ya birkaç birimle sınırlı tutmuş, ya da hiç başlayamamıştır. Nitelikli elemanın olmayışı ve yerel yönetimlerin bütçeleri otomasyon çalışmalarını engelleyen nedenlerin başında gelmektedir (Şekil 4.38).

Şekil 4.38: Otomasyon çalışmalarındaki sorunlar

Demir ve Yomralıoğlu (1999) na göre otomasyon şeklinde yapılan işlemlerde görülmüştür ki klasik metotlara göre %25 ile % 75 arasında bir verimlilik sağlanmaktadır.

4.4.6 Personel sorunu

Belediyelerin görev ve sorumlulukları niteliğine göre 5216 veya 5272 sayılı yasalarla belirlenmiştir. Bu görev ve sorumlulukları yerine getirirken personel buldurması gerekmektedir. Özellikle küçük belediyeler olarak

bahsedilen nüfusu 5000 den az olan belediyelerde uzman veya nitelikli personelin çalışmak istememesi, buralardaki sosyal hayat, çalışma ortamı etkendir. Nitelikli personelin çalışmayı kabul etmeleri halinde ise bu kişilere verilecek görevlerde ise ekonomik ve verimli çalışma yaptırılacağı tartışmalıdır. Personel rejimi nedeniyle bazı belediyelerde memur alımı sınırlandırılmış, bazı belediyelere ise eleman atamaları yapılmamaktadır. Hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimleri yapılması veya eğitim aralarının çok uzun olması nedeniyle optimum verim sağlanamamaktadır. Görevli personelin alıştığı eski düzen çalışma yapısını değiştirmek istememesi, teknolojiye ayak uyduramaması bilgi teknolojilerinin kullanımını etkilemektedir.

4.4.7 Yönetimsel sorunlar

Belediyeler niteliklerine göre gerekli departmanları oluşturmuş, bu departmanlar alt birimlerine ayrılmış, departmanların ve alt birimlerinin görev ve sorumlulukları net bir şekilde paylaştırılmıştır. Ancak bu her yerel yönetimde böyle olmayıp görev ve yetki karmaşası yaşanmaktadır. Başkan veya üst düzey yöneticilerin çeşitli nedenlerle görevlerini ifa edememeleri durumunda yetki ve sorumlulukları niteliksiz veya ehliyet sahibi olmayan kişilere kalmaktadır. Belediye başkanlarının konulara profesyonelce yaklaşmamaları bilgi teknolojilerinin kullanımını etkilemektedir. Yeteri bütçesi olmayan belediyelerde yapılan yatırımın gereksiz olduğu düşünülmektedir. Büyük belediyelerde ise BİM yapılanmalarının teşkilat şemasındaki yeri, yapılan çalışmaları engelleyecek, birim görevlilerini diğer birim çalışanları ile karşı karşıya getirecek şekildedir. Kent Bilgi Sistemi (KBS) ve Coğrafi Bilgi Sistemlerinin (CBS) yapılmasının kanunen zorunlu kılındığı bir dönemde bu birimlerin direk başkana bağlı bir birim olması gerekmektedir.

4-5. Kent Bilgi Sistemleri

Günümüzde hızla gelişmekte olan Coğrafi Bilgi Sisteminin (CBS) şehir bazındaki uygulaması olan Kent Bilgi Sistemi hakkında mevcutta birçok tanım yapılmıştır. Tanımlamalardan bazıları şöyledir.

Kent Bilgi Sistemi (KBS), kentsel faaliyetlerin yerine getirilmesinde optimum karar verebilmek için ihtiyaç duyulan planlama, altyapı, mühendislik, temel hizmetler ve yönetsel bilgileri hızlı ve sağlıklı bir şekilde irdelemek amacıyla oluşturulan, coğrafi bilgi sistemlerinin kent bazında bir uygulaması olan konumsal bilgi sistemlerinden biridir.(Yomralıoğlu 2000)

Kent Bilgi Sistemleri, bir şehrin bilgilerinin birbirleri ile ilişkili olarak ve istenildiği anda ulaşılabilecek şekilde düzenlenmesi, altlık haritaların oluşturulması, gerekli donanım ve personel altyapısının oluşturulması ve bu sistemin ayakta kalabilmesi için gerekli koordinasyonun oluşturulması olarak genel anlamda ifade edilebilir. (URL 5)

Coğrafi Bilgi Sistemi ve Kent Bilgi Sistemi ülkemize 1990 lı yıllarda hızlı bir giriş yapmıştır. İlk uygulama zamanlarında Kent Bilgi Sistemine; Kentsel Coğrafi Bilgi Sistemi (KCBS) ve Belde Bilgi Sistemi (BBS) olarak adlandırılmıştır.

KBS'nin temel amacı; özellikle planlama ve hizmet amaçlı yatırım çalışmalarında yerel yönetimlerin optimum kararlara ulaşabilmesi için doğru-karar verme kapasitesini arttırmak, bu yatırımlara kentlilerin top yekun katılımını sağlamak ve kentliye çağdaş anlamda etkin hizmetler sunulmasına yardımcı olmaktır. Dolayısıyla KBS, bilhassa kentsel hizmetlerin yerine getirilmesinde yerel yöneticiler için önemli bir karar-destek sistemidir.

4.5.1 - Yerel yönetimlerin bilgi sistemlerine olan ihtiyaçları

Belediyelerin yasalarla belirlenmiş imar, sağlık, ulaşım vb. konularla ilgili olarak birçok görevi vardır. Bu görevler yerine getirilirken yerel yönetimlerin çeşitli birimlerince planlamalar yapılmaktadır. Yapılan planların halk için yararlı olabilmesi, en optimum sonuca varılabilmesi içinde kurum bünyelerinde bulunan verilerin iyice analiz edilmesi gereklidir.

Mevcut kent belediyelerinin en önemli sorunlarından bir tanesi; kent içi köylerden ve diğer illerden göçlerin olmasıdır. Yapılan bu göçler nedeniyle nüfus artmakta, gecekondular sorunu, altyapı sorunu vb. sorunlar ortaya çıkmaktadır. Bu davranışlar nedeniyle de kentin yönetimi daha da zorlaşmaktadır. Kent yöneticileri sorunlarla mücadele ederken kara verme sürecinde birçok bilgiye hızlı bir şekilde sahip olmaya ve bunları çok kısa bir süre içerisinde analiz yapması gerekmektedir.

Günümüz şartlarında birçok yerel yönetim biriminin elinde bulunan bilgilerin mevcut kenti tümüyle kapsamaması, eldeki verilerin bir kısmının ise güncel olmaması sorunlardan sadece birini oluşturmaktadır. Bu nedenle de projelerin planlama aşamasında sorunlar çıkmaktadır. Koordinasyon eksikliği nedeniyle bir bölgeye ait veriler tekrar tekrar belediyenin farklı birimlerince toplanması ise zaman, emek ve maliyet kayıplarına neden olmaktadır.

Bir zamanlar çözümsüz gibi sorunların bir kısmı bilgi sistemlerinin sayesinde sorun olmaktan çıkmıştır. Bilgi sistemleri sayesinde yöneticiler oluşturulan veri tabalarında ihtiyaç duydukları bilgilere hızlı bir şekilde ulaşabilmekte, bu bilgiler ışığında analizler yaparak kent açısından en optimum kararları verebilmektedir.

4.5.2 Dünya’ da kent bilgi sistemi çalışmaları

Gelişen bilgisayar teknolojisi ve yazılımlarıyla birlikte, Coğrafi/Kent Bilgi Sistemleri uygulamalarında tüm dünyada önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Gelişmiş ülkelerde özellikle ABD’nde coğrafi/kent bilgi sistem kullanımı bölge özellikleri, kaynakları, ulaşım, ekonomik ve kültürel dağılım, gerçek zamanlı deprem verilerinin erişimi, gerçek zamanlı hava verilerinin erişimi gibi uydu bağlantılı verilerden elde edilen bilgilere ulaşım konularında detaylı veritabanları ile kullanıcılara açılmaktadır. Örneğin, bir kent plancısı eğer kente ait bir proje gerçekleştirilecekse, kente ait detay bilgilerine veya mevcut proje örneklerine internet üzerinden kolayca erişebilmektedir. Kentle ilgili ekonomik, kültürel, ulaşım-taşımacılık, kentsel alan kullanımı, konut sayısı ve iş imkanı oranı gibi kentsel tasarıma yön veren bilgiler değerlendirilerek bölgenin bir analizi yapılır ve buna göre tasarımcılar söz konusu bölgenin bir planını oluştururlar. Plan, çok kullanımlı kent merkezi olarak bölgeyi göstererek, kentsel dokunun tasarımında dikkate alınacak planlama bilgilerini kullanıcıya sunar. Ayrıca bölgenin üç boyutlu bilgisayar modelleri ve detaylı görsel simülasyonları mevcut çevre verileri ile yeni dokunun ne derece uyumlu olacağını da gösterir. Verilerin sanal ortamda ve paylaşımına açık olması büyük ve karmaşık bir tasarım sisteminin daha kısa sürede ve hatasız tamamlanmasına olanak tanımaktadır. Gelişmiş ülkelerde benzeri uygulamalar yıllardır uygulanmaktadır. Özellikle “dijital kentler” olarak adlandırılan, New York, Amsterdam, Helsinki, Toronto, Londra, Kyoto kentlerinde temelde yukarıda sözü edilen bilgi kullanım anlayışı mevcuttur. Veriler güncel olarak ta kullanıcıya internet üzerinde sunulur (Ishida 2000).

4.5.3 Ülkemizde kent bilgi sistemleri çalışmaları

Ülkemizde Kent Bilgi Sistemi üzerine çalışmalar yapan pek çok belediye vardır. Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa, Aydın illeri kapsamlı çalışmaları ile dikkat çekmektedirler. Ayrıca bir turizm ilçemiz olan Alanya’yı da kapsamlı çalışmaları ile dikkat çekmiştir. Aydın ili ülkemizde KBS çalışmalarının

yapılması için karar alınan ildir. Yerel yönetimlerin KBS kurmak için hızlı bir yarışa girdiği belediye çalışmaları ve web sayfalarından takip edilebilmektedir. Yapılan çalışmalar göstermiştir ki bazı yerel yönetim birimleri KBS'nin kapsamını tam olarak anlayamamışlardır. Bazı belediyeler KBS'yi kurduk açıklamaları yapmaktadırlar. Yapılan çalışmalar incelendiğinde o yöreye ait imar paftaları, halihazır haritalar vb. belgelerin sayısallaştırılarak internet ortamına aktarılarak halka açılmıştır. Bu yapılan çalışmayı Kent Bilgi Sisteminin kurulduğu anlamına geldiği düşünülmemelidir.

Alanya İlçesi Kent Bilgi Sistemi (ALBİS); ülkemizde kurulmuş olan KBS ler den en önemlilerinden biridir. Oracle veri tabanının kullanıldığı ve veri iletişiminin Network ağı ile sağlandığı bir sisteme sahiptir. Sistemin yazılım açısından bakıldığında CAD yazılımları Autocad, Microstation, Netcad kullanılmakta olup bilgi sistemi yazılımı olarak Geomedia, Microstation,MGE kullanılmaktadır. Sistemde kurum içi bilgi alışverişi mevcut iken diğer kurumlardan sadece TKGM ile bilgi alışverişi mevcuttur. 2006 yılında ilçeye ait kamera görüntülerine ait veriler online olarak emniyet müdürlüğüne açılmıştır.

Bursa Kent Bilgi Sistemi; Türkiye'de kurulmuş olan ve birçok projede de örnek alınan KBS dir. Çalışmalarda veri tabanı olarak oracle seçilmiş olup veri iletişimi network ağ sayesinde gerçekleştirilmektedir. Bursa Belediyesi KBS çalışmalarında kullandığı donanımla bu çalışmaya ne kadar önem verdiğini göstermektedir. Durduran 2005'e göre kullanılan pc sayısı 200 adettir. Yazılım olarak inceleme yapıldığında CAD yazılımları olarak Autocad, Microstation, Netcad kullanılmakta olup bilgi sistemi programı olarak Mapinfo, Microstation, MGE seçilmiştir. Bursa KBS de veri alışverişi kurum içi ve kurum dışında (Telekom, Tedaş, Emniyet, Tapu -Kadastro) mevcuttur. Veri alışverişi konusunda Bursa KBS örnek gösterilmektedir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediye Yasası 7 / h maddesi gereğince Coğrafi ve Kent Bilgi Sistemlerinin yapılması / yaptırılması zorunlu hale getirilmiştir.

5272 sayılı Belediye Kanunu 14 maddesi (a) bendinde başkanın görevleri arasında Kent Bilgi Sistemlerini yapar veya yaptırır denilmektedir. Bu nedenle birçok yerel yönetim çalışmalarına başlamıştır. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 06.02.2006 tarih ve 23 sayılı haber bülteninde Türkiye’de 126 belediyenin KBS ye sahip olduğunu, araştırma yapılan 3066 belediyeden % 4 karşılık geldiği belirtilmektedir. Aynı araştırmada 2008 yılı sonuna kadar 194 belediyede KBS kurmayı planlamaktadır (TÜİK 2006).

Kent Bilgi Sistemleri, Coğrafi Bilgi Sistemlerine dayalı olarak yapılandırılmakta olup, Bu amaçlı CBS yatırımlarının Türkiye’deki gelişim aşamaları (Ucuzal 1999);

- Birinci aşamada, alıcı öncelikli olarak donanım isteminde bulunmuş,
- İkinci aşamada, alıcı öncelikle donanım, ikinci olarak yazılım isteminde bulunmuş,
- Üçüncü aşamada, alıcı öncelikle donanımdan bağımsız yazılım, ikinci olarak donanım isteminde bulunmuş,
- Dördüncü ve son aşamada, kurum temel gereksinimlerini, kullanım ve kullanıcı tiplerini, veri kaynakları ve temel yazılım fonksiyonlarının belirlenmesi, grafik ve sözel veri tabanı tasarımı ile sürekli eğitimin yerleştirilebilmesi biçiminde sıralanabilir.

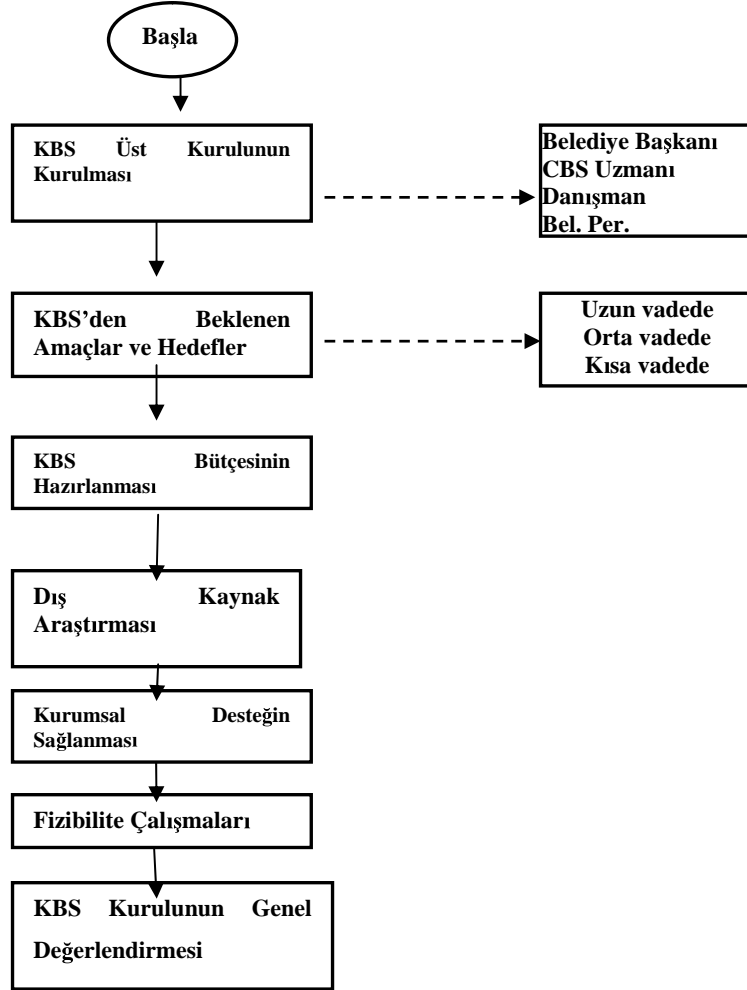
Yukarıdaki verilere bakılarak ülkemizdeki çalışmalarda yöneticilerin ilk olarak yazılım ve donanıma odaklandıkları görülmektedir. Veri tabanı tasarımına yeteri kadar önem verilmeyişi, nitelikli personelin projelerde olmayışı yapılan çalışmaların başarısızlıklarla sonuçlanmalarına neden olmaktadır.

Durduran 2005’e göre KBS nin kurulumu dört aşamada gerçekleşmektedir. Bu aşamalar (şekil 4.39);

- Sistem analiz aşaması
- Sistem tasarım aşaması
- Sistem gerçekleştirme aşaması
- Uygulama ve bakım aşaması

şeklindedir.

Sistem analiz aşaması aşağıdaki şekilde belirtilmiştir.

Şekil 4.39: KBS Sistem analiz aşaması

Sistem analizi aşamasında aşağıda belirtilen işlem adımları yer almaktadır.

1. Kent Bilgi Sistemi üst kurulunun kurulması
2. Kent Bilgi Sisteminden beklenen amaçlar ve hedefler
3. Kent Bilgi Sistemi bütçesinin etüt edilmesi
4. Kurumsal desteğin sağlanması
5. Fizibilite çalışmasının yapılması

6. Kent Bilgi Sistemi kurulunun genel değerlendirmesi
şeklinde belirtilmiştir.

Sistem tasarım aşaması ise; Kent Bilgi Sisteminde proje planlanması kurumsal planlama, teknik planlama, altlık oluşturma için planlama ve hukuksal anlamda bir planlama yapılarak ele alınarak bir sistem tasarım yapılmalı ve kullanılacak veriler içinde bir veritabanı tasarımı gerçekleştirilmelidir (Şekil 4.40). Sistem tasarımı sırasında dört ana planlama belirlenmiştir. Bunlar ;

- Kurumsal planlama
- Teknik planlama
- Altlık oluşturmak için planlama
- Hukuksal Planlama

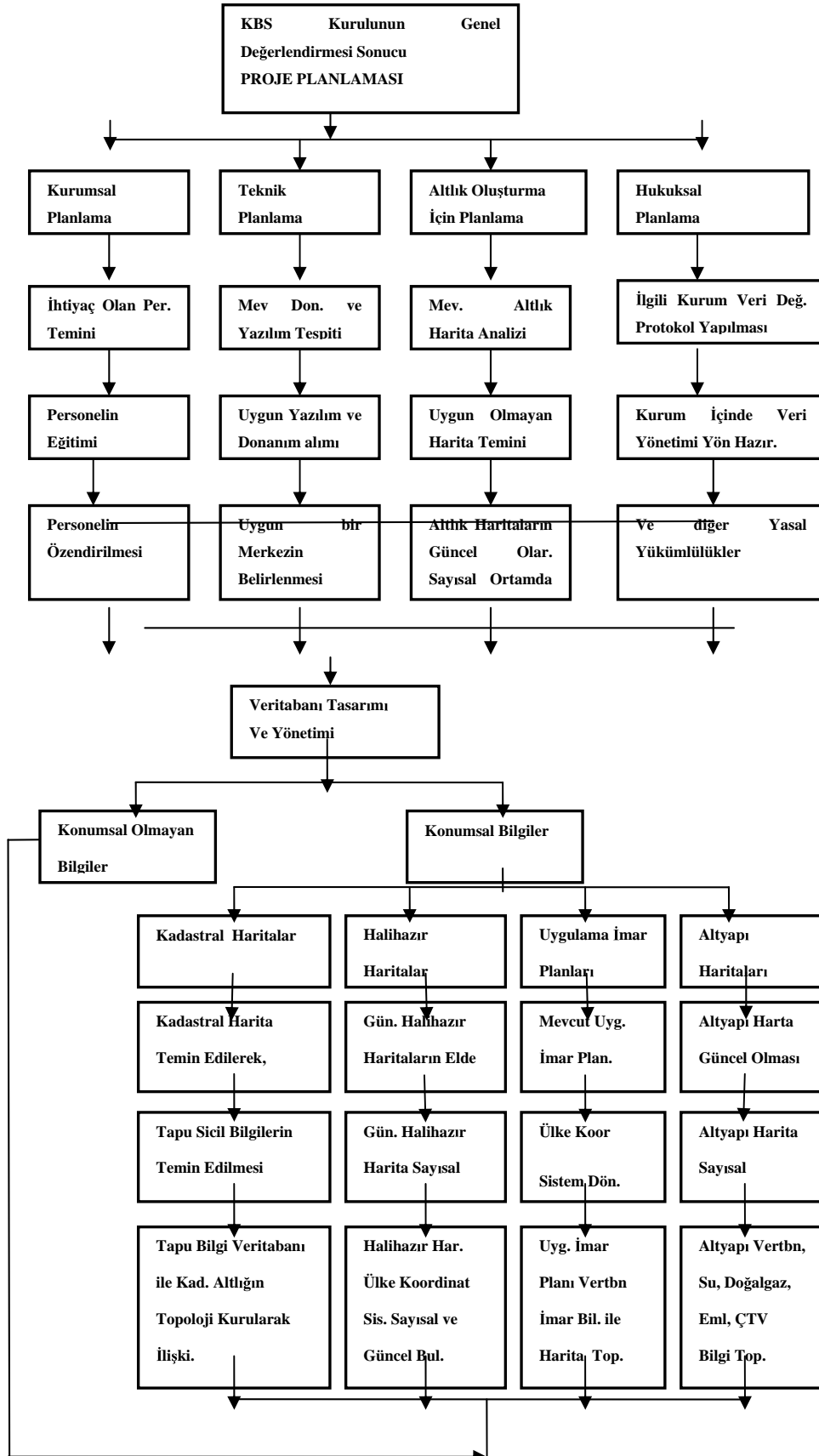
Kurumsal planlamada, ihtiyaç duyulan personelin temini, eğitimi ve personelin özendirilmesinden bahsedilmektedir. Ülkemizde birçok belediyenin kadro sıkıntısı çektiği ve nitelikli personelin çalıştırılmadığı açıktır.

Teknik planlamada, mevcut yazılım ve donanımın tespiti, uygun yazılım ve donanımın alınması ve uygun bir yerin merkez seçilmesi gerektiğinden bahsedilmektedir. Mevcutta belediyelerde yazılım ve donanım konusunda küçük belediyeler diğer belediyelere nazaran sıkıntı çekmektedirler. Ülkemizde KBS'ne bakış açısı olarak sadece yazılım ve donanımdan ibaret olarak düşünülmesi yapılacak projeleri sekteye uğratacaktır.

Altlık oluşturmak için planlamada, mevcut altlık haritaların analizi, mevcut olmayan haritaların temini ve altlık haritaların güncel olarak sayısal ortamda bulundurma aşamasıdır.

Hukuksal planlama ise, ilgili kurumlarla veri değişim protokollerinin hazırlanması, kurum içinde veri yönetimi yönetmeliğinin hazırlanması ve diğer yasal yükümlülükleri kapsamaktadır.

Yapılacak olan bu planlamaların devamında ise veritabanı tasarımı ve yönetim planı gelmektedir.

Şekil 4.40: KBS 'de Sistem tasarım aşaması

Sistem gerçekleştirme aşamasında; mernis numaralı tek sicil oluşturulması, sistemin test edilerek çalıştırılması, sorgulama ve analizlerin yapılması, sistemin periyodik olarak güncellenmesi ve sistemde veri paylaşımının sağlanması şeklindedir.

Uygulama ve bakım aşamasında ise; sistemin uygulamaya başlatılması, belediye web sayfasının kurulması ve son kullanıcılara ulaşmak tır.

KBS' yi kullanan personelin teknik ve bilgi açısından yeterli tecrübe ve sorumluluk bilincinde olan personel tarafından kullanılması ve korunması büyük önem taşımaktadır (ete 2002). Bu tür sistemleri kullanacak personelin jeodezi ve fotogrametri mühendisleri, bilgisayar mühendisleri, sistem operatörleri, sistem analizcileri, vb. alanlarda bilgi teknolojileri konusunda kendini geliştirmiş kadrolara ihtiyaç vardır (Durduran 2005). Personel seçimi sırasında kişilerin istekli olması çalışmaları etkileyecek faktörlerden bir diğeridir. Ancak günümüzde birçok belediye nitelikli personel sıkıntısı çekmektedirler. Mevcut personelin ise çalışmalara ayak uyduramadıkları/ uydurmadıkları ortaya çıkmıştır.

KBS yazılımları için gelişi güzel bir yazılım alınmamalıdır. Yazılımlar, donanımdan bağımsız seçilmelidir. KBS yazılımları, ağ haberleşme yazılımı (TCP/IP, DCNet vb.), işletim yazılımı (UNIX, Windows NT, VMS vs.), CBS yazılım paketi (ArcInfo, Mapinfo, Microstation, Geocad.vb) ve uygulama yazılım bileşenlerinden oluşmaktadır (Taştan ve ark. 1996).

Donanım ise sistem merkezinde yer alan veritabanı işletim sistemi ve diğer yazılımların yüklü olduğu ana Serverlar, bunların belediye birimlerindeki kullanıcı ve ağ sistemiyle bağlantılarını mümkün kılan router, modem ve yerel ağ bağlantıları, ağ yönetim konsolu, birimlerde KBS kullanım ihtiyaçlarına göre hazırlanmış uygun donanımlar (PC-iş terminaleri) ve çevre donanım birimleri (yazıcı, çizici, tarayıcı, dış hafıza birimleri vb) bulunmalıdır (Yomralıoğlu 2000).

5-SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Gelişmiş ülkelerin ekonomik yapılarına bakıldığı zaman önce tarımla ilgilenmiş daha sonra sektörlerin gelişmesi ile sanayi devrimine geçiş yapmışlardır. Devamında ise sanayi sektöründeki istihdam ve pazar payı hizmetler sektörüne kaymaya başlamıştır. Bu geçiş sürecinde bilgi toplumu kavramı ortaya çıkmış, bilgi toplumu kavramı ile de bilgi teknolojilerinden söz edilmeye başlanılmıştır.

Yerel Yönetimlerin ise kuruluş amacının yerel topluluk üyelerinin ortak ihtiyaçlarını karşılamak, ekonomik, sosyal ve kültürel zenginliğe ulaştıran kamu tüzel kişiliğine sahip kuruluşlar olduğu bilinmektedir. Ülkemizde belediyeçilik çalışmaların başlangıcı her ne kadar 19. yy olarak bilinse de Osmanlı'da daha önceki dönemlere rastlamaktadır. O dönemlerde halkın ortak ihtiyaçları belediyeler tarafından değil de farklı bir yaklaşım olan halkın katıldığı medreseler, camiler, loncalar, tarikatlar gibi yapılanmalar tarafından karşılanmakta idi. İlk belediye örgütünün kurulması çalışması ise 1854 yılında yapılsa da herhangi bir yasal dayanağı yoktu. Bu boşluğun kaldırılması ise 1876 yılında çıkarılan Kanuni Esasi ile olmuştur. Cumhuriyetin kurulması ile birlikte ise belediyelerin yapacağı işler çok fazla idi. I. Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşından çıkan ülkemizin yeniden imarı en büyük sorunu oluşturuyordu. Zamanla yerel yönetimler halkın ihtiyaçlarını karşılamakta zorluklar çekmiş ve mevcut yapılarıyla ilgili sorunlar ortaya çıkmıştır. Özellikle 1961 Anayasası'ndan sonra yerel yönetimlerin yeniden yapılandırılması ile ilgili çalışmalar yapılmıştır.

Yerel yönetimler çalışmalarında imkânları ölçüsünde, donanım, yazılım ve eğitimli personelleri ile bilgi teknolojilerini kullanmaya çalışmaktadırlar (Yomralıoğlu 2000). Zamanla yerel yönetimlerde hızlı bir bilgisayarlaşma sürecine girmiştir. İnternetin gelişimi ve Türkiye'nin Avrupa Birliğine girme

çabalarının sonucunda e-devlet ve e-yerelyönetim (e- belediye) kavramları ile tanışmıştır. 06.11.2001 yılında Sofres tarafından yapılan e-devlet araştırmasında internet üzerinden kamusal işlerin yapılmasında Türkiye %3 lük bir oranla 27 ülke arasından son üç ülke arasında girmiştir. Ancak 2003 yılında yapılan diğer bir araştırmada 31 ülke içinde Türkiye % 3 lük oranı % 13 ü çıkartmayı başarmıştır. e-belediye çalışmalarının amacının sadece hizmetlerin internet ortamına aktarılması olmayıp yönetiminde internet ortamına taşınmasının gerektiğidir. Belediyeler bu hizmetleri internet ortamında yapmakta zorlanırken YERELBİLGİ ve YERELNET projeleri aslında birer yol gösterici olmuştur. Web sayfalarının yeniden düzenlenerek hizmetlerin yanında yönetiminde web ortamına taşınmalıdır. Sayfaların açık, okunabilir ve çok dilli olması şu anki durumdan çokta ilerilere taşıyacaktır. İnternet erişimi konusunda yeterli teknik altyapı hemen sağlanmalıdır.

Yerel yönetimlerin bilgisayarlaşma yarışında önemli sıçramaların yerel seçimlerin devamında olması dikkat edilmesi gereken bir husustur. Bu dönemlerde yöneticilerin değişmesi ve personelin bilgisayar isteği önemli etkenlerden biridir. Yazılım konusunda tam bir birlik sağlanamamış olması, serbest piyasa ekonomisi nedeniyle birden çok programın yazılmış olması, belediye başkanlarının veya personellerinin diğer belediyelerden etkilenmesi profesyonel yaklaşımları etkilemektedir. Yazılımların ücretlerinin kullanılacak olan programın seçiminde etkindir. Belediye bütçelerinin de göz önüne alındığı zaman ne kadar önemli olduğu ortaya çıkacaktır. Ancak yazılımların alınmadan önce maliyet / kar analizlerinin yapılması idarenin lehine olacaktır. Yazılımlar üzerinden alınan Katma Değer Vergisi ise belediye yöneticilerini düşündüren diğer bir husustur. Bütçe açısından güçlü olmayan belediyelerin legal olmayan yollara yönelmeside kaçınılmaz olacaktır.

Veri standartları için kurumlar zorlanmalı aynı verinin mükerrer olarak üretilmesinin önüne geçilmelidir. Standartlara uymak istemeyen belediyelere yaptırımlar uygulanmalıdır. Veri paylaşımı için personele gerekli uyarılar yapılmalı, benim birimim kavramından kurtarılmaya çalışılmalıdır. Veri

otoyollarının kurulması için her birimin yaptığı veri yolları birleştirilmelidir. Kurum içi ve kurumlar arası koordinasyona önem verilmeli ve sürekli olarak geliştirilmelidir.

Kentsel faaliyetlerin yerine getirilmesinde konumsal güncel bilgilere sahip olmak ve bu bilgileri analiz ve planlama aşamalarında etkili bir biçimde kullanmak yerel yönetimler için hayati önem arz etmektedir (Okka 2005).

Yerel yönetimlerde genellikle her birim kendi başına hareket etmiş, kendi yerel ağlarını veya kendi otomasyon programlarını, ya elemanlarına yazdırarak ya da serbest piyasadan mali karşılığı verilerek alınmış durumdadır ve bu programları kullanmaktadırlar. Bazı çalışanların kişisel çabalarıyla ayrı ayrı birimler tarafından elde edilen bilgileri birleştirme çabaları ise istenilen sonuçlara ulaşılamamıştır. Bazı belediyelerde otomasyonlaşma çalışmaları birkaç birimle sınırlı kalmıştır. Otomasyonlaşma veya kısmi otomasyon çalışmaları devam eden yerel yönetimlerde, tam otomasyona sahip belediye sayısı çok azdır. Nitelikli eleman bulunamaması, bazı elemanların eski düzenin sürdürülmesinde ısrar etmeleri bu süreci engelleyen etkenlerdendir. Tam otomasyonun sağlanması ile birlikte veri alış-veriş trafiği hızlanacak olup, yazışma süreleri kısılacak, bu sayede ortaya çıkan insan gücü diğer birimlerde kullanılacaktır. Otomasyonlaşmanın tam olduğu bir belediyede sağlanacak verimin klasik yöntemle göre %25 ile % 75 arasında olacağı bilimsel çalışmalarla kanıtlanmıştır.

Yerel yönetimlerin personel rejimi gözden geçirilmelidir. Personel alımlarında baskı gruplarına karşı durulmalı ve konusunda uzman kişilerle çalışma yapılmalıdır. Kadrolara atanma engelleri ortadan kaldırılmalıdır. Vekil olarak çalışan personel asil kadrolara geçirilmelidir.

Günümüzde bilgi ve bilgi teknolojilerinin önemi kavranmıştır. Bu nedenle de bilgi ve bilgi teknolojilerinin yönetimi yerel yönetimler açısından hayati önem taşımaktadır. Bilgi yönetimi için günümüzde KBS kurma yarışına

girdikleri kaçınılmaz bir gerçektir. Böyle önemli bir konuda BİM lerin yapısı ve teşkilat şemasındaki yeri de önem arz etmektedir. BİM ler doğrudan başkana bağlı birim haline getirilmelidir. Kurum içindeki baskılara karşı çıkılabilecektir. Bilgi teknolojileri alımlarında donanıma ve yazılıma odaklı davranışlardan kaçınılmalı, veri tabanı kullanımı ve otomasyonlaşmanın önemi üzerinde durulmalıdır.

Yerel yönetimlerin sorunlarının temel nedeni olan mali olanakları iyileştirilmeli, birbiri içine girmiş belediyeler birleştirilmeli, belediye sayısında azaltılma yoluna gidilmelidir. Bu süreçte gönüllü birleştirilmelere teşvikler verilerek süreç hızlandırılmalıdır.

Kentsel faaliyetlerin sağlıklı bir şekilde yerine getirilmesinde, konumsal bilgiye sahip olmak ve bu türden bilgileri etkili bir biçimde kullanmak büyük önem taşımaktadır. Özellikle yerel yönetimler açısından ihtiyaç duyulan planlama, mühendislik ve bunlar ile ilişkili diğer bilgilere hızlıca erişmek, gerektiğinde mevcut bilgileri kullanarak bunlardan yeni bilgiler üreterek bu bilgilerin takibi ve kontrolü, düzenli ve planlı bir kentleşmeye doğal olarak yardımcı olacaktır (Yomralıoğlu ve Demir 1994).

Yerel yönetimlerde çağdaş yönetim tekniklerinden yeterince yararlanılmadığı görülmektedir. Gerek belediyelerde gerekse il özel idarelerinde hizmetlere plan, program disiplini içinde yaklaşım, iç örgütlenme, liderlik, iletişim, eşgüdüm, denetim, değerlendirme, performans bütçe, mali analiz, insan gücü istihdamı, hizmet içi eğitim alanlarında kimi belediyelerde sınırlı uygulamalar dışında, çağdaş yönetim tekniklerinden genellikle hiç yararlanılmamaktadır (Uzun ve Kurt 2001). Toplam Kalite Yönetimi (TKY) yerel yönetimlerde uygulama çalışmaları hızlı bir şekilde artırılmalıdır. Bu sayede yerel yönetimler daha iyi işleyen bir yönetime sahip olacak, yapılan çalışmalarda verim artacak, çalışanların yönetime karşı daha olumlu yönde olacaktır. Ayrıca TKY ile belediyeler kendi çalışmalarını kendileri denetleyerek daha verimli çalışmalar yapabilecektir.

Her Őeyden önce yönetici, bilgi teknolojisini kurum çalıŐanlarından çok daha fazla verim elde etmek için stratejik bir kaynak olarak görmelidir. Bilgi teknolojisi sadece bir masraf noktası olarak anlaŐılmamalıdır. İkincisi, kurum yöneticileri teknoloji konusunda yeterince bilgi sahibi olmalı, böylelikle bilgi teknolojisi uzmanlarına kesin ve konuya ilişkin sorular sorup, iyi cevaplar alıp almadığını bilmelidir. Üçüncüsü ise, yöneticilerin bilgi sistemleri yöneticisini üst yönetimin strateji toplantılarına dahil etmeleridir. Bilgi sistemleri yöneticisi üst yönetim dairesinin dışında kalırsa, bilgi teknolojisinin kurum stratejisine uyarlanması imkânsızlaŐır (Gates 1998).

6-KAYNAKLAR

Akbaş A., 2004, Kent Bilgi Sisteminde Numaratajın Önemi ve Sorunlar ,TMMOB, Harita ve Kadastro Müh. Odası Yayın Organı, ISSN: 1300-3534, Sayı: 56, Sayfa: 76-77,Ankara

Akçalı, İ. T., Doğalgaz Örneğinde Teknik Altyapı Bilgi Sistemi Tasarımı ve Uygulaması, Doktora Tezi, Y.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 2000

Akdeniz H., Yerel Yönetimlerde Çağdaşlaşma Sürecinde Bir Aşama Olarak Kent Bilgi Sistemi , HGK Dergisi, Sayı: 131, Ocak 2004, Ankara

Baz, İ., Yerel Yönetimler İçin Kent Bilgi Sistemi Tasarımı, Yerel Yönetimlerde Kent Bilgi Sistemi Uygulamaları Sempozyum Bildirileri, 13-15 Ekim 1999, Trabzon, 29-38.

Baz, İ, Kavzaoğlu T. Ve Ark, 2003, BKBS' nin Analizi ve TAKBIS Projesini Bekleyen Muhtemel Sorunlar ile Çözüm Önerileri, 9. Harita Kurultayı, Ankara

Çete M., Kent Bilgi Sistemi Tasarımı Ve Uygulaması: Pelitli Belediyesi Örneği, Yüksek Lisans Tezi, K.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon , 2002

DPT IX. Kalkınma Planı

Doğan, M., Kadastroda Yenileme Çalışmaları ve Sonuçlarının İrdelenmesi, Doğu Karadeniz Bölgesinde Kadastro ve Mülkiyet Sorunları, 11-12 Ekim 1999, Trabzon, 58-63

Durduran S.S, Günümüzde Kent Bilgi Sistemi Yaklaşımları ve Bir Belediye İçin Bilgi Sistemi Modelinin Oluşturulması, Doktora Tezi. S.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, Konya ,2005

Erdi A. ,Durduran S.S, “Ülkemizdeki Kent Bilgi Sistemi Çalışmalarının Genel Bir Değerlendirmesi” TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası 10. Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayı 28 Mart - 1 Nisan 2005, Ankara

Erdi A.,Durduran S.S,Okka C.T., Altay Ö., “Yerel Yönetimlerde Bilgi Teknolojisinden Yararlanma Ve Kent Bilgi Sistemi İle İlişkisi”, TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası 10. Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayı 28 Mart - 1 Nisan 2005, Ankara

Erkan, H., Kadastro Bilgisi, T.M.M.O.B. Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, Ankara, 1989.

Güler B.A. Yerel Yönetimler ve İnternet, Türkiye’yi İnternete Taşımak Konferansı, 2 Kasım 2001, İstanbul

Haşal, F., 2001,BUSKI CBS Uygulamaları, CBS Bilişim Günleri, Fatih Üniversitesi, İstanbul, 2001

Ishida, T. Understanding Digital Cities, In T. Ishida and K. Isbister Eds. Digital Cities: Experiences, Technologies and Future Perspectives, Lecture Notes in Computer Science, Vol. 1765, Springer-Verlag, 2000

Karakoyunlu Y. Devlet Bakanı , e-belediye hakkındaki konuşması,2001

Keleş R. Yerinden Yönetim ve Siyaset, Cem Yayınevi, İstanbul, 1997

Kısa A, Yerel Yönetimlerde Bilgi Projeleri,Bilgi Sistemlerinin İşletimi ve Geliştirilmesi, CBS Bilişim Günleri, İstanbul, 2001

Meram Belediyesi 2006 yılı Faaliyet Raporu, Konya, 2007

Okka C.T, Türkiye’de Yerel Yönetimlerde Bilgi Teknolojilerinin Kullanımı, Yüksek Lisans Semineri, S.Ü Fen Bilimleri Enstitüsü, Konya, 2005

Ortaylı İ.,Tanzimat’tan Cumhuriyete Yerel Yönetim Geleneği,Hil Yayınları, İstanbul, 1985

Palancıoğlu, H.M., 1996, Aydın Kent Bilgi Sistemi Pilot Proje Tasarımı ve Uygulaması, YTU, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul

Selçuklu Belediyesi 2006 Yılı Faaliyet Raporu, Konya,2007

TAŞTAN, H., BANK, E., 1996, Bir CBS Yazılım Paketinin Seçiminde Nelere Dikkat Etmeli, CBS-96 Sempozyumu Bildirileri, Say: 77-86, İstanbul

TBD, Türkiye Bilişim Derneği, e- belediye Taslak Raporu, Türkiye Bilişim Şurası, Ankara, 2004

Tokman, L.Y., 1999, Kentsel Tasarımda Bilgi Sistemleri ve Uluslararası Yaklaşımlar, Yerel Yönetimlerde KBS Uygulamaları Sempozyumu, Say: 13-20, Trabzon

Türkiye 2. Bilişim Şurası, Ankara, 2004

Türkiye İstatistik Kurumu, TÜİK Haber Bülteni, 06.02.2006, Ankara

Ucuza L., Coğrafi Bilgi Sistemleri;Merkezi Ve Mahalli İdarelerde Bilgi Sistemleri Ve Uygulama Geliştirme Üzerine Bir Tartışma, Yerel Yönetimlerde Kent Bilgi Sistemi Uygulamaları Sempozyum Bildirileri, 13-15 Ekim 1999, Trabzon,65-75

Uzun T, Kurt H, Avrupa Birliğine Giriş Sürecinde Türkiye’de Yerel Yönetimler ve Sorunları, Alfa Yayınları , Ankara 2002

Yıldırım, S., 1993, Yerel Yönetim ve Demokrasi: Kavramlar, Yaklaşımlar, T.C. Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, Ankara

Yıldız, F., İmar Bilgisi, Atlas Kitabevi, Konya, 1995.

Yomralıoğlu, T., Coğrafi Bilgi Sistemleri Temel Kavramlar ve Uygulamalar, İstanbul, 2000.

Yomralıoğlu T.,Coğrafi Bilgi Sistemi Politikası ,Coğrafi Bilgi Sistemleri ve Jeodezik Ağlar Çalıştayı Bildirileri, 24-26 Eylül 2003, Konya,104-113.

Yomralıoğlu T., Demir O.,Kentsel Bir Coğrafi Bilgi Sistemi Modelleme, CBS 94-I. Coğrafi Bilgi Sistemleri Sempozyumu,Trabzon, 276-290

Yomralıoğlu, T., Kent Bilgisi ve Organizasyonu, Yerel Yönetimlerde Kent Bilgi Sistemi Uygulamaları Sempozyum Bildirileri, 13-15 Ekim 1999, Trabzon, 1-12.

URL 1: www.tbmm.gov.tr/kanunlar/k5216

URL 2: www.tbmm.gov.tr/kanunlar/k5272

URL 3 : www.inet-tr.org.tr/inetconf7/sunum/yerel_yonetim.doc

URL 4 : www.bilimsurasi.org.tr/e-turkiye/docs/e-belediye_taslak_rapor

URL 5 : www.alfabim.com.tr

URL 6 : www.meram.bld.tr

URL 7 : www.karatay-bld.gov.tr

URL 8 : www.yerelnet.org.tr/karadigin

URL 9: www.milliemlak.gov.tr

URL 10 : www.internet.com/haber

URL 11: www.yerelnet.org.tr

URL 12 : www.kuntaliitto.fi/tietot,

URL 13: www.vergiturk.com

URL 14: www.idg.net.nz, 2003

EK: Bilgi Teknolojileri Anket Formu

- 1- Belediyenizin adı ve statüsü nedir?
- 2- Belediyeniz birimlerinde bilgisayar kullanılmakta mıdır?
- 3- Belediyenizde bilgisayar kullanılmakta ise bilgisayar sorumlunuzun adı ve görevi nedir?
- 4- Belediyenizde internet bağlantınız var mıdır?
- 5- Belediyenizde bilgi işlem birimi var mıdır?
- 6- Belediyenizde yerel bilgisayar ağı var mıdır? Var ise tipi nedir?
- 7- Ağa bağlı bilgisayar kaç adettir?
- 8- Kelime, yazım programı (Word, PW gibi) kullanmakta mısınız?
- 9- Tablolama programı (EXCEL, Lotus gibi) kullanmakta mısınız?
- 10- Veri tabanı programı (Database, Access gibi) kullanmakta mısınız?
- 11- İstatistiksel analiz programı (Sas,SPSS gibi) kullanmakta mısınız?
- 12- Personel kayıtlarınız bilgisayar ortamında mıdır?
- 13- Proje takibi bilgisayar ortamında mıdır?
- 14- Bütçe sistemi bilgisayar ortamında mıdır?
- 15- Muhasebe sistemi bilgisayar ortamında mıdır?
- 16- Stok yönetimi bilgisayar ortamında mıdır?
- 17- İmar yönetimi bilgisayar ortamında mıdır?
- 18- Hizmet yönetimi (su, katı atık vb) bilgisayar ortamında mıdır?
- 19- Belediyenize yazılım/donanım desteği veren firma var mıdır? Varsa adı nedir?
- 20- Belediyeniz otomasyon amaçlı yazılım kullanmıyor mu? Kullanıyorsa paket yazılımın adı nedir?